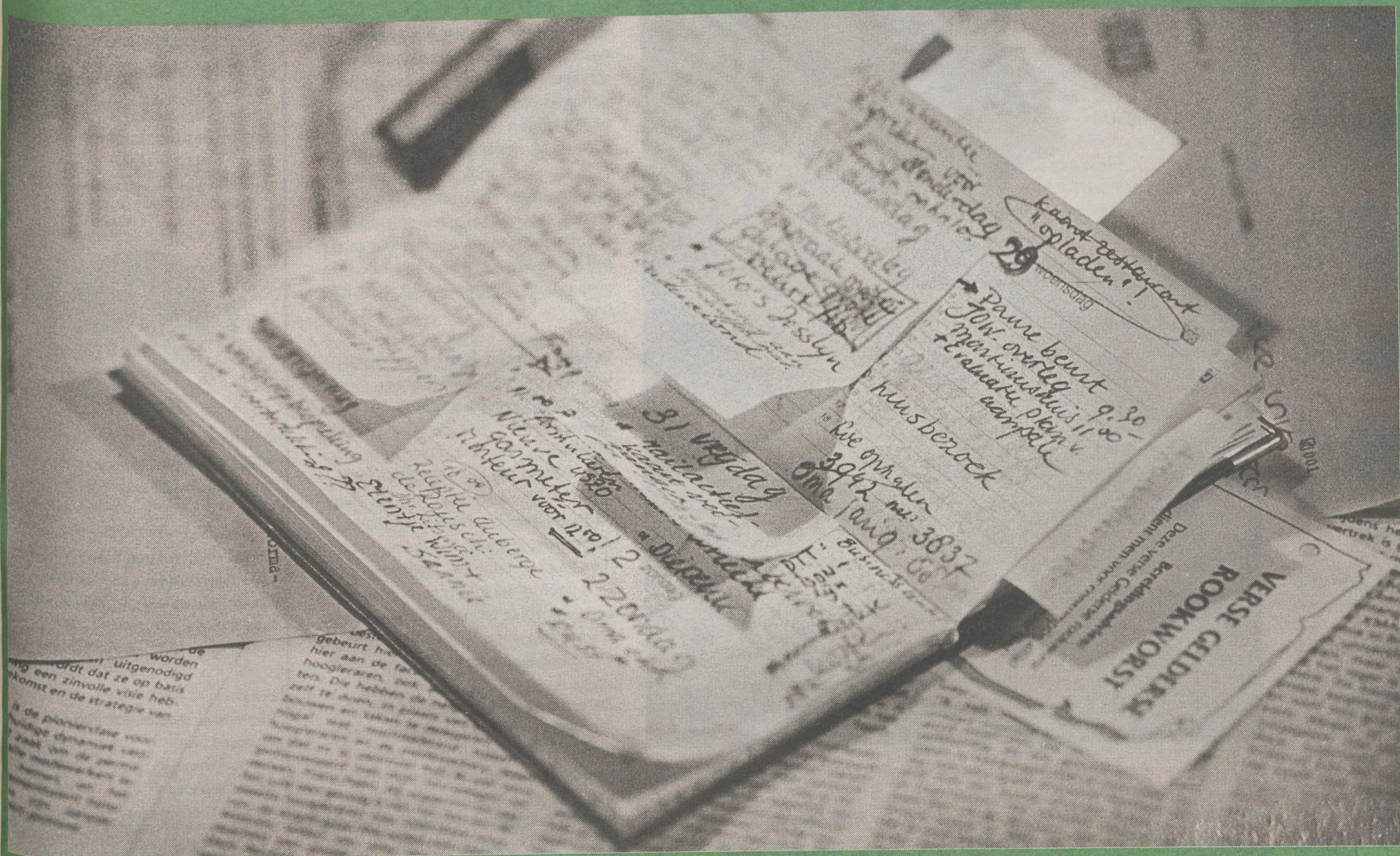

Overvolle agenda's, te hoge onderwijslast en al helemaal geen tijd meer voor een praatje op de gang. De werkdruk aan de Universiteit Maastricht loopt steeds vaker de spuigaten uit. Zie pagina 5 tot en met 12 (foto Philip Driessen)

Psychologen willen beter worden voorgelicht

3

"Zeg het maar" is niet netjes in de mensa

4

Het RSI-spook waart door de Universiteit Maastricht

10-12

Maastrichts eigen Dino's

19

Voor heren van Plutarchus is één plus één drie

20

College van bestuur ziet geen oplossing

Werkdruk nadert kritieke grens

De werkdruk op de Universiteit Maastricht is hoger dan ooit. Zo hoog dat de grens van wat het personeel aan kan, in zicht is. Dat geldt zowel voor de faculteiten als voor de diensten, zegt de bedrijfsarts. De voorzitter van het college van bestuur, dr. K. Dittrich, heft machteloos de armen ten hemel.

Keiharde cijfers zijn er nauwelijks, maar het lijkt moeilijk te ontkennen: de werkdruk op de Universiteit Maastricht neemt zorgwekkende proporties aan. Zo ziet bedrijfsarts T. van Attekum van de Arbodienst Limburg de lijst van langdurig zieken steeds langer worden. Bovendien krijgt hij op zijn spreekuur meer en meer UM-medewerkers met lichamelijke dan wel psychische stressklachten. Onder studenten en personeel komen inmiddels zoveel misstanden voor dat meerdere faculteiten spraakcomputers in huis hebben gehaald.

De dienststraad spreekt bij monde van W. Klinkhamer en A. van Deutekom van een permanente piekbelasting. Vooral de secretariaten en de administraties verzuipen volgens hen in het werk. Terwijl de reorganisatie van de diensten nog voor de deur staat; een bron van stress omdat het merendeel van het personeel op een nieuwe werkplek terecht komt. Ook het hoofd van de dienst personele zaken, C. van Tankeren, vreest dat de reorganisatie de ziekenboeg nog meer zal doen uitdijen. In het jaarverslag van de Arbodienst 1998 wordt benadrukt dat met name de afdelingshoofden attenter moeten zijn op de sociaal-medische problemen van hun personeel. Maar collegevoorzitter Dittrich vindt dat soort betrokkenheid een vanzelfsprekend aspect van leiding geven. Dat is van alle tijden, meent hij. Faculteitsdirecteur drs. A. Habets van algemene wetenschappen vermoedt echter dat menige baas de ogen sluit voor verzuim en ziekte: "Die façade past goed bij de gesloten, rationalistische arbeidscultuur van de UM." Wetenschappers hebben niet minder last van werkdruk. Stressdeskundige Peter Janssen van de faculteit der gezondheidswetenschappen maakt zich zorgen over de trend van alsmaar presteren, individueel belonen en perfectionisme. Hierdoor ziet hij de competi-

tie op de Maastrichtse werkvloer toenemen. "Het enige wat telt is het aantal artikelen per jaar, een nieuwe onderzoekslijn opzetten kost dan te veel tijd. Vervlakking is het gevolg, de ziel verdwijnt uit de organisatie." Vooral de laatste maanden hoort ook Dittrich steeds vaker dat mensen uitvallen of met andere problemen kampen. "Door de groei van de studenten moeten we meer doen met dezelfde mensen. Zelf merk ik het ook. Het lijkt hier soms op een polikliniek, de ene afspraak na de andere. Tot drie à vier avonden per week aan toe. Maar wat we eraan kunnen doen, weet ik niet." Dittrich heeft als enige troef het landelijke onderzoek naar werkdruk op universiteiten, dat in de huidige CAO is opgenomen. "Meer personeel is in ieder geval uitgesloten, daar is geen geld voor. Overigens was ik verbaasd door de resultaten van het werkdruk-onderzoek bij cultuurwetenschappen. Daaruit bleek dat de betrokkenen geen heil zagen in meer personeel, maar in een meer gestructureerde communicatie."

5 Maurice Timmermans

Zie ook pagina 5-12

Dienststraad ligt dwars bij modernisering dienstverlening

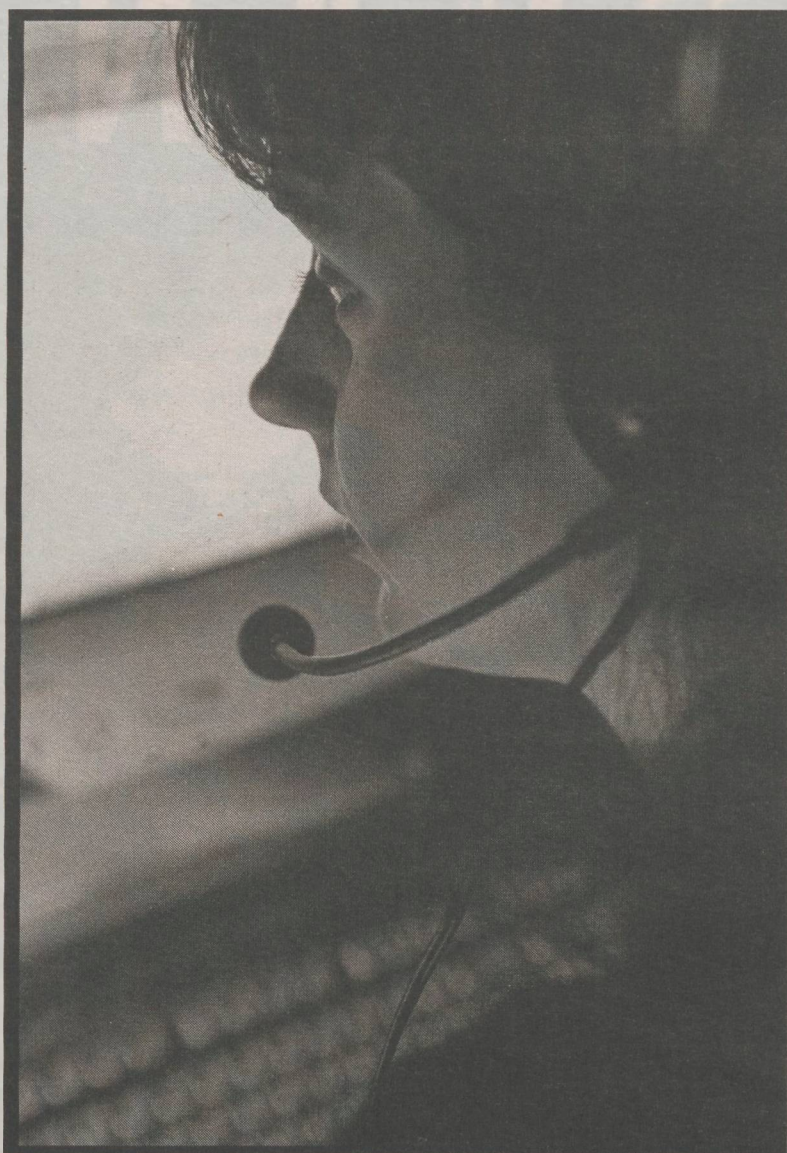
De dienststraad van de algemene diensten vindt dat de facultaire dienstverlening ten onrechte volledig buiten schot blijft in de plannen voor de 'modernisering' van de dienstverlening. In een uitgebreide brief aan de directeur ad interim van de algemene diensten, drs. P. Scholte, wordt dit "een ernstig gemis" en zelfs "onaanvaardbaar" genoemd. De huidige plannen, zowel die van de 'taskforce' van het moderniseringsproject als de amendementen daarop van het college van bestuur, beogen een totale herinrichting van het dienstenapparaat en de invoering van vraag- en aanbodrelaties tussen faculteiten en diensten. Oorspronkelijk zou het project inderdaad zowel de diensten als de faculteitsbureaus en andere interne facultaire dienstverlening omvatten, maar in de uitwerking wordt alleen nog gerept van de algemene diensten. Die moeten worden omgevormd tot een viertal, eventueel zelfs vijf, servicecentra. Daarnaast komen er twee bureaus, bestuursondersteuning en bedrijfsvoering, dan wel (voorstel van het college) een enkel bureau met drie afdelingen. De dienststraad constateert dat "in feite alle bestaande diensten worden opgeheven en in een andere structuur ondergebracht". Voor de medewerkers betekent dit dat een groot aantal van hen ergens anders komt te werken en ook ander werk zal moeten gaan doen. Op zichzelf spreekt de dienststraad zich daar

niet tegen uit. Integendeel bijna, voor een deel van de plannen bestaat waardering. Zo verzet men zich niet tegen de overheveling van 'koopkracht' naar de faculteiten en de invoering van dienstverleningscontracten tussen faculteiten en diensten. Wel eist de raad dat die contracten niet één maar drie jaar moeten belopen, mede in verband met personele consequenties. Het belangrijkste bezwaar is echter van fundamentele aard: de dienststraad vindt dat het huiswerk in het project modernisering dienstverlening moet worden overgedaan en er een plan moet komen dat "de totale universitaire dienstverlening", dus inclusief de faculteiten, omvat. Wat precies de consequenties zijn van het 'onaanvaardbaar' van de dienststraad is niet geheel duidelijk. De raad heeft op dit punt een adviserende stem, net zoals het Lokaal Overleg met de vakbonden, terwijl uiteindelijk de universiteitsraad instemmingsrecht heeft. Tegelijkertijd echter wijst de dienststraad erop dat zijn voorafgaande instemming nodig is voor een aantal maatregelen die de directeur algemene diensten krachtens zijn mandaat treft. Daaronder vallen, zo vervolgt de raad, "het opdragen van (andere) werkzaamheden en de inrichting van de organisatie".

Wammes Bos

"Ik ga niet uit van het ergste scenario"

ijsskoude handen, steken in de polsen en stijve armen. Sinds september vorig jaar heeft Edith Franssen, assistent in opleiding bij rechten, last van RSI oftewel 'repetitive strain injury'. Een flinke dosis discipline - tien minuten typen en dan rekken en strekken - en een spraakherkenningsprogramma moeten het ergste scenario voorkomen.

Edith Franssen, aio bij rechten, achter haar spraakcomputer (foto Philip Driessen)

Woensdag, 1 december 1999. Vandaag klussendag. Geen onderwijs, geen Buro voor Rechtshulp, dus tijd om alle andere dingetjes te doen. Ik heb nog nauwelijks tijd gehad om mijn spraakherkenningsprogramma te testen. Dat komt pas in de kerstvakantie. Wat ik moet doen als het niet (voldoende) blijkt te werken, daar wil ik liever niet aan denken. Laat ik maar even niet van het ergste scenario uitgaan. Typen kan ik niet langer dan tien minuten achter elkaar. Dan moet ik even rek en strekoefeningen doen en een uur lang iets anders dan typen. Het heeft wat moeite gekost, maar ik kan mijn tijd meestal wel redelijk goed indelen op die manier. Maar het komt natuurlijk ook vaak genoeg voor dat wat er in mijn hoofd zit eigenlijk meteen op papier zou

moeten. Ik dwing mezelf echter om toch heel voorzichtig te blijven met typen. Sinds ik RSI heb gekregen, vorig jaar september, zijn mijn armen er al heel erg op vooruit gegaan. Maar met RSI is het helaas zo dat je vrij snel weer terug bent bij af als je jezelf niet in acht neemt. Soms wilde ik dat ik ze niet had, die armen. Maar ja, dat is ook al weer zo iets. Voorzichtigheid geboden dus toch maar.

Donderdag. Vandaag Buro voor Rechtshulp. In de ochtend cliënten ontvangen. Dat betekent vrij veel schrijven, want elke cliënt krijgt een formulier mee waarop zijn hulpvraag en ons advies staat geschreven. Schrijven lukt beter dan typen om een voor mij duistere reden. Maar ik ben allang blij. Ik kan leven met het idee dat ik niet meer kan typen. Maar als ik ook niet meer kan schrijven wordt het wel erg beperkt. Verder is stress een belangrijke factor bij het krijgen en houden van RSI. Dat is ook wel te merken in drukke tijden (die er nu zijn voor mij). Stijfheid en steken in mijn armen. Waarschijnlijk omdat je onder stress toch meer spieren aanspant dan normaal, zonder dat je dat zelf in de gaten hebt. Een andere levenshouding is gewenst. Ik doe mijn best.

Vrijdag. Over werkdruk gesproken. Vandaag drie onderwijsgroepen gehad. Veel praten, weinig schrijven. Dus mijn armen lijden niet. Ik zal na afloop van mijn aanstelling toch maar eens moeten uitzien naar een praatbaan. Ik heb met mezelf afgesproken dat als ik een dag veel moet schrijven, ik makkelijk doe met koken, wat dat is met RSI ook niet altijd eenvoudig. Maar dat betekent voor vandaag dus toch maar weer eens wat verse groenten snijden en zo. Ga nu nog even mijn mails lezen en dan is het alweer weekend.

Zaterdag/Zondag. Opstellen nakijken. Om mijn schrijven wat te beperken doe ik er vandaag vijf en morgen vijf. Ik wil toch proberen om zo volledig mogelijk te zijn in mijn commentaar. Ik herinner me nog al te goed de ergernis die ik zelf voelde als ik mijn opstellen terugkreeg met twee zinnnetjes commentaar. Verder wat gelezen en gewandeld. Bewegen is goed in die zin dat het de doorbloeding bevordert. RSI-patiënten hebben namelijk vaak last van ijsskoude armen of handen omdat de doorbloeding op de een of andere manier niet optimaal verloopt. In de winter geen lolletje. Maar er is dus iets aan te doen.

Maandag 6 december. Hele dag Buro voor Rechtshulp. Hectisch als altijd, maar erg leuk. Nu ik ook onderwijs geef heb ik nauwelijks tijd voor mijn proefschrift. Gelukkig verandert dat na half januari. Dan wordt alles weer een beetje normaal. Ik zie ernaar uit.

Afrekeningsbeleid

Ik ben een afgrijselijke denkfout op het spoor. En om met jullie het spoor te volgen wil ik een gedachtenpompje bouwen. Het bestaat uit drie pilaren met daar bovenop een timpaan dat de denkfout bevat.

Implementatie. Er zijn instanties ('gremia' zeggen sommigen, maar dat is een soort epi-breren, vind ik) buiten de muren van onze ivoren toren die geconstateerd hebben dat uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek te weinig hun weerslag vinden in de maatschappelijke realiteit. Eén van de instanties die dit implementatie-gebrek heeft blootgelegd is ZorgOnderzoek Nederland - ZON. ZON geeft nu elk jaar een paar miljoen aan wetenschappelijke jappers om uit te zoeken waarom GGDen, RIAGGs, scholen, gemeenten en vele vele anderen zo dom of onhandig zijn om alle mooie kennis die er op de schappen van het weten ligt niet toe te passen. Dat zal vast helpen (schreef zij sarcastisch), zeker zo lang die ZON niet als goedkeuringseis voor toekenning van subsidies de betrokkenheid van de implementerende instantie bij de ontwikkeling van de onderzoeksmethodologie vastlegt.

Ondernemende universiteit: de hipste uitdrukking in academieland in dit laatste decennium van het tweede gristen-millennium 'waren onze PCs maar door islamieten ge-

programmeerd! Dan zaten we pas over een eeuwje of zes met het Y2K-probleem). Wat het precies betekent weet niemand, maar er kon geen Dies Natalis of opening van academisch jaar voorbij gaan of loftrompetten werden gestoken en trommen geroerd: hoezee voor de bedrijvige academie. Academici, en dan vooral hooggeleerden en decanen en magnifieke rectoren huldten zich zonder schaamte in de taalmantel van het bedrijfsleven. Mergers and acquisitions. Marktdenken. De universitaire holding, BV, moedermaatschappij. Eén van de menige mogelijkheden om de ondernemende universiteit te bevatten bestaat uit de notie dat kennis macht, en macht geld is. Geld koopt vervolgens weer meer kennis. En wat is de core business van een universiteit? Jawel! Kennis! Iedere drs. miljonair, is het streven!

Afrekenen. Waarschijnlijk de onwelriekendste consequentie van de nieuwe academische zakelijkheid die meelifte op de rug van de markt is het idee dat alles wat zich in onze Alma Mater afspeelt afgerekend zou kunnen worden (overigens een taalgruwel - net zoals 'het indalen van een fte' wat ik onlangs moest horen; het kwam onverhoopt en ik kon daarom niet tijdig de handen over de oren slaan. Wie verzint toch dergelijke ellende?). Het ma-

nagement dat mij moet aansturen (brrrr!) is helder in het afrekeningsbeleid: "Er zijn twee dingen die wij hier doen. Een. Onderwijs. Je onderwijsstaak wordt afgerekend in norm-uren. Twee. Onderzoek. Meten wij met IF-publicaties. Zo lang je voldoende wordt afgerekend op deze O&O mag je verder knutselen, klederen en aan liefdadigheid doen wat je wilt."

Timpaan. Wetenschappelijke kennis wordt onvoldoende in de praktijk toegepast (implementatie). Er bestaat pakkende retoriek die ons doet geloven dat dat beter zou kunnen, sterker nog, dat we er geld mee kunnen verdienen (ondernemende universiteit). Feit is dat je dat onmogelijk wordt gemaakt omdat contacten met het veld niet onder O&O vallen (afrekenen). Dat lijkt dom. En dat is het ook. Ik frustreer me suf bij de babbel rond het structuurrapport voor een hoogleraar in de internationale gezondheids-zielepieterij: Bestuurslid A: "Nou. Die professor doet dus de helft onderwijs en de andere helft onderzoek."

Bestuurslid B: "En voor de vorm wat consultancy."

A: "OK, maar hij moet dat niet overdrijven. We kunnen dat misschien afrekenen op vijf procent van de arbeidstijd."

Leeuw: "Hola! Waar blijven wij nu met de maatschappelijke verantwoordelijkheid van een universiteit? Juist een prof in de internationale gezondheids-zielepieterij kan zoveel méér moois doen door links en rechts verstandige adviezen te geven!"

A&B: "Kijk eens hier: O&O is één. Maar het is hier toch zeker niet de bedoeling dat wij verdorie de wereld gaan verbeteren?"

Evelyne de Leeuw
universitair docent
gezondheids-
voorlichting

COLOFON

Onafhankelijk weekblad van de Universiteit Maastricht uitgegeven door de Stichting Observant.

Redactieadres
Keizer Karelplein 10
(begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Tel: 043-3883174
Fax: 043-3884889
E-mail: redactie@obs.unimaas.nl

Stichtingsbestuur
Kees Schröder, Fons Coomans,
Tes Gybels, Ingrid Wijk

Redactieraad
Gerard Hensen, Rinus van Houten, Erik Kallenbach, Marietje Kardaun, Maurice Olivers, Willie Schipper, Tom van Veen, Paul Winkens

Redactie
Riki Janssen (hoofdredacteur) 3883280
Wammes Bos 3883128
Jan Buevink 3883125
Agnes Sommer 3883471
Maurice Timmermans 3882536

Beheerder
Marlies In de Braekt 3883174

Redactie-assistent
Gerald Bouwels 3883174

Aan dit nummer werkten verder mee:
Marjan van den Berg, Ralph Dazert,
Maartje Krabbe, Maaïke van Stolk,
Stefan Verhaegh, Roel Willems

Fotografie
Philip Driessen

Opmaak
Erik van Ballegoij

Basisontwerp
Bruno Setola, Rotterdam

Vertaling
WorldNeth

Druk
Em. de Jong b.v., Baarle Nassau

Mededelingen
Voor het inleveren van mededelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties
Marlies In de Braekt
Tarieven op aanvraag verkrijgbaar
(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f40,- per jaar

HOP
Observant is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant
Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Faculteit wil gelijktijdig uitbreiden en bezuinigen

Vacaturestop bij cultuurwetenschappen

Vacatures worden voorlopig niet meer opgevuld, de bijdrage aan de universiteitsbibliotheek gaat omhoog en de ondersteuning van studenten in het computerlandschap wordt fors minder. Op die manier wil cultuurwetenschappen het verwachte tekort voor volgend jaar binnen de perken houden.

De vette jaren van de faculteit cultuurwetenschappen zijn voorbij. Tot voor kort was het de faculteit altijd gelukt om het boekjaar met een positief saldo af te sluiten, maar afgelopen september dreigde er opeens een gat van bijna acht ton. Daardoor moest de begroting die het bestuur al gemaakt had voor het komend jaar –en waarin ook een tekort van negen ton voorzien was– worden herzien. Het college van bestuur is bereid om de cultuurwetenschappers voor een deel tegemoet te komen. Zo hoeft de faculteit als enige geen reserve meer

op te bouwen voor sociaal beleid. Voorwaarde is wel dat de faculteit het tekort voor het komend jaar terugbrengt naar tweeënhalve ton. Bovendien moet in 2005 de begroting sluitend zijn. Aan die toezegging heeft de faculteit niet helemaal kunnen voldoen. Het uiteindelijke tekort is dik drie ton, maar decaan Bijker verwacht niet dat dat problemen zal opleveren. In de bezuinigingsplannen voor volgend jaar kon de raad zich afgelopen woensdag wel vinden. De studenten sputterden wat tegen bij de plannen voor het computerlandschap, maar gingen uiteindelijk ook akkoord. Aanmerkelijk meer bedenkingen hadden de raadsleden bij de –nog zeer voorlopige– plannen voor de daaropvolgende jaren. In eerste instantie wil het faculteitsbestuur nog niet snijden in het personeelsbestand. Alleen het aantal aio's gaat –via natuurlijk verloop– terug van acht naar vier. Verdere personele maatregelen zijn niet nodig als de faculteit er in slaagt om meer inkomsten binnen te halen. Dat moet onder andere gebeuren door het opkrikken van het doctoraal rende-

ment. Als het aantal diploma's stijgt, komt het college van bestuur met meer geld over de brug. Op de lange termijn denkt het bestuur aan het uitbreiden van het aantal initiële opleidingen, wat ook meer inkomsten oplevert. Op dit moment zijn twee werkgroepjes de mogelijkheden aan het bestuderen. Een deel van de mogelijke uitbreidingskosten zal het college van bestuur moeten betalen. De faculteit zelf is bereid om de komende vijf jaar jaarlijks drie ton uit de reserves te halen waarbij ook de spaarpotten van de vakgroepen worden aangesproken. De ABR, waarin nu nog dik twee miljoen zit, kan terug

naar ongeveer tweehonderdduizend (twee procent van de totale begroting van tien miljoen). De raad vroeg zich af of die verwachte inkomsten de problemen van de faculteit wel op zullen lossen. "We hebben een acuut probleem op de korte termijn", zei dr. J. Post. "De inkomsten voor nieuwe opleidingen komen pas over zes à acht jaar binnen." Hoe de lange termijnbezuinigingen er concreet uit komen te zien, wordt pas komend voorjaar duidelijk als de faculteit er weer over praat.

Jan Buevink

Basisbeurs en rente op studielening verhoogd

De basisbeurs gaat met negen gulden omhoog. De aanpassing is bedoeld als compensatie voor de inflatie. Tegelijk heeft minister Hermans ook de rente op studieleningen verhoogd. Na de jaarwisseling bedraagt de rente op studieleningen 5,92 procent, een verhoging van 1,03 procent. De rente op leningen die vóór 1992 zijn verstrekt, komt op 4,27 procent. Tot nu toe werd daar 3,24 procent voor gerekend. De aanpassingen hebben te maken met de gewijzigde tarieven die de Nederlandse staat zelf moet betalen voor leningen op de kapitaalmarkt. Minister Hermans heeft ook de hoogte van de basisbeurs bijgesteld. Zowel kamerbewoners als thuiswonenden gaan er negen gulden en een cent op vooruit. Studenten op kamers krijgen 444,25 gulden. Wie nog bij zijn ouders

woont, ontvangt voortaan 144,25. Als het aan minister Hermans ligt, krijgen thuiswonenden bij een volgende inflatiecorrectie overigens een lager bedrag dan kamerbewoners. Hij wil de vergoeding voor thuiswonenden dan niet meer in gulden, maar in procenten gelijkstellen aan de compensatie voor studenten op kamers. Deze maatregel zou Hermans komend jaar 23 miljoen gulden opleveren. In 2003 is dat al 63 miljoen, becijferden ambtenaren in september. Dit geld wil Hermans reserveren voor studiefinanciering, omdat hij bijvoorbeeld nog niet weet hoeveel geld de OV-kaart hem in de toekomst gaat kosten. Maar Hermans' ambtenaren rekenden zich indertijd rijk, want het wetsvoorstel om deze wijziging door te voeren, moet nog altijd worden ingediend. (HOP)

Psychologie-studenten willen meer voorlichting

Op een enkel blok na zijn de Maastrichtse psychologiestudenten zeer tevreden over het onderwijs. Maar de voorlichting moet beter. Niet alleen hebben ze een beperkt zicht op de beroepsmogelijkheden, ook willen ze meer informatie en steun bij de keuze van de afstudeervariant. Dat blijkt uit een enquête waaraan zo goed als alle psychologiestudenten hebben meegedaan. De Maastrichtse psychologiefaculteit heeft er vier jaar opzitten, de eerste afgestudeerden hebben onlangs hun bul opgehaald, en volgend jaar staat er een onderwijsvisite voor de deur. Een gepast moment om aan de hand van een studentenenquête de balans op te maken. De studenten dachten daar kennelijk net zo over, want 500 van de 531 studenten leverden het vragenformulier in. Een 7,4 geven de psychologen voor de opleiding in haar geheel. Dat is vrij hoog, zegt docente Monique Doorschodt die de resultaten afgelopen weekend heeft geanalyseerd. Een waardering die volgens haar op één lijn ligt met de Landelijke KeuzeGids. Hierin geven de Maastrichtse studenten hun opleiding al jaren achtereenvolgende de meeste positieve beoordeling. Menig student vindt de eerste twee jaar van de opleiding weliswaar zwaar, maar kwalitatief goed (in het bijzonder de practica). Al zijn er uitzonderingen. Over statistiek regent het klachten: te

theoretisch, de kloof met de praktijk te groot. Letterlijk zeggen veel onder-vraagden "er niks mee te kunnen". Het programmeeronderwijs ligt vooral de neuropsychologen zwaar op de maag. Overbodig en te specialistisch, menen ze. De kritiek is niet ten onrechte, moeten we iets mee doen, vindt Doorschodt. Verder blijkt dat de beroepsvoorlichting tekortschiet, zowel tijdens de voorlichtingsdagen als in het verdere verloop van de studie. Bij te veel studenten zweeft louter het beeld van de klinisch psycholoog met sofa voor ogen, licht Doorschodt toe. "Terwijl onze verwachting was dat studenten tevens goed zicht zouden hebben op de beroepsmogelijkheden in de onderzoekswereld. Op dit punt zullen we maatregelen moeten nemen." Veel ondervraagden geven aan dat ze ook meer informatie en steun behoeven bij studiekeuzes, vooral als het gaat om de verschillende afstudeervarianten. De helft van de Maastrichtse psychologiestudenten komt uit Limburg, een derde uit België en Duitsland. De oostervuren wijken, als ze in eigen land zijn uitgeloot, vaak alleen voor de propedeuse uit naar Nederland. De meeste psychologie-opleidingen in Duitsland kennen een numerus fixus.

Maurice Timmermans

Millenniumstroom

"Anders dan andere jaren moeten voor de komende jaarwisseling alle stekkers uit het stopcontact", zegt Monique Jaspers, millenniumcoördinator van de Universiteit Maastricht. "Van computers, meetopstellingen maar evengoed van het koffieapparaat." Doordat veel bedrijven en instellingen rond de eeuwwisseling het stroomnet uit voorzorg niet gebruiken, dreigt er overspanning. Een surplus aan stroom dat elektrische apparatuur (ook thuis) kan beschadigen. Te vergelijken met een blikseminslag, zegt Jaspers. Verder zijn de UM-gebouwen van 30 december (middernacht) tot 2 januari (middernacht) voor niemand toegankelijk. De UM-Card werkt niet. Telewerken kan onder voorbehoud vanaf 1 januari, in de loop van de middag. (MT)

Meer vrouwen

De universiteiten hebben vorig jaar vooral vrouwen in dienst genomen. Toch maken mannen nog altijd de dienst uit, zeker in de hogere wetenschappelijke functies. Juist bij die mannen zet de vergrijzing onverminderd door. Dat blijkt uit cijfers van de VSNU, de vereniging van universiteiten, over 1998. In dat jaar groeide de totale personeelsbezetting op de universiteiten met zo'n 570 fulltime banen. Het merendeel van deze vacatures is ingenomen door vrouwen, in deeltijd. Tegelijk met deze toename is het totaal aantal mannelijke medewerkers aan de universiteiten licht gedaald. De emancipatie stukt wel naarmate de functies hoger in de wetenschappelijke hiërarchie staan. Ruim zestig procent van de vrouwen werkt in de ondersteunende hoek en de lagere salarisschalen. In de hogere regionen zijn ze nog altijd zwaar ondervertegenwoordigd. Vrouwelijke hoogleraren nemen –ondanks een verdubbeling sinds 1990– slechts 133 volledige banen in. Ter vergelijking: bij de mannen zijn dat er 2341. Het probleem van de vergrijzing blijft. De afgelopen acht jaar is het aantal vijftig-plussers alleen maar gestegen, terwijl het aantal medewerkers onder de 35 jaar juist daalde. Het gebrek aan opvolgers dreigt de universiteiten over vijf jaar parten te spelen. (HOP)

Uitverkoop

Studenten die zonder diploma vertrekken, kosten een hogeschool of universiteit veel geld. De opleiding journalistiek in Zwolle heeft daar iets op gevonden. Door een groep afhakers gemakkelijk te laten afstuderen, krijgt ze alsnog ruim een miljoen gulden. Veel studenten maken de opleiding journalistiek niet af, omdat ze voortijdig een baan vinden. Dat is een financiële ramp, want de overheid betaalt per afgestudeerde rond de veertig duizend gulden. Studenten zonder diploma leveren maar een kwart van dat bedrag op. Daarom heeft de Zwolse school dit jaar een aantal studenten benaderd die zes jaar of langer staan ingeschreven. Zij konden per persoon een vereenvoudigde afstudeeropdracht krijgen. De meesten hebben hun diploma inmiddels ontvangen. Het gaat om een kleine groep die onder een oud studieprogramma valt, verdedigt studieadviseur Jan Leeferink de actie. "Wij hebben dat miljoen hard nodig voor het onderwijs aan de huidige studenten. Bovendien is zo'n negentig procent van deze mensen al lang aan het werk. Hun werkgevers vinden kennelijk ook dat ze voldoen." (HOP)

Studentenstop

De Maastrichtse faculteit geneeskunde aan de Universiteitssingel 50 weigert net zoals de zusterfaculteiten meer eerstejaars geneeskunde toe te laten. Alleen als de universiteiten er twintig miljoen gulden bij krijgen, kunnen ze extra studenten geneeskunde en tandheelkunde aan, zeggen ze. Minister Borst van volksgezondheid wil graag dat het aantal plaatsen voor geneeskunde-eerstejaars vanaf het studiejaar 2000/2001 omhoog gaat van 1875 naar 1930. Tandheelkunde moet van 240 naar 260 eerstejaars. Kort geleden nam de Tweede Kamer dat standpunt ook al in. Die wil met de extra

eerstejaars tekorten op de arbeidsmarkt bestrijden. Maar de universiteiten houden vast aan de huidige omvang van genees- en tandheelkunde. Dat zijn dure studies, zeggen zij, en uitbreiding ervan kost dus veel geld. Voor 75 extra studenten denken ze twintig miljoen nodig te hebben. Alleen als minister Hermans hen dat geld geeft, willen zij extra eerstejaars plaats bieden. Dat laten zij één dezer dagen aan de minister weten. Maar Hermans heeft vooralsnog geen geld uitgetrokken voor de extra studenten. (HOP, foto Nelis Tutkey)

Baliekluiers, een serie over UM-balies en de mensen die erachter staan.

Deze keer de mensa aan de Tongersestraat

Spaghettisaus over de friet

Twaalf uur 's middags en de hut is vol. Tot aan de klapdeuren staat een rij wachtende studenten. Sommigen hebben het weekmenu al in de hand, anderen staan uitgebreid de voorafgaande onderwijsbijeenkomst te bediscussieren. Met de tas over de schouder, portemonnee in de ene hand en een dienblad in de andere. Want ze komen hier voor één ding: eten.

De medewerkers achter de toonbank van de mensa in de Tongersestraat zien per dag een kleine tweeduizend studenten voorbij schuifelen. Ze nemen geroutineerd de korte bestelling op. Aardappels of friet, gekookte groente of salade, vlees of vegetarisch. Echt kieskeurig zijn de studenten niet. Debby Lennarts werkt al twee jaar in de mensa: "De meesten vragen niet veel meer dan of het bijvoorbeeld varkens- of rundvlees is. Met echt culinaire vragen komen ze hier niet." Ze trekt haar Unicatering-schort recht. Het belangrijkste voor dit werk is snelheid en klantvriendelijkheid. Debby kan niet lang praten want het is spitsuur. "Mensen moeten zich welkom voelen," zegt coördinator Bart Keulen. Het is natuurlijk al massaal genoeg. Dus wordt Debby en haar collega's geleerd om niet te

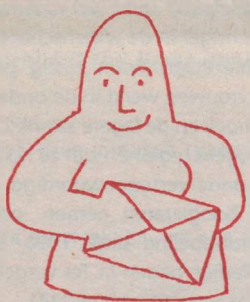
Geen nagellak, geen ringen, geen wild Sally Spectra kapsel (foto Philip Driessen)

openen met: "Zeg het maar," maar "Hoe kan ik u helpen?" Ook wordt er streng op de hygiëne van de 'opscheppers' gelet. Geen nagellak, geen ringen, geen

wild Sally Spectra kapsel, geen lange nagels. Bovendien worden de slierten spaghetti op de borden gelegd. Terwijl Keulen de gang van zaken uitlegt, geeft

Debby geconcentreerd borden door, meldt nieuwe bestellingen aan de kok en vult de salades bij. Iedere morgen begint ze om half acht.

Marjan van den Berg

BRIEVEN

De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten of niet te plaatsen. Brieven zonder vermelding van naam en telefoonnummer worden niet geplaatst.

MUSST-kaderdag

Wij zijn van mening dat de Kaderdag van de MUSST in het artikel met de kop "Sommigen zeiden alleen hmm" uit Observant nr.13 erg negatief afgeschilderd is.

We hadden in ieder geval het artikel voor plaatsing willen lezen, waar wij echter de kans niet toe hebben gekregen. Maartje Krabbe had ons dit toegezegd en zij zou daarnaast nog bij ons aan de Zwingelput 4 langskomen om het MUSST-krantje te bekijken alvorens het artikel te schrijven. Dit is helaas niet gebeurd en misschien is het daarom dat er een aantal dingen niet kloppen. Er is namelijk een citaat opgenomen van onze penningmeester Maico Meyer. Maico beweert dat zijn woorden zijn verdraaid en dat er dingen verzonden zijn. Ook wordt Pascal Bougie, die overigens op dit moment Accountmanager bij Randstad is en geen communicatiespecialist, eerst op zijn manier van kleden beoordeeld ("een te opzichtige gele stropdas") en vervolgens wordt hem verweten dat hij Viva-wijsheid verkondigt. Volgens ons is het beoordelen op kleding ook echt iets voor de Viva en niet iets voor een krant. Het nieuwe MUSST-krantje dat 10 ja-

nuari uitkomt zal in ieder geval naar jullie worden opgestuurd zodat het als nog gelezen kan worden. Hopelijk wordt dan wel duidelijk dat wij de Kaderdag in ieder geval serieus nemen, evenals de deelnemers, die overigens voor een groot deel op de evaluatieformulieren te kennen geven dat ze de Kaderdag erg leerzaam vinden.

Annika Smeulders,
secretaris MUSST

(naschrift Maartje Krabbe)

Ik heb Meyers woorden niet verdraaid, noch verzonden. Verder heb ik geen afspraken gemaakt over inzage of over het afhalen van het MUSST-krantje.

Beste Thijs,

dacht je nou echt dat jongens die je vele weken afzeiken, kleineren en mensonterende opdrachten laten uitvoeren, zomaar van de ene op de andere dag (als je volwaardig lid wordt) je beste vrienden zijn? Ik dacht het niet en waarschijnlijk vele rationeel denkende mensen met mij. Het feit dat ze je in zwaar beschonken toestand aan je lot over hebben gelaten, benadrukt dit nog eens.

Overigens moet jij zelfs niet een deel van de schuld bij het betreffende dispuut leggen. Je hebt er namelijk zelf voor gekozen om je te laten afblaffen en behandelen als een hondje.

Je had het kunnen weten Thijs dat dit soort dingen gebeuren. Je zit al enkele jaren in Maastricht. Je had beter een andere manier kunnen kiezen om je studentenleven in Maastricht completer te maken. Je had beter mensen kunnen opzoeken die echt in je geïnteresseerd zijn.

Hopelijk realiseer je je dit nu wel, want dat besef is pas de echte ontgroening of verzelfstandiging of hoe men het ook wilt noemen. Ik hoop dat je van deze rijke ervaring geleerd hebt en inziet dat je in de toekomst je beslissingen met een behoorlijke dosis zelfres-

Cerberus zelf

Het dispuut Cerberus heeft een inschattingsfout gemaakt toen men een dronken aspirant-lid alleen naar huis liet vertrekken, schrijft de voorzitter, Gaël Pennings. Maar dat wil niet zeggen dat Cerberus zijn leden niet goed begeleid. En er is meer mis met het beeld dat de buitenwereld van het dispuut heeft.

Nu de storm omtrent Thijs Adriaans en zijn aspirant-tijd bij O.M.H. Cerberus is geluwd, is voor ons de tijd aangebroken om te reageren op hetgeen gebeurd is. Thijs zelf, de vaderlandse pers, talloze studenten, de voorzitter der SV Circumflex, de praeses der M.S.V. Tragos en uiteindelijk ook Belleman hebben al een duit in het zakje gedaan.

Uit het scala van reacties maken wij op dat velen, met name personen van bui-

pect zal moeten nemen, anders zie ik het somber in en stoot je je wellicht nogmaals aan dezelfde of aan een andere steen.

Thijs, wees blij dat je op je bek bent gegaan, want de andere leden van Cerberus zullen waarschijnlijk nooit beseffen dat ze alleen bij dit dispuut zitten, omdat ze zich hebben laten behandelen als een stel watjes zonder principes. En dit alleen maar om zo nodig ergens bij te horen. Zij voelen zich op dit moment heel wat, maar maatschappelijk stellen ze eigenlijk nog maar heel weinig voor.

Luc Pluijmen, derdejaars
gezondheidswetenschappen

ten het dispuutleven, niet weten wie wij zijn of wat wij doen. O.M.H. Cerberus is één van de oudere onafhankelijke Maastrichtse herendisputen, opge-

richt in 1991. Het dispuut biedt zijn leden de mogelijkheid om te profiteren van de verscheidenheid aan studies en karakters. Op die manier ontwikkelt men onder elkaars kritische blik zijn persoonlijkheid op belangrijke vlakken buiten en in de studie. Door de jaren heen is O.M.H. Cerberus bovenal uitgegroeid tot een uiterst hechte club vrienden. Niet alleen bij grootse evenementen als de Inkom (uitgave van kookboeken, CD's en de dit jaar verlote Cerberus-auto), maar ook bij kleinschaliger activiteiten is Cerberus prominent aanwezig in het Maastrichtse studentenleven.

Niet alleen over ons, maar ook over Thijs Adriaans is al veel gezegd en gesproken. Hij kwam na een aspirant-avond met zijn fiets ten val in een opgebroken wegdeel, brak zijn neus, scheurde zijn lip en liep diverse schaafwonden op in het gezicht. Na dit betreurenswaardige voorval schreef Thijs een artikel met als doel het fenomeen ontgroening aan de kaak te stellen. Positief dan wel negatief, velen lieten zich hier al over uit.

Broodjes smeren, samen met anderen menu's samenstellen, borden klaarzetten, de koelvitries vullen. Om half twaalf 's middags staan de eerste hongerigen al te wachten. "De meesten ken ik van gezicht, sommigen ken ik van naam," vertelt ze. "Maar dat zijn bijvoorbeeld de vegetariërs, of de buitenlandse studenten." Dan begint ze te grinniken. "Dat komt omdat sommige buitenlandse soms zulke rare combinaties uitkiezen. Vooral Amerikanen. Spaghettisaus met knoflooksaus en sparerib, of spaghettisaus over de friet!"

Een enkele keer is het een kwestie van stug nog een schep van de dagelijkse 150 kilo friet op een bord doen. Anders duurt het te lang. "Soms staan ze hard te discussiëren over wat ze willen. Of ze staren al een uur naar het bord waar met krijt het menu op geschreven staat, en weten het als ze bij mij komen nog niet."

Hoe vreemd de borden er dus uiteindelijk ook uitzien, een goed humeur heeft ze altijd. Achter de toonbank is het praktisch geen tijd om te kletsen, maar aan een paar wenken hebben de 'opscheppers' vaak al genoeg. Dan staat er een keer een knappe vent voor de balie, en zijn enkele oogwisselingen voldoende. "Alleen krijg ik altijd zo'n rooie kop."

Gaël Pennings,
voorzitter O.M.H. Cerberus

Ziek van het werk

Een special over de werkdruk aan de Universiteit Maastricht

(fotoserie werkdruk Philip Driessen)

Bedrijfsarts Van Attekum over de groeiende werkdruk aan de UM

"De grens van wat we aankunnen, is bereikt"

Slapeloze nachten, vermoeidheid, concentratieproblemen en humeurige buien. Jaarlijks bezoeken zo'n 250 UM-medewerkers met klachten het spreekuur van bedrijfsarts Van Attekum. Vooral wetenschappers lopen volgens hem een hoog risico op stress, doordat ze geneigd zijn hun grenzen op te zoeken. Maar ook onder het dienstpersoneel van de Universiteit Maastricht steekt het perfectionisme de kop op.

Dat er tegenwoordig steeds meer druk op werknemers wordt gelegd, valt volgens bedrijfsarts Van Attekum niet meer te ontkennen. "Alles moet sneller, efficiënter, flexibeler. Ook in de vrije tijd en op vakantie moet er gepresteerd worden. En dat geldt niet alleen voor volwassenen, ook de kinderen moeten op alle fronten uitblinken. Dat houdt natuurlijk een keer op. Ik denk zelfs dat we stilaan de grens van wat we aankunnen hebben bereikt."

De Universiteit Maastricht vormt volgens de bedrijfsarts allerm minst een uitzondering. "Het project 'modernisering van de dienstverlening' betekent niets anders dan efficiënter werken met dezelfde hoeveelheid personeel. En terwijl de financiering zoals zo vaak nauwelijks groeit, het aantal studenten gestaag door, en neemt de druk op het personeel verder toe."

Niet zo verwonderlijk dus dat Van Attekum de afgelopen twee jaar meer en meer UM-werknemers met RSI en met psychische klachten in zijn wachtkamer tegenkwam. Overeenkomstig steeg het ziekteverzuim binnen de UM van 3,5

procent in 1996 en 1997 naar 4,1 procent vorig jaar. De vergrijzing van het UM-personeel is een bijkomend probleem. Uit het *Algemeen en financieel jaarverslag* blijkt dat een kwart de 45 is gepasseerd. En hoe ouder, hoe vatbaarder voor ziekte.

Een onderzoek in 1997 van het Maastrichtse Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) wees ook nog eens uit dat de tijdsdruk in de wetenschappelijke beroepen erg hoog is. Veel moet af in weinig tijd: één op de vier werknemers heeft er last van.

Van Attekum, die vijftien jaar voor de UM werkt, beseft terdege dat juist hoogopgeleiden in de gevaarzone verkeren. Dit heeft voor een deel te maken met de typische universitaire manier van werken, stelt de bedrijfsarts. "Academische vrijheid betekent in de praktijk dat je je werk vaak zelf kunt indelen, prima. De keerzijde is dat werknemers geen duidelijke norm krijgen opgelegd door hun baas, zoals bij lopende bandwerk. Het werk is met andere woorden nooit af."

Daar komt volgens Van Attekum nog bij dat universiteitsmedewerkers streng zijn voor zichzelf, strenger dan een baas zou zijn. "Het zijn over het algemeen mensen die hun grenzen opzoeken. Vooral het wetenschappelijk personeel zoekt in zekere zin stress op, wil presteren, gepubliceerd worden in prestigieuze vaktijdschriften. Onder medisch specialisten is bekend dat je er pas bij hoort als je zeventig uur per week maakt. Dat perfectionisme lijkt tegenwoordig over te slaan op het UM-dienstpersoneel."

Academische vrijheid heeft ook tot gevolg dat collega's weinig zicht hebben op elkaars werkzaamheden, zegt de arts. "Als een lopende-bandmedewerker zich over de kop werkt, valt dat

meteen op en kan een baas tijdig ingrijpen. Op een universiteit let men minder op elkaar. Iemand kan lange tijd over de schreef gaan, zonder dat directe collega's dat in de gaten hebben."

Zelf zal een gestreste werknemer daar niet snel over beginnen, is de ervaring van de bedrijfsarts. "Het is *not done* om te zeggen: jongens, ik kan het niet meer aan. En vaak weten ze zelf niet eens wat er schort. Veel mensen die ik op het spreekuur krijg, zijn niet doodziek maar klagen over slecht slapen en moeilijk concentreren. Ze zijn niet meer zo goedgemutst als vroeger. Of ze zich daarover zorgen moeten maken."

Wat de een beschouwt als hoge werkdruk, bestempelt een ander als een luizenleventje. Dat maakt het probleem zo ongrijpbaar. Daarom denkt een bedrijfsarts in termen van belastbaarheid en belasting. Ofwel: hoeveel kan iemand incasseren? En hoeveel wordt van diezelfde persoon gevraagd? Niet alleen op het werk, maar ook thuis: zijn er relatieproblemen, of doen de kinderen het slecht op school? "Kortom, je moet werkdruk in een breder perspectief plaatsen. Psychische klachten ontstaan vrijwel nooit louter door te veel werk."

Behalve individuele consultaties – gemiddeld 250 UM-ers per jaar – krijgt Van Attekum ook regelmatig verzoeken om een hele afdeling tegen het licht te houden. De universiteitsbibliotheek is enkele jaren terug onder de loep genomen; onlangs was het de beurt aan de dienst Informatie, Communicatie en Automatisering (ICA); en een paar maanden terug is een onderzoek bij de faculteit der cultuurwetenschappen afgerond.

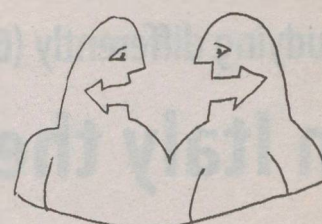
Vroeger kwam dat vaker voor, zegt Van Attekum. "Ik ben daar een beetje huiverig voor om meteen met een onder-

zoek op de proppen te komen. Menige dienst of afdeling denkt dan: nu kunnen we niets meer doen, laten we eerst de resultaten van het onderzoek afwachten. Terwijl je met praten al een hoop kunt oplossen. In zo'n gesprek kan dan blijken dat jongere werknemers slecht worden begeleid of dat de stijl van leiding geven op verzet stuit." Werkdruk en stress moet tegenwoordig voor elke afdelingschef een belangrijk aandachtspunt zijn. "Wees alert op signalen", adviseert Van Attekum. "Als iemand vaak kortaf is of ineens uit zijn vel springt, dan kan dat een aanwijzing zijn. Medelijden lost niks op, je moet zorgen dat mensen weerbaarder worden. Stuur iemand die zijn mond nooit opendoet bijvoorbeeld naar een assertiviteitscursus. Daar heeft-ie wat aan." Soms kunnen ook praktische aanpassingen een hoop leed verzachten, zegt de arts. "Als medewerkers van bureau onderwijs gek worden van studenten die de hele dag binnenvallen, stel dan als baas vaste openingstijden in. Dat kan schelen."

Een laatste tip die Van Attekum aan afdelingshoofden wil meegeven: probeer een sfeer te scheppen waarin werknemers makkelijk kunnen praten over de dingen waar ze mee zitten. "Liefst tijdig, niet als het huis al in brand staat. Maak ruimte voor dit soort persoonlijke kwesties, in een werkoverleg bijvoorbeeld. Iemand die net begint moet, zonder dat collega's hem vreemd aankijken, kunnen zeggen dat-ie doodnervus is voor een presentatie."

Maurice Timmermans

Lees verder op pagina 6-12

AMICE

Beste Jos,

Heb jij verstand van Hooggeplaatsten? Ik ook niet, maar wel wat meer dan jij natuurlijk. Die Beatrix is onnavolgbaar. Sinds haar mutsje op de Antillen is afgewaaid zit het niet goed meer met haar hoofd. Ze beweerde onlangs dat in de kranten de leugen regeert. Als jurist weet ik natuurlijk dat dat niet zo is. Anders had het wel in de Grondwet gestaan. Maar dat ze het dan toch zegt! Dat zou ik zelfs niet durven! Is het dan soms niet waar van d'r oudste zontje met die Argentijnse juntadochter? Dat zou ik dan wel eens willen weten. Dat jong zou 'n voorbeeld moeten nemen aan collega Flip van België. Die liet er geen gras over groeien. Tsjonge, tsjonge, oei, oei, poeh, poeh, nou ja Jos, je weet wat ik bedoel. Had de grootvader van moederskant van de onze ook niet iets met een Argentijnse? Vloog hij daar niet met een tweedehands Lockheed naar toe? Komt daar ook niet dat liedje vandaan, Don't cry for me Argentina?

Ik las dat een vroegere Hooggeplaatste bij onze instelling, Vic Bonke, een deal heeft gesloten met het Centrale Gezag. Heb je het ook gelezen? Ik zou er zo voor tekenen. Het gaat om een schadeloosstelling vanwege het voortijdige einde van zijn contract. Oorspronkelijk wilde Vic méér omdat zijn reputatie geschaad zou zijn. De kranten schreven immers over "mismanagement" en "wanprestatie". Maar uiteindelijk heeft Vic daar (geschade reputatie) niets van gemerkt. Daar kan ik lang over nadenken. Ziet of hoort Vic niks? Is ons Centrale Gezag gek? Of zijn al die andere Centrale Gezaggen waarbij Vic niks merkt collectief gek geworden? Het kan toch niet allemaal tegelijk waar zijn? Of, wellicht, misschien, heeft Beatrix een beetje gelijk? Dat zou dan alles verklaren. Omdat de kranten liegen heeft Beatrix het dus nooit gezegd. Zo zie je toch maar, Jos, hoe je al schrijvende de waarheid boven tafel kunt halen.

Van het beleid van die andere Hooggeplaatste, Sinterklaas, begrijp ik net als jij ook al niet veel. Ik heb op diverse plekken op de faculteit schoenen neergezet. Ik had ook een lijstje gemaakt met de plaatsen waar ik ze verstopt had. Want ik ken mijn collega's. Ik ben wel goed, maar niet gek. Zondagmiddag wilde ik de buit gaan ophalen. Alle sloten van het gebouw veranderd! Vertrouwt het Centrale Gezag nu zelfs Sinterklaas niet meer? Het zal bovendien toch ook wel weten dat het niks uitmaakt, omdat hij door de schoorsteen komt? Snap jij het nog? Enfin, maandag al mijn schoenen opgezocht. Zat niks in. Dacht ik. Want toen ik een paar aandeel golfde er een snotachtige brij tussen mijn tenen door. Sint had in iedere molière, maar helemaal voorin, een kikker van drek met een dun laagje chocolade aangebracht. Ben ik nu stout of braaf geweest? Als je weer eens in Madrid bent, kun je het dan voor me navragen?

Ad

PS: Als jij met Konijn in je kruipruimte gaat samenwonen kom ik natuurlijk op de koffie.

Studying differently (6)

In Italy they do it Orally

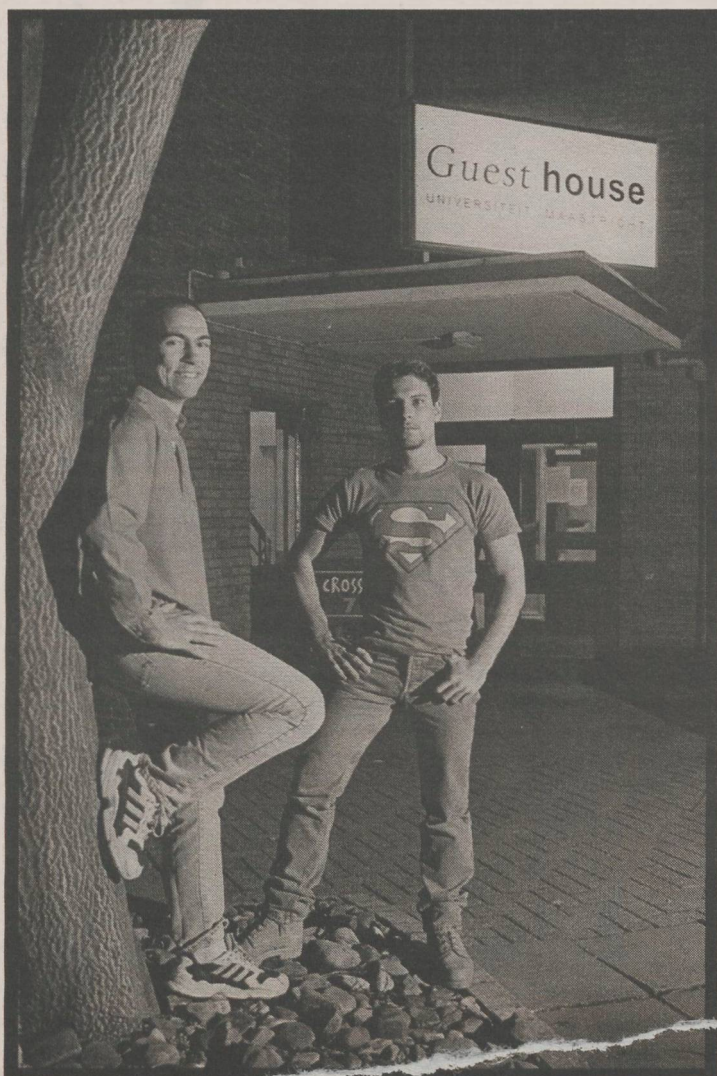
PAGE SIX

Oral exams are good because you learn how the other party responds to your statements. This is very useful for later on, when Andrea Tereno (22) and Fortunato Limbise (21) start their business careers.

It is not that they have a very great preference for the Italian method of examining, but it is nice if you have this skill. Also, it is not just about how to manipulate the teacher or examiner. The important thing is to improve the way in which you explain and express yourself. Writing is a completely different manner, because then you have to think how you can summarise your answer in twenty lines. During a conversation or an oral exam, you can correct yourself. The difference is a relative one, though, because in Maastricht students practice their oral skills during the regular presentations that they have to do. That took some getting used to for the Italians. At home, they have all their lessons in Italian, their books are in Italian, and they take their exams in their own language. So they were not immediately able to give a flashy presentation because of their broken English, says Fortunato. This has improved somewhat now.

In addition, they find the division between theory and practice in the education programme unbalanced. In principle, one should be able to put the theory into practice, but in Maastricht the emphasis is on practice and they miss the theoretical foundation. In Italy, people concentrate too much on theory and one has no idea what to do with it later on. They do get the occasional example, but they never practice. The ideal system would be somewhere in the middle.

Just like the German student Jan Bütner, the two Italians are indignant

Andrea Tereno and Fortunato Limbise (photo Philip Driessen)

about the fact that it is hardly possible to obtain a ten here in Maastricht. "Hardly possible? It is completely impossible!" shrieks Andrea excitedly. It does not happen that often in Italy, but you do not need to be a genius to get it. Where as you do here, or so it would

appear. They cannot think of any other reason. (MVS)

This is the sixth of a short series in which Observant enables exchange students to highlight the differences between the UM and their own institute.

English play performed by international student cast

Five students of various nationalities knowingly threw themselves into an experiment. Within five weeks, they have to put on a play. Preferably in good English and with reasonably good acting. In one and a half weeks from now, *Play Station* will have its opening night.

The story: two people meet each other at the entrance to a metro station. One is blind, the other is not. An extraordinary conversation starts. It appears that the roles are actually reversed, as the blind person, despite his blindness, knows more about life than Acto, the one who can see but who cannot cope with life's uncertainties. Acto's ineptitude is beautifully shown in a scene where Staple (the blind one) and Acto are standing in front of a metro station. Acto wants to go in but the revolving doors will not open. "There is something strange about this door." "What's wrong?" "It will not open." "Doors do not always open," says Staple ironically. *Play Station* was written by a twenty-five year old American, Brady Smith. He studies Economics here, but has also done horticulture and has also taken lessons in play writing. He wrote the play on the coach on his way from London to Maastricht. A few days later when, he wanted to photocopy something and found, quite by accident, a list of names and telephone numbers of participants of the English acting course 'All(es) = Drama', the Maastricht student acting association. Listed at the top was director Véronique Janssen's telephone number. He rang and she was immediately enthusiastic. With

some financial and organisational help from 'All(es)=Drama', the production could be put together. "It is the first time that people will pay to see one of my plays," he says grinning. Brady has written a longer play once before, but that play was only performed for his classmates. That is why it says in the programme that *Play Station* will be a world premiere.

One thing the play writer did not quite realise was that the English language could be a problem for the actors. Boris Oliveira is from Portugal, Carlos Santa Cecilia from Spain and Mark Feuerbach is from Germany. The other two are both Dutch. For all of them, it means that there is a layer between them and the character they are playing. It is particularly difficult for Boris and Carlos. Their facial expression and speed of speech differ considerably from English. Véronique endeavours to overcome this by allowing the scenes to be played in Spanish and Portuguese and only after that in English. Even for the two Dutch people it was not so easy. The pronunciation of 'with' or 'queer' is more difficult than one would imagine. In addition, there are a lot of puns and terms with a double meaning in the play, which Brady has to explain every now and again: "What do you mean by 'die'? Do you mean deceased or is it dice?" "You have one 'die' and two 'dice'."

Maaik van Stolk

Play Station, 15 and 16 December in the auditorium on the Tongersestraat 53. Commences 20.00 h, reservations at the Uitbalie, Tel.: 3505555.

Yoga tegen RSI

"Stress is zeker een reden om naar yoga te gaan", zegt yogadocente Marijke Heemskerk (44). "Alleen denken veel mensen dat ze na een knipkaart voor tien lessen van hun klachten af zijn. Nee dus. Dan komt de pijn geheid op een andere plek in het lichaam terug. Yoga is geen therapie, al kan het een therapeutisch effect hebben. Het is een oefening in tevredenheid, in het ontdekken van innerlijke rust."

Als student leed Heemskerk aan de ziekte van Pfeiffer. Een cursus yoga leek haar een goede manier om het herstel te bevorderen. "Het hielp, mede door yoga ben ik over mijn ziekte heen gekomen. En dat niet alleen. Ik raakte zo geïnteresseerd dat ik besloot verder te gaan." Na een driejarige opleiding in Amsterdam is ze nu docente yoga voor UM-sport. Elk jaar geeft ze drie blokken van tien lessen.

"Ik zie veel studenten op mijn cursus-

sen. Niet zozeer de rechten- en economiestudenten, maar voornamelijk gezondheidswetenschappers, cultuurwetenschappers en conservatoriumstudenten. Bijna allemaal hebben ze last van RSI. Tintelende vingers, pijn en minder gevoel in de pols, en vermoeide pezen. Het kan uitstralen naar schouders en nek, en hoofdpijn veroorzaken." Heemskerk: "De universiteitsmedewerkers zijn meestal van een secretariaat. Dat zal ook wel met RSI te maken hebben. In ieder geval heb ik met iemand van de dienst personeelszaken en de bedrijfsarts afgesproken dat ik vanaf januari tussen de middag yogalessen voor medewerkers zal verzorgen."

Hoewel het volgens Heemskerk beter is om naar yoga-bijeenkomsten te gaan en daar innerlijke rust te vinden, geeft ze hier alvast een paar lichaamsoefeningen die stressklachten op korte termijn kunnen verhelpen.

Kortademigheid

"Mensen die onder stress staan, ademen vaak snel en oppervlakkig. Het beste wat je dan kunt doen, is concentreren op de ademhaling. Zorg dat je diep ademhaalt. Vanuit je buik, niet vanuit je borst. Bij yoga probeer je ook het woord 'ademhalen' te vergeten. Adem is namelijk niet iets wat je moet pakken. Die komt vanzelf wel."

Vermoeide ogen

"Studenten hebben vaak zwaar belaste

Goede concentratie kan stress voorkomen (foto Philip Driessen)

ogen. Ze moeten de hele dag intensief kijken naar docenten en beeldschermen. Met yoga kan je de 'ogen zacht maken'. Wrijf in je handen zodat ze warm worden, en leg ze op je ogen. Niet drukken. Dit heet ook wel: de blik naar binnen keren."

Concentratie

"Geconcentreerd werken kan stress voorkomen. Om de concentratie te verhogen kun je het beste een tijdje in een zogeheten balanshouding gaan staan. Op één been bijvoorbeeld. Houdt hierbij je ogen rustig, anders val je om. Dit kost concentratie, maar geeft ook concentratie terug."

Houding

"Een goede houding kan eveneens stress voorkomen. Schouders ontspannen en toch rechtop blijven zitten. Dat is de truc. Als je in elkaar gezakt zit, blokkeer je de ademhaling."

Maartje Krabbe

In januari start in het Oud Gouvernement (di et vrij) en in het AZM (ma) een yogacursus voor UM-medewerkers. Tien lessen voor vijftig gulden, sportkaart niet nodig. Voor meer informatie, bel UM-sport: 3883134.

Ziek van het werk

Dienstraad van de UM maakt zich grote zorgen

De rek is er uit

Zo kan het niet langer, menen Wilma Klinkhamer en Anton van Deutekom van de Maastrichtse dienstraad.

Door de explosieve studentengroei verzuipt het dienstpersoneel van de UM in het werk. Om nog maar te zwijgen van de onzekerheid die de reorganisatie teweegbrengt.

"Tijd om even bij te kletsen, zoals vroeger gebeurde, is er niet meer. Collega's tolereren het ook steeds minder. Als je zelf verzuipt in het werk en een ander staat op de gang te kleppen, dan zeg je daar wat van. Dat leidt weer tot spanningen op de werkvloer. Mensen met een zwakke gezondheid worden er tegenwoordig op aangekeken als ze zich ziek melden. Daardoor krijgen collega's immers nog meer werk op hun bord."

De werkdruk bij het dienstpersoneel van de Universiteit Maastricht is gigantisch, stelt Wilma Klinkhamer beslist. Ze werkt bij de dienst personele zaken (pz) en is lid van de dienstraad. Veel hoger kan de lat volgens haar niet meer, nu al is er sprake van een permanente piekbelasting. Haar collega-raadslid Anton van Deutekom (eveneens pz) weet dat meerdere werknemers uitzien naar de kerstvakantie omdat ze die keihard nodig hebben. Maar er lopen ook mensen rond die nauwelijks aan vakantie toekomen. Sommigen namen aan het eind van het vorig jaar tweehonderd verlofdagen mee, aldus Van Deutekom.

Bron van alle kwaad is de explosieve studentengroei. Het onderwijs en in het bijzonder de nieuwbouw slokken al het geld op. De diensten hebben het nakijken, voor extra personeel is geen geld. Klinkhamer: "Vooral de verschillende administraties – financieel-economische dienst, salarisadministratie(pz), UB, studentenzaken, facilitair bedrijf – verzuipen in het werk. Want al die extra studenten en docenten moeten wel geregistreerd worden."

Maar dat steeds meer medewerkers de middagpauze overslaan, dat geldt volgens Klinkhamer en Van Deutekom

voor alle diensten. Evenals de toename van het aantal langdurige zieken. Van Deutekom: "Voor menigene komt de kritische grens in zicht. Toch werkt men vaak door en ziet niet dat men zich over de kop werkt. En dan ineens, pats, opgebrand."

Hokjesgeest

De arbeidscultuur bij de UM-diensten is perfectionistischer geworden. Elk rapport, elke nieuwsbrief moet volgens Klinkhamer tot in de puntjes kloppen. "Daarbij speelt ook het gebruik van de pc een rol, en vooral de onbeperkte schrapmogelijkheden. Als je een stuk schrijft, krijg je te horen: pas dit nog even aan of gooi dit nog even om. Je moet tegenwoordig goed opletten welke versie je onder ogen krijgt. Versiebeheer heet dat. En uiteindelijk kost

dit allemaal dus meer tijd dan werken op een typemachine."

Het perfectionisme wordt verder veroorzaakt doordat er meer en meer naar de individuele prestaties van werknemers wordt gekeken. Van Deutekom: "Hierdoor voegen ze zich minder in het elftal, maar proberen ze uit te groeien tot een sterspeler. Ten koste van anderen, maar ook soms van zichzelf. In de beginjaren van de UM heerste er teamspirit. Er waren *shared values*, een gemeenschappelijke drive: een universiteit van de grond tillen."

Tegenwoordig regeert de hokjesgeest, meent het dienstraadslid. "Het personeel heeft minder voor elkaar over. Regelmatig schuift men elkaar problemen in de maag en denkt: zo, ik ben ervan af, los jij het nu maar op." Klinkhamer: "Moest vroeger een grote mailing de deur uit, dan liet iedereen zijn werk

even liggen en kwam enveloppen vul-len. Tegenwoordig lukt dat haast niet meer. Mensen denken: sorry, even niet; ik loop al achter met mijn dagelijkse werk."

Zelfbehoud

Daar komt bij dat er op dit moment onder het dienstpersoneel grote onzekerheid heerst, zegt Van Deutekom. "De discussie over het project 'modernisering dienstverlening' wordt op een verkeerde manier gevoerd. Medewerkers weten niet waar ze aan toe zijn, omdat ze meestal door hun afdelingshoofden slecht worden geïnformeerd. Bezorgd vragen ze zich af op welke werkvloer ze over een paar jaar zullen werken. Want een groot deel van het personeel komt op een andere plek terecht."

Gaandeweg kijken steeds minder me-

dewerkers de reorganisatie met open vizier tegemoet, meent het dienstraadslid. "Ik zou zeggen: betrek ze meer bij het project. Leg uit waarom de UM kiest voor deze optie, en niet voor die andere. Neem mensen serieus. Juist dan accepteren ze eerder de gemaakte keuzes."

In de huidige CAO is met de landelijke Vereniging voor Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) afgesproken dat de werkdruk onder het universiteitspersoneel vóór volgend jaar zomer in kaart wordt gebracht. De beide dienstraadsleden verwachten er niets van. "Bekend is dat er gewoon geen geld is. Daarom zal er op korte termijn niets veranderen."

Maurice Timmermans

Competitie tussen UM-ers groeit

Stressdeskundige Peter Janssen haalt een personeelsbrochure (1991) van de Universiteit Maastricht uit de kast, en wijst op de paragraaf over 'bewust belonen'. Een nieuwe regeling die het mogelijk maakt om iemand die de handen extra vaak uit de mouwen heeft gestoken een ratificatie toe te stoppen. Bij ondermaatse prestaties daarentegen kan evengoed een sanctie volgen. Het komt nog nauwelijks voor, maar in de praktijk kan een werknemer de jaarlijkse periodiek mislopen.

De nadruk op individuele prestaties voert de werkdruk nog hoger op dan al het geval is, meent de universitair hoofddocent bij gezondheidswetenschappen. "Daarbij ligt het zwaartepunt zo goed als altijd op onderzoekstaken. Hoe meer wetenschappelijke artikelen,

hoe beter. Meteen een periodiek erbij. Onderwijs en bestuurlijk werk tellen in de beoordeling te weinig mee. Dat iemand slechts een paar artikelen heeft gepubliceerd, omdat-ie zijn tijd heeft besteed aan de vormgeving van een nieuwe opleiding, interesseert verder niemand."

Zo ontstaat er vervlakking, meent Janssen. "Ook een originele onderzoekslijn ontwikkelen kost dan te veel tijd, evenals een baanbrekend artikel schrijven. In plaats daarvan gaat men op safe spelen en levert een lange reeks, louter degelijke stukken af. Zo verdwijnt de ziel uit de organisatie. Dat geldt eveneens voor de zorgsector, waar inlevingsvermogen en zakelijkheid op gespannen voet staan."

Een gezonde toetsing aan de markt is

prima, aldus de gezondheidswetenschapper. Dat voorkomt allerlei onrendabele opleidingen en onderzoek waarvoor niemand belangstelling heeft. Maar we moeten niet overdrijven. "Universiteiten hebben een maatschappelijke functie die de markt overstijgt. Een academicus zit hier niet in de eerste plaats voor het geld. Zelf kan ik bij een adviesbureau veel meer opstrijken. Niettemin blijf ik in dienst van de universiteit omdat ik dit werk graag doe en belangrijk vind."

Niet dat individuele beloningen volstrekt niet deugen. "Mensen willen zich nu eenmaal onderscheiden en die extra investeringen hoeven ze niet voor niets te doen. Maar beoordeel mensen niet alleen op basis van hun wetenschappelijke artikelen, maar kijk

naar het hele takenpakket. En beloon daarnaast ook groepsprestaties. Neem een afdeling die veel werk verzet heeft, mee naar een restaurant. Zorg dat de sfeer goed is, dat er een zekere teamgeest heerst."

De grenzen van nog doelmatiger, nog slagvaardiger zijn bereikt, vermoedt de stressdeskundige. "Je kunt hiermee niet oneindig doorgaan. Meer dan vijftig procent van de Nederlandse werknemers vindt op dit moment het werkt tempo 'zeer hoog'. Ons land kent samen met Japan de hoogste arbeidsproductiviteit ter wereld."

Geen wonder dat volgens TNO-onderzoek één op de tien werkende Nederlanders last heeft van burnout-verschijnselen. Het heeft alles te maken met langdurige overbelasting, vervolgt

Janssen. "Werknemers die het treft voelen zich emotioneel uitgeput, leeggezogen. Ze zijn onzeker en twijfelen over hun werk. Omdat het tempo vaak hoog ligt, maken ze zich voortdurend zorgen over de kwaliteit. Heb ik het nu wel goed gedaan?"

De onzekerheid gaat vaak gepaard met cynisme, zegt Janssen. "Ze worden afstandelijk tegenover collega's, maar ook tegenover klanten of patiënten. Overspannen artsen spreken dan van de 'maagzweer op kamer negen'. Het medeleven en inlevingsvermogen neemt af. Alsof ze al te veel gegeven hebben."

Maurice Timmermans

Ziek van het werk

Klokkenluider GW

Tranen

Meermalen vroeg hij in de faculteitsraad aandacht voor de groeiende druk waaronder de medewerkers bij gezondheidswetenschappen leven. Soms klonk het zelfs een tikje lamenterend. Die keer bijvoorbeeld dat hij meldde dat er docenten waren die tijdens de cursus docentenprofessionalisering in huilen waren uitgebarsten. Was dat niet wat overdreven? "Nee", zegt de epidemioloog dr. Rob de Bie, "ik heb ze echt in tranen gezien. Mensen die het gewoon niet meer weten. Ze zijn ooit als docent aangenomen, maar voor het probleemgestuurd onderwijs, kleinschalig onderwijs. Ze weten zich geen raad als ze voor een rumoerige zaal met vierhonderd studenten college moeten geven. Dat kunnen ze ook niet. Die zeggen: 'Ik ben geen Herman Finkers.'"

"Het vak van 'onderwijzer' is moeilijker geworden, en er wordt ook nog eens scherper op gelet of je kwaliteit levert, terecht natuurlijk. Dat de druk in zijn geheel is toegenomen merk je aan allerlei dingen. Ik ben zelf in '91 gekomen, en het is vooral de laatste jaren alleen maar zakelijker geworden, strakker. Vroeger had je nog tijd om leuke dingen te bedenken, vernieuwingen. Inmiddels is het zo dat alles wat je verzint, uiteindelijk op een taakverzwarende aankomt. En als iemand ziek is, of zwanger, moeten de anderen het opvangen. Dat wil je je collega's niet aandoen en dus krijg je idiote situaties; er zijn vrouwen die nog tijdens hun zwangerschapsverlof scripties begeleiden."

"Er mag ook absoluut niets misgaan. Vorig jaar was er een griepgolfje, toen meldden zich tien docenten ziek. Waar haal je dan de vervanging vandaan? Dat is crisismanagement. Zo kun je je werk als blokcoördinator omschrijven: crisismanagement."

"Een factor is dat de onderwijs- en onderzoeksorganisaties uit elkaar zijn gehaald. Dat betekent dat je twee bazen hebt, die allebei aan je trekken. En dan gaat het onderwijs altijd voor, want als er een paar honderd studenten voor je deur staan te roepen ga jij niet aan je onderzoek zitten. Het effect is dat we vooral productie draaien. Ons onderwijs is twintig jaar oud, daar mag best wel eens wat aan vernieuwd worden, maar zelfs daarvoor ontbreekt de tijd. Terwijl er wellicht besparing in kan zitten als we efficiëntere vormen bedenken. Misschien is projectonderwijs wel beter, en kunnen we toetsen via internet organiseren. Er zou een clubje moeten komen dat zich daarmee bezighoudt."

"Ons bureau onderwijs zegt dat we genoeg personeel in huis hebben om aan de onderwijsvraag te voldoen. Maar de normuren die er voor staan, kloppen niet. Niet dat dat allemaal weer ter discussie moet worden gesteld, want daar kom je nooit uit, maar het is wel zo. Vier uur om een college voor te bereiden is te weinig. Wie dat kan is wel heel briljant. En je kunt niet vijf keer hetzelfde vertellen, want je moet actueel zijn. Aan begeleiding van scripties besteed ik gemiddeld 60 uur per student, en niet de 45 die er voor staan. Dat gaat bij iedereen zo. De mensen zijn bevoegen, betrokken. Het probleem is dat daar al te makkelijk van uit wordt gegaan." (WB)

Overspannen van de combinatie werk-thuis

"Ik dacht, even bijtanken en dan zijn we er weer"

"De lat ligt hoog bij mij, ik wil niet

verzuimen. Ik zit niet lekker als het

op het werk of met mijn gezin niet

goed gaat. Ik moet de zaak op alle-

bei de plaatsen onder controle heb-

ben. Het moet overal goed gaan."

Dat streven brak de secretaresse (41), die het prettiger vindt om niet met naam en toenaam genoemd te worden, tweeënhalve jaar geleden op. "Ik had en heb een drukke fulltime baan, moet veel organiseren, maar doe dat graag. Alles ging goed tot de kinderen kwamen. Opeens had ik geen pauzes meer, want als je even van je werk weg kunt denken moet er nog iets voor het thuisfront gebeuren? Zal ik nog even naar de stad gaan om dit of dat te kopen? Kwam ik thuis dan moest mijn man les geven en kreeg ik de zorg voor onze twee kinderen. Dan begon mijn tweede werkdag. Het ging maar door. Had je een gebroken nacht, en dat waren er in die periode erg veel, dan kon je niet bijtanken. Het was een vieren-twintig-uursdienst."

Ze werd moe, kreeg vlekken voor haar ogen, kwam niet meer in slaap, maar negeerde deze signalen. "Je wilt niet kinderachtig zijn, je wilt niet dat ze over jou zeggen: daar heb je er weer zo een met kinderen. Niet dat de sfeer op deze faculteit zo is. Integendeel, hier doet niemand moeilijk. Je bent het zelf die zo redeneert. Ook nu heb ik nog paracetamoldagen. Dan voel je je niet lekker, maar je moet door. Als je kinderen hebt liggen je grenzen volstrekt anders."

In het voorjaar van 1997, na drie jaren

van hollen, rennen en een chronisch tekort aan slaap, kwam de man met de hamer langs. "Het was een gewone doordeweekse dag. Ik pakte mijn tasje om naar het werk te gaan en stortte letterlijk in." Griep, dacht ze. Een zware griep. Over drie dagen zou ze zich wel weer melden, liet ze de faculteit weten. Niets was minder waar. Op dag drie merkte ze dat ze voor de eerste keer in haar carrière er verschrikkelijk tegen opzag om naar die drukke werkplek terug te keren. "Ik ben een beetje moe", vertelde ze haar begripvolle baas. Met een paar weken uitrusten zou het echt bekeken zijn.

"Ik ben een type mens dat dit soort problemen ontkent. Ik dacht even bijslapen, bijtanken, en dan zijn we er weer. Ik heb volslagen genegeerd hoe erg het met me was. Pas gaandeweg merkte ik dat ik helemaal geen drukte meer kon hebben. Ik werd gek van de tv, kon geen krant meer lezen en was heel geïrriteerd naar vriend en kinderen. Die hebben ook een leuke tijd gehad, dat kan ik je verzekeren. Toen ik ook nog enorme huilbuien kreeg, dachten mensen in mijn buurt aan een depressie. Ik begon keihard te lachen toen ik dat hoorde. Ze hadden uiteindelijk wel gelijk, maar zelfs nu alles zo goed als achter de rug is, kan ik het nog nauwelijks geloven dat dat mij overkomen is."

Na een half jaar en regelmatige bezoeken aan de huisarts, keerde ze weer terug achter haar bureau. Te vroeg, zegt ze achteraf, "maar je bent zo bang voor de WAO, daar wil je absoluut niet in. Het heeft nog tijden geduurd voor ik weer de oude was. Ik heb zeker negen maanden last gehad van zware hoofdpijn. Die was zo heftig dat ik wist dat deze hele affaire me lang zou gaan kosten. Je kunt je namelijk niet concentreren, je kunt niet meer versnellen. Ik heb

mijn lichaam drie jaar uitgeput, ik denk dat ik ook zolang nodig heb om er weer helemaal bovenop te komen. Gelukkig heb ik collega's met veel begrip."

De combinatie werk-thuis brak haar op, concludeert ze. "De vraag is in hoeverre een werkgever daarvoor verantwoordelijk is? Ik begrijp best dat een baas daar moeilijk rekening mee kan houden. Maar als je aan de ene kant een hoop werk hebt liggen en aan de andere kant -ik geef maar een voorbeeld- een kind hebt dat diploma moet zwemmen, ligt de eerste keus bij de kinderen. Dit gebeurde vorige week, maar ik kan je melden dat je dan helemaal niet rustig naast het zwembad staat. Ik heb sinds enige tijd ook thuis een pc. Als ik nu weg moet omdat er iets met een van de kinderen is, kan ik 's avonds thuis nog wat doen. Mij geeft dat lucht. Anderen zeggen dat parttime

werk een prima oplossing is, maar ik ben kostwinner, dus voor mij is dat geen optie. Dit alles heeft ook te maken met geld. Met geld kun je soms ook rust kopen. Als ik af en toe even tussendoor een weekje naar de zon zou kunnen met zijn allen, dan tank ik weer bij."

Het was allemaal heel heftig, maar ze ker niet alleen-kommer en kwel. "Het is ook een periode die me heeft geleerd om door een andere bril naar de wereld te kijken. Ik ben alles opnieuw gaan afvinken in mijn leven. Ik ben in staat om de balans op te maken. Nu kus ik weer de dag als ik wakker word. Ik heb weer energie en voel me eigenlijk beter dan ooit."

Riki Janssen

Jaarverslag Arbodienst 1998

In 1998 waren meer medewerkers van de Universiteit Maastricht ernstig en langdurig ziek dan in het jaar daarvoor. Ook groeide het aantal UM-ers met RSI-klachten en stressgerelateerde problemen. Op het spreekuur van de Arbodienst was het dan ook drukker dan vorig jaar. Op alle fronten is de druk op mensen toegenomen.

Dit staat in het jaarverslag van de Arbodienst Limburg. In 1998 waren 200 UM-ers minstens vier maal per jaar ziek, aldus het jaarverslag. Het jaar daarvoor waren dat er nog 170. Bovendien is het aantal meldingen gestegen, meer mensen verzuimen dus vaker. Deze toena-

me blijkt niet UM-breed, maar beperkt zich met name tot twee werkvloeren. Verder meldt het rapport dat leidinggevenden attenter moeten optreden als het gaat om sociaal-medische problemen van hun personeel. Ook bij de reïntegratie van zieken dienen ze een grotere rol te spelen.

Voor de nabije toekomst verwacht de Arbodienst weinig goeds. Gelet op de grootscheepse verbouwing op Randwijck en op het project 'modernisering dienstverlening' is de kans klein dat de werkdruk en de klachten daaromtrent afnemen. (MT)

UM-bazen over stress op hun werkvloer

Kop houden en luisteren

Niet overdrijven, zegt een Maastrichtse decaan, een beetje wetenschapper moet er af en toe stevig tegenaan, ook 's avonds en in het weekend. Competitie op de werkvloer kan hierbij geen kwaad. Belangrijk is, vindt een faculteitsdirecteur, dat mensen het gevoel hebben dat ze zelf aan de touwtjes trekken. Liefst in een open sfeer, waarin medewerkers zonder af te gaan mogen zeggen dat ze het werk niet meer aankunnen.

Annet Habets, directeur algemene wetenschappen: "Zeggen waar het op staat is niet hetzelfde als ruzie maken"

In de Maastrichtse universiteit heerst een gesloten, rationalistische arbeidscultuur. Enorm veel energie besteedt men aan het overeind houden van een façade. Op geen enkele afdeling zijn problemen, overal gaat het prima. Ja, ja. En als je je werk niet meer aankunt, dan praat je daar niet over. Je wilt per slot van rekening niet afgaan. Dat moet maar eens afgelopen zijn, vindt Annet Habets. De directeur van de faculteit algemene wetenschappen wil ziekte en werkdruk bespreekbaar maken. Juist om langdurig zieken te voorkomen. "Als ik merk dat iemand grieperig en lusteloos achter het bureau zit, dan stuur ik die persoon een dag of twee naar huis. Ga maar in bed liggen met een boekje. Of werk thuis verder, als dat lukt." Haar stijl van leiding geven werkt, zegt Habets. Weinig uitval, weinig ziekmeldingen. De losse pols waarmee zieken op de UM worden geregistreerd vindt ze overigens een giller. Op haar oude werkplek, bij de Open Universiteit (OU) werd dat veel beter bijgehouden.

Ook had de OU een maatschappelijk werker in dienst. Als iemand langer dan vier weken ziek was, volgde een sociaal-medisch team de zieke nauwgezet.

Een belangrijk tegengif voor werkdruk is een gezonde dosis relativisme, gelooft Habets. "Dat een bepaald taakje niet is vervuld, is heel vervelend allemaal, maar geen kwestie van leven en dood. Het helpt om met een zekere druk om te gaan. Wat zeker een leidinggevende moet kunnen, vind ik." Ook moet een baas duidelijk zijn, vindt de directeur. Niet 's ochtends humerig en 's middag poeslief. "Je moet bovendien helder maken dat 'zeggen waar het op staat' niet hetzelfde is als ruzie maken." Vroeger, als docent op het conservatorium, was Habets op de werkvloer heel "dirigistisch". Overeenkomstig het motto van haar Spartaanse opvoeding: je houdt je kop en je doet wat ik zeg. "Nu probeer ik mensen meer te begeleiden in plaats van te leiden. Ik wil ze het gevoel geven dat ze zelf de touwtjes in handen hebben. Dat ze hun tijd kunnen indelen."

Enkele jaren terug heeft ze haar personeel een Hollands dagboek á la NRC Handelsblad laten bijhouden. "Dan zie je dat mensen bewust worden van wat ze met hun tijd doen. Dan blijkt ook dat ze tijd verspillen. Dit werkt veel beter dan tijdschrijven, daar geloof ik helemaal niet in."

Corry van Tankeren, hoofd van de dienst personele zaken: "Een ratificatie roept wrevel op tussen collega's"

"Het zou me niks verbazen als straks door de 'modernisering dienstverlening' het ziekteverzuim toeneemt." De grootscheepse reorganisatie brengt bij het personeel veel onzekerheid te weeg, weet Corry van Tankeren. Dat dit leidt tot meer werkdruk ligt volgens het hoofd van de dienst personele zaken (pz) voor de hand.

"Mensen vragen zich af wie hun nieuwe baas wordt, wie ze als collega's krijgen. Ik heb bij de projectleiding erop aangedrongen dat ze rekening houdt met de heersende cultuurverschillen. Bij de ene afdeling hebben werknemers beduidend meer inspraak en

kunnen zelfstandiger werken dan bij andere."

De ziekteverzuimcijfers zijn bij pz de afgelopen jaren niet gestegen, zegt Van Tankeren. Naast de jaarlijks terugkerende griepjes is nu één iemand getroffen door RSI. Overspannen thuiszitters of burnout-patiënten zijn er niet. Het diensthoofd heeft nog geen stresstrainingen in huis gehaald of Arbo-onderzoek laten doen, maar zegt haar werknemers tegenwoordig wel nauwlettend in de gaten te houden. "Van menigeen ken ik ook de privé-situatie. Als iemand te lang onder druk staat, ga ik met die persoon praten. Zit het niet goed, dan maak ik een afspraak met bedrijfsarts Van Attekum." Van Tankeren maakt hierbij onderscheid tussen piekbelasting ("die iedereen wel eens heeft") en langdurige belasting. "De salarisadministratie en de systeembeheerders bijvoorbeeld hebben door de invoering van een nieuw administratiesysteem twee keer zo hard gewerkt afgelopen half jaar. Dan vind ik dat ze nu even wat rustiger aan mogen doen. Je ziet op zo'n moment dat de een er beter tegen kan dan de ander."

Nee, een competitieve sfeer hangt er niet op de werkvloer, zegt ze. "Wel vind ik dat iemand die bijzonder goed werk doet, een ratificatie verdient. Al ben ik daar zuinig mee. Het roept vaak wrevel op onder collega's. Die beweren dan 'maar ik heb toch ook hard gewerkt'. Het gelijke-monniken-gelijke-kappen-syndroom noem ik dat." Ze heeft nog nooit iemand een periodiek onthouden. "Dat is een zo nadrukkelijk negatief gebaar, dat ik daar heel voorzichtig mee ben. Hoewel ik vind dat het moet kunnen."

Gerard Mols, decaan van de rechtenfaculteit: "Een beetje wetenschapper werkt ook in het weekend"

Dat werknemers plots bij hun leidinggevende aankloppen met de boodschap *ik kan niet meer* is van alle tijden en daar valt niets aan te doen. Rechtendecaan Gerard Mols wil er ook niets aan doen, tenminste als dat betekent dat hij zich op de hoogte moet stellen van privé-aangelegenheden. Ironisch: "Mensen gaan denken: ik kan

niet eens meer lekker spontaan uitvallen. Niettemin kan het belangrijk zijn om iets van de thuissituatie te weten. Maar dat moeten ze zelf aangeven in beoordelingsgesprekken."

Mols erkent dat, onder meer door de studentengroei en de vele onderzoeksvisaties, de werkdruk op de rechtenfaculteit hoog is. Daarom worden er meer junioren in het onderwijs ingezet, en krijgen senioren van tijd tot tijd de gelegenheid om zich te concentreren op onderzoek. Meer overspannen werknemers dan vijf jaar geleden hebben we niet, zegt de decaan. Wel heeft hij op dit moment te maken met enkele assistenten-in-opleiding die last hebben van muisarmen, ofwel *repetitive strain injury* (RSI). "Op een speciale voorlichtingsbijeenkomst hebben we maatregelen aangekondigd. Er komen spraakcomputers en we laten een ergonomisch onderzoek naar het meubilair doen. Tegelijk hebben we iedereen op het hart gedrukt dat men zelf hierin ook een verantwoordelijkheid heeft. Als iedereen onderuit gezakt in een ergonomische stoel zit, dan schieten we daar weinig mee op."

De onderling competitie is hoger dan ooit, signaleert Mols. "Maar is dat erg? Nee, dat hoort er nu eenmaal bij." Ridiculiserend: "De universiteit is geen instelling die zegt: gaat u maar lekker op deze kamer zitten, en dan maken we na vijftig jaar de deur open en kunt u weg."

We moeten niet overdrijven, relativeert de decaan. "Hoge werkdruk is niet een probleem dat in alle geledingen van de faculteit speelt. En bovendien: een beetje wetenschapper werkt ook af en toe 's avonds en in het weekend."

Irma Kokx, hoofd bureau onderwijs van de faculteit psychologie: "We werken van deadline naar deadline"

De pieken zijn bij bureau onderwijs te voorspellen, en dat maakt de werkdruk goed hanteerbaar, zegt Irma Kokx. "Elke zes weken begint een nieuw onderwijsblok. Vóór die tijd moeten de blokboeken, de roosters en de groepsindeling klaarliggen. Steeds dezelfde cyclus. We werken van deadline naar deadline."

Overwerken komt voor, maar incidenteel. "Als iemand te veel hooi op zijn vork neemt, dan zie ik dat. Daar let ik op. In een groepje van zes mensen valt dat al snel op natuurlijk. Dan lopen we even samen door wat er die week nog moet gebeuren, en als dat te veel is kijken we wat kan blijven liggen. In het verleden heb ik twee keer meegemaakt dat mensen langdurig uitvielen. Beide keren moest er een bedrijfsarts aan te pas komen." Volgens Kokx heerst er een heel open arbeidsverhouding op het bureau. "Medewerkers vertellen me als er iets is. In het werkoverleg wordt over dit soort dingen gesproken. Als baas probeer ik dat te stimuleren door een ontspannen sfeer te scheppen. Een etentje na werktijd vind ik in dit kader ook belangrijk."

Maurice Timmermans

Klokkenluider CWS

Vrijwilligerswerk

Precies een jaar geleden maakte ze zich tot woordvoerder van de verontruste wp-geleding in de faculteitsraad bij cultuurwetenschappen. Socioloog dr. Bernike Pasveer schreef een zorgelijke tekst van vier kantjes over de almaar toenemende werkdruk, en leverde het in als 'nagekomen agendapunt'.

"Het begon me op te vallen dat veel mensen hier moe zijn, erg moe. En dat men allerlei klachten heeft. Ik zit hier nu drieëneenhalf jaar en heb dat gevoel zelf ook. Dan vraag je je toch af of het wel de bedoeling is dat je op je veertigste al zo moe bent. Maar de reactie van het faculteitsbestuur was bagatelliserend. Het kostte moeite voordat men de term 'werkdruk' serieus nam. Een beter agendabeheer, zei de decaan, dat zou de oplossing zijn. De organisatie zelf bleef buiten schot.

"Hier heeft heel lang een sfeer heeft gehangen dat we een goeie club zijn, en dat iedereen alles op alles zet voor de zaak, voor het goede doel. Een houding alsof het een soort vrijwilligerswerk is. 's Avonds werken? Natuurlijk, dat heb je er voor over, zonder betaling. Maar de faculteit is snel gegroeid, en zeker onder de MUB alleen maar ingewikkelder geworden. Die heeft een waterhoofd aan commissies geschapen. Niemand weet meer wie waarvoor verantwoordelijk is. Alles is versnipperd, de organisatie, maar ook je eigen werktijd. En niemand weet nog waar de faculteit voor staat. Onderwijs en onderzoek, ja, maar met welke inhoud? Wat is onze missie, zoals dat tegenwoordig heet? Helaas hebben we geen bestuur dat zich van het belang daarvan bewust is. Dat genoegen kennen we niet.

"Ik denk dat deze faculteit niet goed gemanaged wordt. Als je graag gecommiteerde medewerkers wilt, moet je ze in het overleg betrekken, ze niet voor voldongen feiten plaatsen, niet het nadrukkelijke gevoel geven dat de dingen achter hun rug om worden gedaan. Wij maken ons dan weer druk om die dingen, je gaat de gang op en bij collega's langs om te kijken of die misschien wel wat weten, dat kost allemaal tijd, en energie en ergernis. Mensen vragen zich af wat dat enorme commitment hun eigenlijk oplevert.

"En we maken ons zorgen over de toekomst. Er is een enorm begrotingstekort waarvoor het bestuur zowel door de raad als door het college van bestuur is teruggefloten. Tegelijkertijd men wil twee nieuwe opleidingen ontwikkelen, en de overheersende mening is dat dat met de huidige staf niet kan. We zijn bang voor nog meer druk; je kunt niet nog harder werken.

"Ik denk ook dat het onderwijs anders moet. Pgo is te arbeidsintensief, er zit voor de docenten een extreme overhead bij, en het is nauwelijks geschikt voor ons soort studie. Je kunt hier geen hapklare problemen aanleveren. Bovendien is de constante vernieuwingsdrang slopend. We evalueren ons te pletter. Een blok is hier geen jaar hetzelfde. Laat het nu eens drie jaar lopen en kijk dan wat er anders moet! Nu is het zo dat als een student een keertje 'pfff' zegt, het volgende jaar het blok is veranderd.

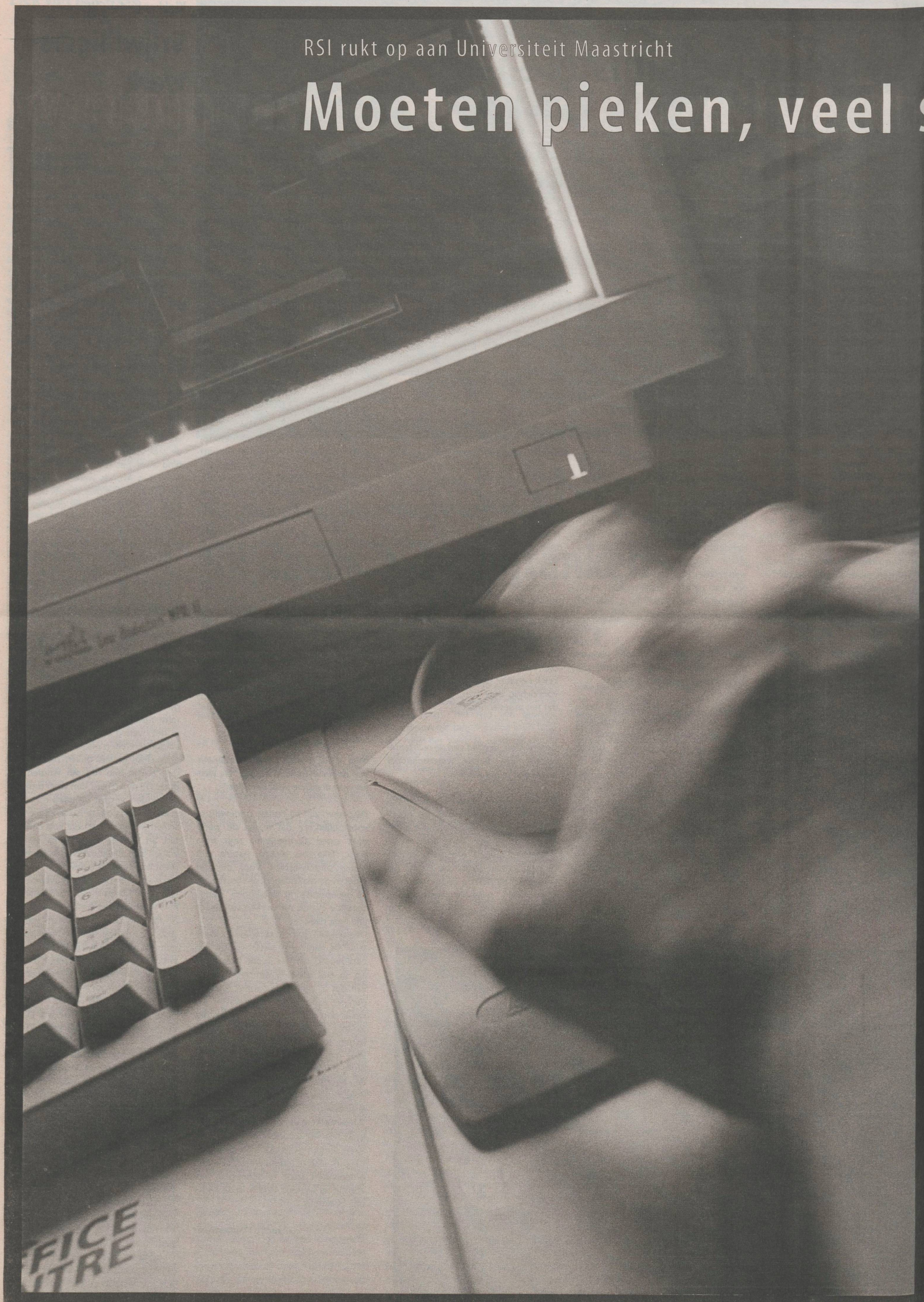
"Je kunt je afvragen waarom al die mensen hier nog zitten. Nu is de arbeidsmarkt niet zo dat je makkelijk ergens anders naartoe kunt, maar belangrijker is dat het hier een snoepwinkel is. Maastricht is op ons gebied toch het intellectuele neusje van de zalm. Vandaar." (WB)

Ziek van het werk en de studie

RSI rukt op aan Universiteit Maastricht

Moeten pieken, veel ss

ensdagoo
uift een
enschap
mbord in
imte van
week. Het
ps dat me
erschijnt,
aardig. O
nd: "Ik w
hecken."

Wie heel e
ling achte
een risico
verkers die
titten, turen
niet op de
bos met d
onder hoge
tel of scrip
pen een re
ten en elle
telingen in
zelfs gevo
die samen
wel repetit
Sommigen
te, maar fe
ten en me
Dit jaar m
dewerkers
den een a
van Atteku
vijftien. Tw
rig arbeids
een ander
correcties
Wie van h
gewoonte
arts opnie
Hoogstwa
cijfers he
rondbelle
men op d
hebben g
de wand
wel iema
armen e
niet met
Verder w
keer per
verzorgt
der mede
lijden aan
Ook de s
dentende
seurs (4+
Aardig v
zoeken h
de studie
galessen
typ-activ
je.
Opvallen
en door
ten allen
studies s
die-adv
mers, st
geen ve
een ver

ss en een verkeerde houding

ensdagochtend half tien. Gehaast
uift een studente cultuur- en
schapsstudies achter het toet-
bord in de nog lege computer-
nte van de Bonnefantenbiblio-
ek. Het plaatje vol ergonomische
ps dat meteen op het beeldscherm
erschijnt, schenkt ze geen blik
waardig. Ongeduldig en te laag zit-
rd: "Ik wil alleen even mijn mail
weken."

ie heel even in een verkeerde hou-
ing achter de computer zit, loopt
een risico. Maar studenten en mede-
werkers die tijden op een te lage stoel
tten, turen naar een beeldscherm dat
iet op de juiste hoogte staat, einde-
os met de muis in de weer zijn en
nder hoge druk hun proefschrift, arti-
el of scriptie er uit willen persen, heb-
en een redelijke kans op pijnlijke pol-
en en ellebogen, stijve schouders, tin-
elingen in de vingers, krachtsverlies en
zelfs gevoelloze handen. Symptomen
die samen te vatten zijn onder RSI ofte-
wel 'repetitive strain injury'.
Sommigen noemen het een modeziek-
te, maar feit is dat steeds meer studen-
ten en medewerkers er last van krijgen.
Dit jaar maakten al achtenwintig me-
dewerkers om (onder andere) die re-
den een afspraak met bedrijfsarts Ton
van Attekum. In 1998 waren er dat nog
vijftien. Twaalf mensen werden langdu-
rig arbeidsongeschikt, de rest zag door
een andere werkindeling en houding-
correcties de klachten verminderen.
Wie van hen echter terugviel in oude
gewoontes, kreeg volgens de bedrijfs-
arts opnieuw problemen.

Hoogstwaarschijnlijk zijn deze officiële
cijfers het topje van de ijsberg. Even
rondbellen levert namelijk al snel nam-
en op die zich niet bij Van Attekum
hebben gemeld en bovendien blijkt in
de wandelgangen dat bijna iedereen
wel iemand kent die klaagt over pijn in
armen en schouders. Wat overigens
niet meteen RSI hoeft te betekenen.
Verder weet de docente yoga die drie
keer per jaar een blok voor UM-sport
verzorgt dat haar cursus populair is on-
der medewerkers van secretariaten die
lijden aan muisarm.

Ook de studentencijfers die bij de stu-
dentendecan (4) en de studieadvise-
seurs (4+2) bekend zijn, lijken erg laag.
Aardig wat studenten met muisarm
zoeken bijvoorbeeld hun heil niet bij
de studieadviseur, maar ook bij de yo-
galessen van UM-sport of zetten hun
typ-activiteiten tijdelijk op een laag pit-
je.

de repeterende beweging achter el-
kaar; het kan allemaal RSI veroorzaken.
Perfectionisten zijn er sowieso gevoeli-
ger voor. Maar die heb je bij alle stu-
dies. En ook bij rechten moeten stu-
denten toch opstellen schrijven, en ook
bij economie of kennistechnologie zit
je toch veel achter de pc." Hoex denkt
niet dat het alleen door de studie cws
komt. "Je moet bij ons wel veel schrij-
ven en wij werken ook altijd met een
deadline, maar ik weet niet of onze stu-
denten meer stress hebben dan ande-
ren. Ik denk dat het onder andere komt
door de combinatie met bijbaantjes of
hobby's: piano spelen, een baantje bij
Libertel of Observant. Misschien komen
onze studenten ook sneller naar ons
toe. Wij zijn binnen deze faculteit be-
reid om snel dingen aan te pakken, het
loont om aan te kloppen." Een student
cws (met een beginnende RSI) heeft er
zo zijn eigen gedachten over: "Wij zijn
gewoon erg gedreven mensen. Wij wil-
len erg veel en liefst alles tegelijk."

Serius

De faculteit cultuurwetenschappen
neemt RSI al tijden serieus. Docenten
met klachten (in totaal 3 volgens de
officiële gegevens) krijgen aangepast
meubilair, instructies over hun zithou-
ding en de beschikking over een
spraakherkenningsprogramma. De rest
van de staf ontving een informatiefol-
der met begeleidende brief van decaan
en directeur.

De faculteit der rechtsgeleerdheid (vier
tot vijf mensen met muisarm) organi-
seerde onlangs twee druk bezochte in-
formatiebijeenkomsten over RSI voor
het personeel. Verder experimenteren
medewerkers op dit moment met
spraakherkenningsprogramma's en
komt er een faculteitsbreed ergono-
misch onderzoek. Mensen met proble-
men, zo laat decaan Mols weten, zullen
met voorrang behandeld worden en
krijgen als nodig aangepast meubilair.
Bij algemene wetenschappen (vier RSI-
slachtoffers) zijn er plannen voor een
dergelijke voorlichting. "Een soort in-
ventariserende bijeenkomst half janua-
ri", zegt directeur Annet Habets. "Over
klachten, preventie en tips." Psycholo-
gie (een slachtoffer) hanteert het be-
leid dat iedere werknemer met klach-
ten speciale voorzieningen krijgt. Ge-
neeskunde (twee) biedt hetzelfde.
Gezondheidswetenschappen en eco-
nomie kennen op dit moment nog
geen muisarmpatiënten. "Wij gaan wel
een werkbelevingsonderzoek doen; na-
aar de werkomstandigheden, -ver-
houdingen en -inhoud. Mocht daaruit
blijken dat er klachten zijn, dan zullen
we maatregelen nemen", zegt de direc-
teur van gezondheidswetenschappen,
Lieve van Coppenolle.

Doktersverklaring

Voor studenten met een doktersverkla-
ring heeft cws inmiddels wat geregeld.
Zij mogen anderhalve keer zo lang
over hun toetsen doen en kunnen
twee van de zes blokken per jaar met
een mondeling tentamen afsluiten.
Alle eerstejaars cws worden sinds dit
academisch jaar standaard een dag-
deel lang ingewijd in een ergonomisch
verantwoorde omgang met de pc. Ver-

Tien tips om RSI te voorkomen

1. Neem iedere tien minuten een mi-
nipauze van dertig seconden, even
de schouders losmaken en de armen
uitwaaien.
2. Las na elk half uur een langere
pauze van vijf minuten in, ga koffie
halen of maak een praatje met de
buurman.
3. Gebruik hierbij een kookwekker, of
computerprogramma's als Corkboard
of Workpace die je op het scherm
herinneren aan de pauzes.
4. Typ niet te snel; bij het FNV is een
zogeheten tachograaf te bestellen
die je typsnelheid registreert en zo
nodig afremt.
5. Gebruik geen polssteunen; zorg dat
je handen in het verlengde van je
arm liggen, alsof je piano speelt.
6. Houd de schouders laag.
7. Zorg dat het beeldscherm recht
voor je neus staat, de bovenkant van
het scherm op ooghoogte.
8. Steun met je voeten plat op de
grond (of plat op een voetenbankje),
draag geen hoge hakken.
9. Pas je werkplek ergonomisch aan,
nadat je je houding hebt gecorri-
geerd (zie tekening onderaan de pa-
gina).
10. Probeer zoveel mogelijk het werk
zelf in te delen, laat je als het even
kan geen deadlines opdringen.

Bron: RSI-deskundige en revalidatiearts Marjon
van Eijnsden van het AZM

der is de facultaire computerruimte na
een onderzoek van een extern bedrijf
aangepast. De beeldschermen staan nu
hoger, er zijn documentatiehouders
aangebracht en er is meer ruimte om
wat spullen neer te leggen tussen het
toetsenbord en scherm. En wie de pc
aanzet, krijgt eerst een instructieplaatje
met de juiste lichaamshouding in
beeld. De stoelen en tafels zijn echter
niet verstelbaar, vertelt Peter Dormans
van de dienst veiligheid en milieu. En
dat zal voorlopig zo blijven, want cws

investeert pas over twee jaar, als de
faculteit verhuist, in nieuw meubilair.
"Deze werkplekken kunnen nog beter,
maar voor een uur tot anderhalf uur
zijn ze best te doen. Dat geldt eigenlijk
voor alle computerruimtes van de uni-
versiteit. Behalve de IT-tuin in Rand-
wijck, daar is eigenlijk alles aanwezig
wat je moet hebben", legt Dormans uit.
"Schrijf je in de computerruimte van
cws of economie een scriptie, zit je
uren achter zo'n ding, dan gaat het niet
goed. Lang achter elkaar achter de
computer zitten, is trouwens nooit
goed. Ook als je een luxe werkplek
hebt, moet je regelmatig pauzeren. Om
het uur tien minuten. En ook dan is een
goede houding nog steeds van wezen-
lijk belang."

De andere faculteiten voeren geen
specifiek beleid op dit vlak, simpelweg
omdat er volgens hun statistieken
geen studenten met RSI bestaan.
Het studentendecanaat geeft wel extra
aandacht aan studenten met RSI. In ja-
nuari 2000 start een proefproject met
het spraakherkenningsprogramma Na-
turallySpeaking. "Sinds twee maanden
bestaat hier een Nederlandse versie
van. Twee studenten doen aan deze pi-
lot mee. Een van hen is al drie jaar
uitgeschreven en kan de scriptie maar
niet produceren", zegt studentende-
caan Juliëtte Creemers. Een van Cree-
mers' taken is de begeleiding van ge-
handicapte studenten. Daar vallen RSI-
patiënten ook onder. "We hopen dat
het werkt, maar er zitten nog zoveel
mitsen en maren aan."

Kinderschoenen

Spraakherkenning staat nog in de kin-
derschoenen. Het is een worsteling en
het kost ongelooflijk veel geduld om
de computer aan je stem te laten wen-
nen. Het is slechts een ondersteuning
om op redelijk niveau te kunnen func-
tioneren. Iedereen wil natuurlijk zo snel
mogelijk afstuderen, maar dat kan vaak
niet. Mijn ervaring is dat je er niet bin-
nen een jaar vanaf bent. Dat is te opti-
mistisch. Studenten met RSI moeten
hun planning bijstellen of zelfs hun car-
rièrepectief."

Als RSI-patiënten aan haar bureau ko-
men, kijkt Creemers eerst of het zinvol
is om ingeschreven te blijven. "Blijkt dat
de klachten zo ernstig zijn dat mensen
langere tijd niet kunnen functioneren,
dan raad ik ze aan om zich uit te schrij-
ven. Het kost je anders alleen maar
recht op studiefinanciering. Bovendien
zorgt doorgaan voor een hoop frustra-

tie, die weer stress veroorzaakt, die
weer van invloed is op RSI. Ik adviseer
om eerst aan het herstel te werken."

Wie zich uitschrijft heeft recht op een
uitkering, weet de studentendecan.
"Maar ook tijdens hun studie kunnen
studenten met een handicap naast hun
studiefinanciering in aanmerking kom-
men voor de zogenaamde Wajong-uit-
kering (Wet Arbeidsongeschiktheids-
voorziening Jonggehandicapten, red.).
Helaas komen studenten met RSI, heb
ik gemerkt, daar maar heel moeilijk
voor in aanmerking. De klacht is niet
goed 'objectiveerbaar' zoals dat juri-
disch heet, iets wat je ook ziet bij ME,
die chronische vermoeidheid, en wordt
vervolgens niet geaccepteerd door de
uitkeringsinstantie." Verder is er nog de
REA (Wet Reïntegratie Arbeidsgehandi-
capten) waarop studenten een beroep
kunnen doen als ze bepaalde voorzie-
ningen ten behoeve van het onderwijs
(bijvoorbeeld een aangepaste pc) be-
kostigd willen krijgen.

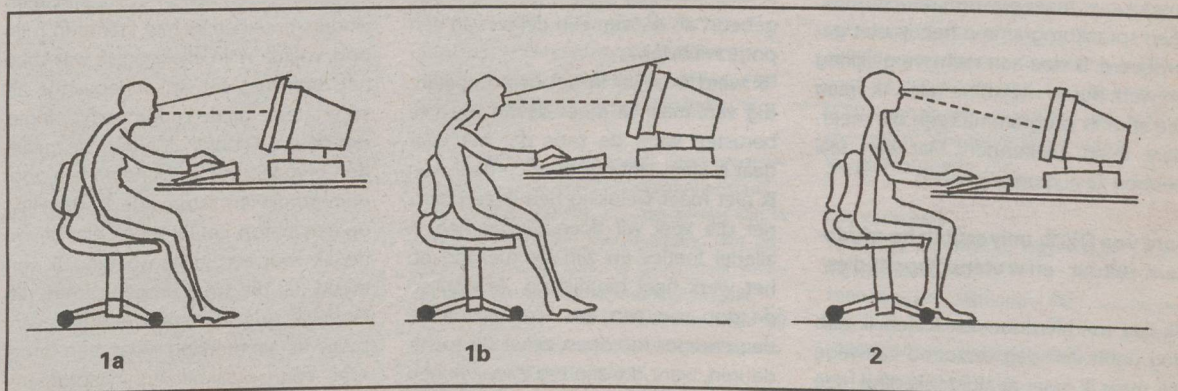
Creemers wil samen met de dienst vei-
ligheid en milieu alles rondom RSI in-
stellingsbreed gaan coördineren. "Er
gebeurt links en rechts heel veel. Rech-
ten geeft voorlichting, cws doet van
alles, maar het moet niet zo zijn dat
iedereen opnieuw het wiel gaat uitvin-
den. Misschien moeten we de expertise
in huis halen van een bedrijf als Kom-
pagne uit Utrecht. Zij adviseren ons nu
al op dit vlak. Het zou mooi zijn als
iedereen met problemen een beroep
zou kunnen doen op één instantie."

Riki Janssen

RSI-profiel: wie loopt het meeste risico?

Hoogopgeleiden tussen de 20 en de
35 jaar, die samenwonen zonder kin-
deren. Carrière maken staat voorop.
Ze zijn heel perfectionistisch en pre-
statiegericht, stellen hoge eisen aan
zichzelf (en wellicht aan anderen), en
kunnen zichzelf nauwelijks afrem-
men. Het werk is het belangrijkste, dat
moet af.

Voor meer informatie:
www.rsi-vereniging.demon.nl
www.ziekenhuis.nl/ziektebeelden/191.html

Afbeelding 2 geeft de juiste werkhouding weer (bron: Patient Care, november 99, pag. 21 / Marjon van Eijnsden)

Ziek van het werk en de studie

RSI-slachtoffers aan het woord

Wie op halve kracht doorgaat, raakt alleen maar gefrustreerd

Eddie van der Meulen, studieadviseur gezondheidswetenschappen

"Ik heb er vorig jaar in het voorjaar behoorlijk last van gehad. Ik kon mensen eigenlijk geen hand meer geven, dat deed te veel pijn.

"Een echte duidelijke oorzaak heb ik niet. Het zal wel te maken hebben met bewegingsarmoede. Ik had eerst een beetje pijn in mijn elleboog, maar dat werd in de loop van één tot twee jaar steeds erger. Toen het doortrok naar mijn hand, dacht ik: dit wordt te gek. Met de pest in mijn lijf ben ik vervolgens naar de fysiofitness gegaan. Op de eerste plaats om, onder leiding van fysiotherapeuten, mijn armspieren te trainen.

"Het zal niet iedereen helpen, maar na een half jaar is het bij mij overgegaan. Verder heb ik nu een polssteun en gebruik ik de muis wat minder en het toetsenbord wat meer."

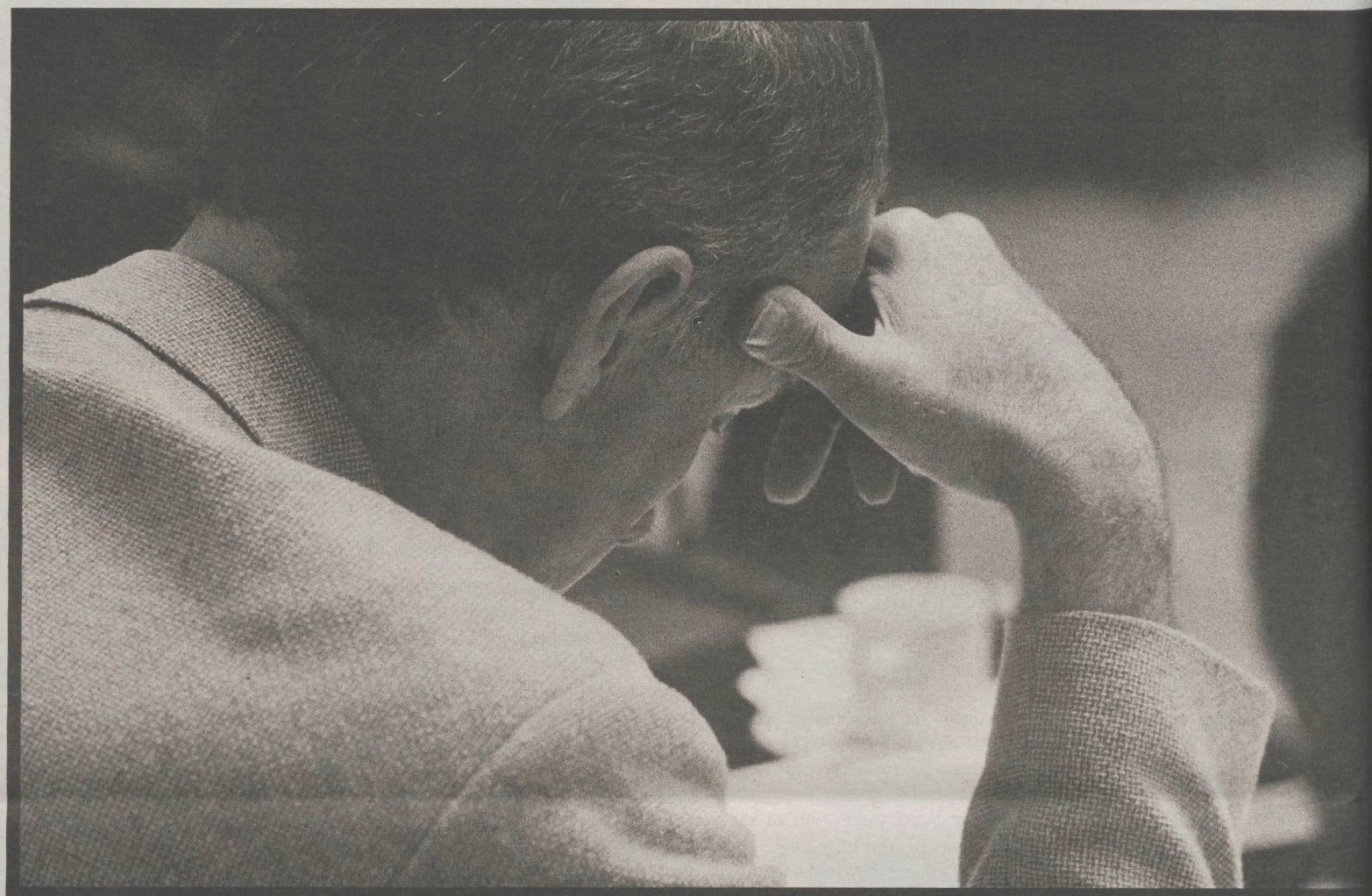
Stephan Rammelo, universitair docent privaatrecht

"Mijn RSI kwam aan de oppervlakte toen ik in het voorjaar van 1998 per se een boek wilde afronden. Een zekere verbetering is mij niet vreemd, ik ging plankgas door, ook al kreeg ik stijve armen, een stijve schouder en lichte tintelingen in mijn hand. Uiteindelijk ging het aan het begin van mijn vakantie, eind juni, echt mis: geen gevoel meer in één hand. Wilde paniek. Ik heb al een ooghandicap, ik kon dat er echt niet bij gebruiken. Ik moet het immers hebben van mijn schrijf- en denkwerk, ik kan niets anders. Gelukkig nam bedrijfsarts Van Attekum mij serieus.

"Hij stuurde me door naar de RSI-specialist van het AZM, Marjon van Eijdsen. Die was confronterend: kunt u uw haar nog wassen? Kunt u uw tanden nog poetsen? Dat kon ik nog wel, maar zij hamerde erop dat mijn probleem niet zomaar weg zou gaan. Ik moet voortdurend alert zijn op mijn houding, misschien nog meer dan anderen want door mijn geringere gezichtsvermogen zit ik toch sneller naar voren gebogen. Ondanks dat ik nu een groter scherm heb dat niet meer schuin, maar recht voor mijn neus staat. Verder moet ik eigenlijk om de tien minuten even wat zwaaioefeningen doen. Dat lukt niet altijd. Soms ben je zo geconcentreerd bezig, dat het opeen een uur later is. Als ik het heel druk heb, zoals het afgelopen blok met vier onderwijsgroepen verdeeld over twee vakken, dan komen die stijve schouders sneller terug en dat gaat vervolgens uitstralen naar mijn armen. Als het even goed gaat, mag ik niet meer gewoon doorstromen. "Een spraakprogramma heb ik niet geprobeerd. Ik doe aan rechtsvergelijking en werk dus in meerdere talen. Ik vraag me af of er programma's zijn die meerdere talen aankunnen. Met één taal hebben ze al moeite genoeg."

José van Dijck, universitair hooftdocent cultuur- en wetenschapsstudies

"Ik laat me hierdoor niet kisten. Ik heb nog nooit een dag verzuimd vanwege RSI, maar ik moet er altijd rekening mee houden. Het allerergste is dat ik minder kan schrijven. Dat doe ik heel graag,

maar ik kan slechts een bepaalde hoeveelheid aan per dag. Ik moet om de tien minuten weg van de pc. Soms kan ik in totaal twee uur per dag, soms drie uur per dag achter de computer zitten, maar dan weer de volgende dag niet.

"Ik werk sinds twee maanden met de Nederlandse versie van het spraakherkenningsprogramma NaturallySpeaking. Het gaat redelijk, al blijft het behelpen. Ik heb eerst met de Engelse versie gewerkt, maar dat was lastig. In het Engels heb je hele subtiele uitspraakverschillen. Een native speaker spreekt het feilloos uit, maar zelf doe je het soms net iets anders. Het Nederlands is net iets makkelijker.

"Ik heb chronische RSI, ik heb er al 2,5 jaar last van en zit in fase 3. Dat wil zeggen dat je niet veel belasting per dag kunt hebben. Mijn haar wassen is bijvoorbeeld heel inspannend. Als ik dat doe, moet ik daar de rest van de dag rekening mee houden. Ik moet al mijn krachtspanningen optellen, ik kan maar een bepaalde hoeveelheid aan. Doe ik te veel, zoals afgelopen zaterdag toen ik even drie kledingstukken wilde uitwringen, dan pluk ik daar meteen de zure vruchten van. Dan heb ik weer een paar dagen pijn. Hetzelfde gebeurt als ik even een deksel van een potje wil halen.

"Ik werd er zeker in het begin opstandig van, maar je moet daarin leren te berusten want de kans dat het over gaat is klein. Het huishouden doen kan ik niet meer. Gelukkig heb ik een partner die veel wil doen. Verder heb ik allerlei foefjes en zijn de mensen op het werk heel begrijpend. Ze draaien de dop van een fles Spa, maken de deuren voor me open, zeker de tochtdeuren, want die zijn erg zwaar. Ik heb een speciale sleutel zo dat ik via de zij-ingang binnen kan en niet via de grote

deur. Mijn opmerkingen over papers spreek ik in in de dictafoon. Mijn secretaresse typt ze vervolgens uit. Nee, het lukt allemaal wel."

Danielle Arets, 22 en vijf de jaars cultuurwetenschappen

"Het gaat wel weer over, daar heb ik vertrouwen in. Alle blessures gaan toch na verloop van tijd over, dus waarom dit niet. Ik moet me gewoon aan mijn schema houden, genoeg pauzes nemen en naar de fysiotherapie gaan. Bovendien heb ik nu acupunctuur. "Ik wilde drie juni 2000, op mijn verjaardag, afstuderen, en dat wil ik eigenlijk nog, maar of ik het ga halen? Ik schrijf me in ieder geval niet uit als student. Ik heb mijn pre-scriptie bijna af en dan volgt nog de scriptie. Met de hulp van vrienden en mijn moeder -die komt dadelijk weer iets voor mij uittikken- ga ik door.

"Sinds 1996 heb ik al last van een zeurende pijn in mijn schouders en nek. Het leek erg op spierpijn en zo noemde ik het ook. Ik ging gewoon door. Ik dacht steeds dat het te maken had met mijn whiplash die ik aan een ongeluk heb overgehouden. Afgelopen zomer kreeg ik echter ook 's nachts pijn, mijn vingers tintelden, ik had kramp in mijn pols, voelde mijn elleboog. Ik was toen net druk met een vakantiebaantje als secretaresse bij de capgroep fysiologie. Het bestond vooral uit typen. De maanden ervoor zat ik in Denemarken voor mijn studie en rammelde ik dagelijks op een laptop. En dat is ook niet bevorderlijk voor een juiste houding. Ik vermoed dat die twee dingen samen uiteindelijk te veel waren. "Ik kom eventueel in aanmerking voor een proef met een spraakherkenningsprogramma, georganiseerd vanuit studentenverenigingen. Maar ik weet niet of ik mee doe.

Het kost erg veel tijd en het blijft een technische oplossing van een probleem dat je bij de wortels moet aanpakken. Ik moet me er bewust van worden dat ik RSI heb omdat ik te vaak, te lang doorga, zonder pauzes. Dat zit in de aard van het beestje. Het zijn ook juist de mensen met een druk schrijvend bestaan vol deadlines die kampen met een muisarm. "Het lijkt me bovendien niet prettig om je gedachten opeens in nette volzinnen uit te spreken. Ik denk juist na terwijl ik schrijf, zo heb ik het altijd gedaan. Ik denk dat het heel veel tijd kost voor ik een goed essay via de spraakcomputer kan schrijven. Die tijd besteed ik liever aan zwemmen en fysiotherapie."

Erik van de Langkruis (21), sinds september 1999 (tijdelijk) gestopt met studeren

"Ik zou nu derdejaars cultuur- en wetenschapsstudies zijn, maar ik weet niet of die studie nog haalbaar is voor mij. Je moet bij cws gewoon heel veel schrijven. Misschien moet ik een opleiding kiezen waar je zo min mogelijk hoeft te tikken en te schrijven.

Het conservatorium, waar ik in 1998 als tweedejaars cws mee was begonnen, heb ik afgeschreven. Ik ga niet meer professioneel verder met piano spelen. Dat is nu een gesloten boek. Eigenlijk heb ik vanaf het moment dat ik twee studies ging doen, last van mijn hand. In september '98 was hij ontstoken en dat kwam vooral door het piano spelen. Ik had mijn hand in die zomer al geforceerd. De dokter gaf me ontstekingsremmers, maar die hielpen niet. De pijn bleef. De RSI-deskundige van het AZM, mevrouw van Eijdsen, constateerde dat ik RSI had, fase 1. Zij stuurde me door naar de Mensendieck-thera-

pie om mijn houding te verbeteren achter de piano. Wat bleek: ik krom mijn rug te veel, trok mijn schouders veel op, speelde met stijve polsen, deed mijn nek te veel naar voren, maakte te weinig gebruik van rug- en bilspieren.

Mensendieck heeft mijn houding gecorrigeerd, maar de pijn bleef. Die is nog steeds. Het afgelopen weekend heb ik in tweeënhalve uur een paar dichtjes getikt, in totaal twee A4, voor Sinterklaas, en nu heb ik er weer last van. Uiteindelijk ben ik opgehouden met studeren toen ik ook nog een psychische problemen kreeg. Ik kon niet meer schrijven, niet meer piano spelen -toch een eerste levensbehoefte- en werd depressief.

Ik weet niet hoe het nu verder moet. Binnenkort ga ik naar een handchirurg in Rotterdam. Ik heb het vooral in mijn rechterhand. Verder ben ik thuis in tweeënhalve uur al begonnen met een spraakherkenningsprogramma: VoiceXpress. Maar dat valt tegen. Het is veel moeilijker dan de fabrikanten je doen geloven. Als je heel goed articuleert en erg langzaam spreekt, dan gaat het nog wel. Praat je een beetje op tempo, dan moet je heel veel corrigeren.

De begeleiding vanuit de faculteit was op zich wel goed, maar het heeft weinig zin om voor mensen met RSI te bepalen dat ze, in tegenstelling tot de rest, twee mondelinge toetsen mogen doen. Die andere vier schriftelijke kun je toch niet doen. Je kunt beter even stoppen met de studie, uitrusten en oefeningen doen. Wie doorgaat op halve kracht, krijgt alleen maar frustraties."

Riki Janssen

Gez

(Bijna) heffing baan?

Holla Cape

Be

Voor de roepen

Bele

Ten bel
Functie
- co
- be
- en
- go
- we
- in
Gewer
pen, B
Indië

Reacti
teur Di
Sittard

STI

Het h
Er wo
rijkste
site l
de vr
NIEU
de w

Now
Our
funci
are
vaca
NEW
ciatic

MEDEDELINGEN

Gezocht: (Fiscaal) Juristen !!!

(Bijna) afgestudeerd, heb je affiniteit met bestuursrecht/lokale heffingen, belastingen en op zoek naar een leuke fulltime/parttime baan? Neem dan contact op met (of stuur je C.V. naar)

Holland Ruiter, postbus 702, 2900 AS
Capelle a/d IJssel, tel. 010-2581111.

VACATURES

SCHRIFTELIJKE SOLLICITATIES ONDER VERMELDING VAN VACATURENUMMER OP BRIEF EN ENVELOP BINNEN 10 DAGEN RICHTEN AAN DE PERSONEELSDIENST VAN DE BETREFFENDE FACULTEIT OF DIENST (POSTBUS 616, 6200 MD MAASTRICHT). DE VACATURES STAAN OPEN VOOR HERPLAATSINGSKANDIDATEN EN VOOR INTERNE KANDIDATEN (= MEDEWERKERS UM EN WACHTGELDERS). BIJ GEBLEKEN GESCHIKTHEID HEBBEN HERPLAATSINGSKANDIDATEN DE VOORKEUR. INFORMATIE OVER INTERNE EN LIFT-VACATURES KUNT U INWINNEN VIA INTERNET (DE HOMEPAGE VAN BUREAU MOBILITEIT): [HTTP://WWW.UNIMAAS.NL/~BURMOBIL](http://www.unimaas.nl/~Burmobil) OF BIJ HET BUREAU MOBILITEIT, TST. 83179/82207.

FDG, INSTITUUT EXTRA/ONDERZOEKSCHOOl CARE SECRETARESSE M/V 1,0 FTE
Bij het onderzoeksinstituut ExTra en de onderzoeksschool CaRe is, wegens het vertrek van de huidige medewerkster, een vacature voor een secretaresse (1,0 fte) die in nauwe samenwerking met de beheerder en de managementassistente zorg draagt voor de gehele administratieve en secretariële ondersteuning van het onderzoeksinstituut ExTra en de landelijke onderzoeksschool CaRe.

Functieprofiel: 1. Algemene secretariële ondersteuning van de directie van ExTra en CaRe, ondersteunend aan de management-assistente. 2. Secretariële ondersteuning van de divisieleiders en de opleidingscoördinatoren van ExTra en CaRe: organisatorisch en secretarieel ondersteunen van alle ExTra- en CaRe-cursussen en activiteiten (introductiedagen, onderzoeksschool, retraite e.d.); ondersteunen van alle internationaliseringsprogramma's; opleidingsboek, jaarschema en bulletin van CaRe bewaken, ontwikkelen en verspreiden. 3. Ondersteuning systeembeheer ExTra/CaRe: mutaties in personeel en projecten invoeren; wetenschappelijke output registreren.

Functie-eisen: Gevraagd wordt een Mbo-opleidingsniveau in de secretariële richting, bij voorkeur aangevuld met relevante werkervaring; van de kandidaat(e) wordt een grote flexibiliteit en stressbestendigheid gevraagd.

Salaris: Het salarisoniveau bedraagt f2.806,- (min) tot f4.203,- (max) overeenkomende met salarisschaal 5/6.

Voor nadere informatie: mevr. Hanny Prick managementassistente; 043-3882319.

Vacaturenummer: 250

Uw schriftelijke reactie kunt u binnen twee weken richten aan Universiteit Maastricht, FdEWB, Personeel Zaken t.a.v. mw. J. de Vries, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, o.v.v. het vacaturenummer op brief en envelop.

FDGW, DEPARTEMENT ALGEMENE ECONOMIE SECRETARESSE M/V 0,5 FTE

Uw taken: de algemene secretariële werkzaamheden voor de hoogleraar Comparative Economic Studies en de afstudeerrichtingen international economic studies en algemene economie. Dat betekent: agendabeheer, doorgeleiden of eventueel afhandelen van (inter)nationale telefoonsprekken, verzorging van correspondentie, voorbereiden en notuleren van vergaderingen, het bewaken van afspraken en de voortgang van diverse activiteiten ook in relatie tot projecten, onderhouden van interne en externe contacten, archiefbeheer en kopieerwerkzaamheden. Tot het takenpakket behoort verder: de afhandeling van werkzaamheden die nodig zijn bij de uitvoering van het onderwijs binnen de afstudeerrichtingen.

Functie-eisen: HAVO of VWO, aangevuld met een secretaresse-opleiding, minimaal 5 jaar ervaring in een vergelijkbare functie. Goede mondelinge en schriftelijke beheersing van de Nederlandse en Engelse taal. Duits strekt tot aanbeveling, ervaring met tekstverwerking (Word 97 onder Windows (Win95) en eventueel Excel 97). Goede contactuele eigenschappen, een flexibele werkhouding, stressbestendig en zelfstandig.

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f4.203,- (schaal 5 met uitloop naar schaal 6)

Informatie: bij mw. A. Wijnen (tst. 83822), Prof.dr. C. de Neubourg (tst. 83837) of Prof.dr. P.P. de Gijssel (tst. 83640).

Vacaturenummer: 251

AD, UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK INFORMATIEDESKUNDIGE M/V 0,3 FTE
op het gebied van de Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde, voor de periode van een jaar.

Taken: het op onderwerp toegankelijk maken van de literatuur die ten behoeve van

het onderwijs en onderzoek van FdEWB wordt aangeschaft; het verzorgen van de suggesties voor literatuurbestellingen naar en van de vakgroepen van FdEWB; ondersteuning bij bibliotheekwerkzaamheden in het kader van de facultaire (FdEWB) dienstverlening.

Vereist: voltoutoide universitaire studie Economische Wetenschappen, waarbij UM-studenten in de eindfase van een universitaire studie in de Economische Wetenschappen ook uitgenodigd worden om te reflecteren; aantoonbare belangstelling voor het hele vakgebied van de Economische Wetenschappen; vermogen tot analyseren en begripsvorming; zowel zelfstandig als in teamverband kunnen werken;

Salaris: maximaal f5.931,- bruto per maand bij full-time aanstelling (schaal 9, CAO NU). Inschaling zal voorshands plaatsvinden in schaal 8 (max. f5.245,- bruto per maand bij een full-time dienstverband).

Inlichtingen: Drs. T.E.M. Aardening, facultair bibliothecaris FdEWB (3883436) en drs. H.J.M. van den Hoogen, afdelingshoofd (3883435).

Vacaturenummer: 252

AD, UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK INFORMATIEDESKUNDIGE M/V 0,25 FTE

op het gebied van psychologie, voor de periode van een jaar; verlenging is niet uitgesloten.

Taken: De werkzaamheden omvatten het op onderwerp toegankelijk maken van de literatuur die in het kader van het project Basiscollectie FdP wordt aangeschaft. Deze literatuur heeft vooral betrekking op de deelgebieden biologische en cognitieve psychologie. Het verzorgen van de suggesties voor literatuurbestellingen naar en van de vakgroepen van FdP behoort ook tot het takenpakket.

Vereist: voltoutoide universitaire studie Psychologie, waarbij UM-studenten in de eindfase van een universitaire studie in de Psychologie ook uitgenodigd worden om te reflecteren; aantoonbare belangstelling voor het hele vakgebied van de Psychologie; vermogen tot analyseren en begripsvorming; zowel zelfstandig als in teamverband kunnen werken;

Salaris: maximaal f5.931,- bruto per maand bij full-time aanstelling (schaal 9, CAO NU). Inschaling zal voorshands plaatsvinden in schaal 8 (max. f5.245,- bruto per maand bij een full-time dienstverband).

Inlichtingen: Mevr. M.L. Knols, facultair bibliothecaris FdP (3881250) en drs. H.J.M. van den Hoogen, afdelingshoofd (3883435).

Vacaturenummer: 253

AD, UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK INFORMATIEDESKUNDIGE M/V 0,25 FTE

op het gebied van de sociale wetenschappen, voor de periode van een jaar; verlenging is niet uitgesloten.

Taken: De werkzaamheden omvatten het op onderwerp toegankelijk maken van de literatuur die in het kader van het project Basiscollectie FdCW wordt aangeschaft. Deze literatuur heeft betrekking op diverse vakgebieden: sociale wetenschappen, filosofie, geschiedenis en politieke filosofie, literatuurwetenschappen en kunst. Het zwaartepunt van de werkzaamheden voor deze functie ligt op het gebied van de sociale wetenschappen.

Vereist: academisch werk- en denkniveau, met voorkeur voor een voltoutoide universitaire studie Sociale Wetenschappen; vermogen tot analyseren en begripsvorming; brede discipline belangstelling (affiniteit met overige genoemde vakgebieden) is een pre.

Salaris: maximaal f5.931,- bruto per maand bij full-time aanstelling (schaal 9, CAO NU). Inschaling zal voorshands plaatsvinden in schaal 8 (max. f5.245,- bruto per maand bij een full-time dienstverband).

Inlichtingen: Mr. J. Klinkenberg, facultair bibliothecaris FdCW (3883437) en drs. H.J.M. van den Hoogen, afdelingshoofd (3883435).

Vacaturenummer: 254

AD, UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK MEDEWERKERS STUDIELANDSCHAPPEN (RECHTEN, CULTUURWETENSCHAPPEN, ECONOMIE EN BEDRIJFSWETENSCHAPPEN) M/V 2,2 FTE

bij de afdeling Inlichtingen, Studievoorzieningen en Documentlevering (Binnenstad). Er is totaal 2,2 fte vacant. Aanstelling kan in fulltime of deeltijd dienstverband. Wij zoeken u duidelijk aan te geven naar welke aanstellingsomvang uw voorkeur uitgaat. De aanstelling is voor de duur van 1 jaar; bij goed functioneren wordt de aanstelling omgezet in vast dienstverband.

Taken: Beheer van de studielandschapcollecties, hieronder vallen ook de IT-pc's; geven

van inlichtingen over deze collecties; bestellen en beschrijven van studielandschapliteratuur; coördineren en controleren van facultaire bestellingen.

Vereist: minimaal Havo of gelijkwaardige opleiding/kennis; BDI/IDM of vergelijkbare opleiding; goede contactuele eigenschappen; flexibele werkhouding; zelfstandig en in teamverband goed kunnen werken; participeren in onregelmatige diensten, vooral zaterdag (ca. 1x per 7 weken).

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f4.203,- bruto per maand bij een fulltime dienstverband.

Inlichtingen: Mw. I. Schmetz, 043-3883432, e-mail I.Schmetz@UB.UniMaas.NL.

Vacaturenummer: 257

FDGW, GEZONDHEIDSVoorLICHTING SECRETARESSE M/V 0,8 FTE

Ten behoeve van een rookpreventie project gefinancierd door de Europese Commissie wordt per 1 januari 2000 door de vakgroep Gezondheidsvoorlichting een Secretaresse gevraagd.

Taken: Algemene administratieve ondersteuning van de onderzoeksstaf; plannen en boeken van reizen; voorbereiden, organiseren en verslaan van consensusbijeenkomsten met deelnemers uit de zes deelnemende lidstaten; coördineren van de aanlevering van gegevens voor de financiële rapportage; bewaking van de budgetten; tijdschrijven en bijhouden van een literatuurbestand.

Vereist: HAVO/VWO diploma, met een afgeronde secretaresse opleiding; ervaring met budgetbeheer; bekend met WP onder Windows en Excel; beheersing van grafische programmatuur zoals Powerpoint strekt tot aanbeveling; beheersing van de Engelse taal schriftelijk en mondeling; goede contactuele en organisatorische eigenschappen; zelfstandigheid, nauwkeurigheid en stressbestendigheid. Ervaring binnen de universitaire wereld is een pre. U bent bereid om 1 à 2 weekenden per jaar de consensusbijeenkomsten te notuleren.

Arbeidsvoorwaarden: Aanstelling geschiedt voor de periode van 1 jaar, daarna mogelijke uitbreiding tot 1,0 fte tot 31 januari 2002. Salaris minimaal f3.008,- tot maximaal f4.203,- bruto per maand (bij een volledig dienstverband). De vakgroep kent een niet-roken beleid.

Inlichtingen: Bij drs. Esmee Kolthof, European Project Manager, tst. 82401 of dr. Aart Mudde, European Research Manager, tst. 82402.

Vacaturenummer: 255

FDGW, CENTRE FOR NURSING RESEARCH SECRETARESSE M/V 0,5 FTE

Per 01-01-2000 zal officieel het Centre for Nursing Research opgericht worden (onderdeel van het Onderzoeksinstituut Health en de onderzoeksschool CaRe).

Het Centre zal in nauwe samenwerking met de University of Surrey in het Verenigd Koninkrijk opgericht worden. Binnen het Centre for Nursing Research zal verplegingswetenschappelijk onderzoek verricht worden op basis van eerste, tweede, en derde geldstroom projecten. Daarnaast zal het Centre zorgdragen voor het begeleiden van promotieonderzoek en het opleiden van promovendi op het terrein van de verplegingswetenschap. Om het Centre goed te runnen wordt naar een secretaresse gezocht.

Taken: Agendabeheer; uitwerken en verzorgen van uitgaande correspondentie in het Engels (Frans en Duits wenselijk); aannemen en afhandelen van de telefoon; archiveren; inwinnen en verstrekken van informatie; overige algemene secretariële werkzaamheden.

Vereisten: HAVO en afgeronde secretariële opleiding; secretariële ervaring; affiniteit met computers (Windows) met name MS-office; goede schriftelijke en communicatieve vaardigheden; zelfstandig en flexibel kunnen werken; goede contactuele en collegiale eigenschappen.

Arbeidsvoorwaarden: Aanstelling geschiedt voor 0,5 fte. Salaris min. f 3.008,- tot max. f4.203,- bruto per maand (bij een full-time aanstelling), afhankelijk van ervaring.

Vacaturenummer: 256

Lift-vacatures

100945 Docent/trainer, RBO-mobiel, 0,5 à 1,0 fte, max. schaal 10

100946 Hoofd Stafbureau P&O, Adviesdienst voor Verkeer en Vervoer, 1,0 fte, max. schaal 11

100947 10 x Complexbegeleider, P.I. Overma-
ze, 1,0 fte, max. schaal 4

100948 Technisch Medewerker Milieu, Gemeente Heerlen, 1,0 fte, max. schaal 10

Bezoek de

scriptieservice

van de SER-site:

www.ser.nl

Schrijf en win de SER-prijsvraag voor de beste scriptie

Districts Huisartsen Vereniging Limburg

Voor de vervulling van de volgende functies worden kandidaten opgeroepen

Beleidsmedewerker dienstenstructuur / regio-ondersteuning

Ten behoeve van de Districts Huisartsenvereniging Limburg te Sittard

Functie eisen:
- communicatief, onderhandelingsvaardig
- bekend met de huisartsenzorg
- ervaring met projectmatig werken en projectactiviteiten
- goede vaardigheid in verslagleggen, opstellen van notities, uitwerken van plannen
- in bezit van eigen vervoer, bereidheid in avonduren te werken
Gewenste achtergrond: WO, bijvoorbeeld Gezondheidswetenschappen, Beleid en Beheer, Verplegingswetenschappen.
Indiensttreding per direct.

Reacties: vóór 16 december ter attentie van de hr. H.J. Derks, Directeur Districts Huisartsen Vereniging Limburg, Postbus 532, 6130 AM Sittard / tel. 046-4527181

STICHTING STUDENTEN-HUISVESTING MAASTRICHT

KAMERBURO

Het Kamerburo presenteert haar aanbod nu ook op internet. Er wordt nog hard gewerkt aan onze website, maar de belangrijkste functies zijn al aanwezig! Alle kamergegevens op de site komen rechtstreeks uit onze database. Het overzicht van de vrije kamers is dus zeer actueel!
NIEUW: je kunt nu ook de gegevens van de vrije kamers bij de woningbouwverenigingen opvragen.

www.kamerburo.net

Now the Kamerburo presents her offer also on the internet. Our website is still under construction. The most important functions however are already available! The data on the site are coming directly from our database. So the survey of all vacant rooms is very accurate!
NEW: the data of the vacant rooms of the housing associations are also available.

MEDEDELINGEN

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

FdCW (vakgr./comm./studiever.): Ine Mourmans, Bur. Onderwijs, Kapoenstraat 2, tel. 3883946, e-mail: i.mourmans@FacBurFdCW.Unimaas.nl, voor maandag 9.00 uur.

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): Judith Buddenberg, Fac. Bur. Tongersestraat 53, tel. 3883705, voor donderdag 17.00 uur, e-mail: j.buddenberg@FacBurFdEW.Unimaas.nl

FdG (vakgr./comm./studiever.): Jo Stallinga, Fac. Bur. niveau 5, kamernr. 5002, DOT10, tel. 38814548, voor woensdag 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): L. Hagens-Hoogsteder, Fac. Bur. niveau 1, UNS50, tel. 3881851, voor woensdag 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): Liesbeth Fiddelaers, Bur. Onderwijs, Lenculenstraat 26, tel. 3883003, voor vrijdag 12.00 uur.

Kenntechnologie (vakgr./comm./studiever.): E. Charles/M. Geelen, Fac. Bur. Tongersestraat 6, tel. 3882669, voor woensdag 12.00 uur.

Psychologie (vakgr./comm./studiever.): Yvonne Mordang/Willie Schipper, Bur. Psych., UNS 40, tel. 3881886, voor vrijdag 12.00 uur.

Studenten (sport)ver./studentenpastoraten: Carly Hollewin, Stud. zaken, Zwingelput 4, tel. 3882682, voor donderdag 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Agenda: PR en Voorlichting, P. Nelissen, Minderbroedersberg 4-6, tel. 3882044

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: Observant tel: 3883174

ALGEMEEN

De promoties en inauguraties van de komende weken staan aangekondigd op de website van de UM. Ze zijn te vinden onder nieuws, agenda's, academische agenda.

BURO MOBILITEIT

BanenBeurs

Op vrijdag 10 en zaterdag 11 december 1999 vindt in het MECC de BanenBeurs plaats. Tijdens deze dagen worden vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar gebracht.

Deelnemers aan de beurs zijn bedrijven die op zoek zijn naar werknemers en banenaanbieders (W&S-bureaus, arbeids-tachering- outplacement- en uitzendbureaus, overheden, vakbonden, gemeentelijke diensten etc.)

Bezoekers kunnen zijn één ieder die op zoek is naar een baan. Meer informatie kan verkregen worden bij Bureau Mobiliteit, tst 83179

ISIS

Studie en beurzen in Canada

Voor studenten die afgestudeerd of gepromoveerd zijn in een studie of onderzoek dat direct verband houdt met Canada, heeft de ICCS (Council for Canadian Studies) een nieuwe beursmogelijkheid. Deze beurs is alleen bestemd voor studenten. Geïnteresseerden kunnen vóór 31 december 1999, een aanvraag en/of motivatiebrief in het Engels of Frans, met CV richten aan de ambassade. Voor meer informatie over studie en beurzen in Canada:

www.iccs-ciec.ca/info/awards/e-csaip.html

www.iccs-ciec.ca/info/awards/e-awards.html

www.dfait-maeci.gc.ca/~thegague/hague/-17b-e.htm

http://nuffic.nl/bo/index.html

Beurzen Culturele Verdragen (NUFFIC)

In het kader van de Culturele Verdragen zijn voor het academisch jaar 2000/2001 voor verschillende landen beurzen beschikbaar. Voor bepaalde landen vindt u hieronder de sluitingsdata (1° kwartaal 2000) voor aanvragen:

1/1/2000: Duitsland, Hongarije, Noorwegen, Polen (zomerbeurs), Rusland, Spanje, Tsjechië.

15/1/2000: India.

30/1/2000: China, Finland, India (Hindi), Jordanië, Noorwegen (taal&cultuur).

1/3/2000: Duitsland (Rechten), Ierland, Polen, Slovenië.

Meer informatie kunt u verkrijgen bij het Bureau Internationale Betrekkingen van uw faculteit. Voor aanvraagformulieren en

specifieke vragen kunt u terecht bij Carolien de Visser, Bureau Internationale Samenwerking, tel. 043/3883082 (13.00-15.00 uur).

E EAIE-conference "Good neighbours and faraway friends: regional dimensions of international education" will be held in Maastricht (MECC) from 2-4 December 1999. This conference is organised by the European Association for International Education (EAIE) in close co-operation with Universiteit Maastricht and a number of other institutions of higher education in the European region. The EAIE has over 1700 individual members and is by far the largest organisation in Europe to enhance internationalisation of (higher) education. The annual conferences, that draw between 1500 and 2000 participants, provide an excellent opportunity for networking, to debate policies and issues in international higher education, and share information. For more information on the conference check <http://www.eaie.nl> or contact Bianca Smeets, BIS, tel. 3882732.

ALMA Nieuws

Het 5^e nummer van de ALMA Newsletter verschijnt medio januari. Heeft u een aankondiging die voor de Euregionale universiteiten relevant is, en wilt u deze mede via de ALMA Newsletter bekend maken, stuur dan vóór maandag 3 januari 2000 een e-mailtje aan severine.dufour@alma.unimaas.nl. ALMA heeft met ingang van 1 december (voorwaardelijk) een geheel vernieuwde website. Check dan <http://www.alma-emr.nl>!

PERSONEELSVERENIGING UNIVERSEEL

Kerstmarkt

Zaterdag 11 december gaat universeel naar de kerstmarkt in Luik. Met de boot vanaf Slavante naar Luik, stadswandeling onder leiding van een gids, kerststalletjes kijken op de markt en een lekker cafeetje pikken. Inlichtingen: Leo van Dorp, tst. 83570.

Kienen met P-Universel

Vrijdag 21 januari 2000, kienen in de oude noodkerk te Nazareth. Let op de mail van december voor nadere gegevens. Inlichtingen: Els Demmers, tst. 82684.

RECHTEN

Voorlichtingsavond deeltijdstudie

Op 28 januari a.s. is een voorlichtingsavond gepland voor studiekeizers die

STUDENTEN

Voor kopij: Carly Hollewin, Stud. zaken, Zwingelput 4, tel. 3882682, voor donderdag 12.00 uur.

DIENST STUDENTENZAKEN

Informatiebalie Studentenzaken/Information Desk Student Affairs

Zwingelput 4, tel. 31.43.3883354.

Fax: 31.43.3884870

E-mail: Studinfo@SZ.UNIMAAS.NL

Internet: <http://www.unimaas.nl/>

Openingstijden: Maandag t/m donderdag: 11-12.30u en 13-16u. Vrijdag: 10-12u.

Gesloten: Maandag 20 december t/m vrijdag 31 december 1999.

E Opening hours:

Monday through Thursday 11-12.30 and 13-16hrs. Friday 10-12hrs

Closed: Monday December 20 through Friday December 31.

Bureau Inschrijvingen

Tel.sprekeuur: ma t/m vr 09.00-10.00u.

043-3883979. Adres: Zwingelput 4. Adreswijzigingen kunnen ook via het E-mail adres worden doorgegeven

(Buro.Inschrijvingen@SZ.unimaas.NL).

STUDENTENBEGELEIDING

Studentendecanaat

Inlooppreekuren: di en do van 14.00-16.00u. Zwingelput 4. Tel.sprekuren: ma t/m do van 13.30-14.00u. tel: 3883329.

Studentenpsycholoog

Faalangstraining

Als je voortdurend last hebt van zenuwen, spanningen, paniek voor of tijdens tentamen of presentaties, dan kan het zijn dat je last hebt van faalangst. De studentenpsychologen geven een training, waarbij je leert omgaan met faalangst. Info-brief is verkrijgbaar bij de Informatiebalie of studieadviseurs. Tijdstip: telkens op woensdag van 10.00-12.00u. op de volgende data: 12-01, 19-01, 02-02, 16-02, 01-03, 15-03, 29-03-2000. Kosten f25,-. Informatie en aanmelding: Informatiebalie, Zwingelput 4, tel. 3883354.

Loopbaanadviseurs LAC

Voor een gesprek met de loopbaanadviseurs van het LAC mw. Marloes Rikhof, mw. José Otten en mw. Nicolien Kapteyn, kun je een afspraak maken via de informatiebalie, Zwingelput 4, tel.3883354.

INFORMATIECENTRUM VOOR STUDIE EN LOOPBAAN (ISL)

Adres: Zwingelput 4

Openingstijden: Ma. t/m do. van 11.00-16.00u. en vrij. van 10.00-12.00u.

Attentie: Het ISL is wegens Kerst en Nieuwjaar gesloten van 20-12-99 t/m 31-12-99.

Nieuw: Elsevier HBO-almanak 1999-2000: compleet overzicht van alle Nederlandse hogescholen plus aanvullende gegevens en adressen (ter inzage)/Peterson's 2000: more than 15,000 Graduate Programs in 126 Disciplines in the USA in Business, Education, Health, Information Studies, Law & Social Work/Peterson's 2000: graduate and professional programs: information on all graduate programs and degrees at more than 1700 institutions in the USA

Beurzen: The Japan Prize Winner Programme: volledig dekkende beurs voor studie en stage in Japan voor afgestudeerden, eenjarig programma, aanmelding voor 1 maart 2000/Fulbright-beur-

zen: voor studie in Amerika, indienen voor 01-03-2000, info: <http://www.nacee.nl>

STUDIUM GENERALE

Open podium

De microfoons staan klaar en de schijnwerpers zijn gericht voor iedereen die wil optreden op het open podium, dat in samenwerking met studentenvereniging Koko wordt georganiseerd. Musici, dansers en danseressen, acteurs en actrices en zangers en zangeressen krijgen vijftien minuten om zich te presenteren.

10 december, 20.30u, Kumulustheater, Herbenusstr.89. Toegang: f2,50. Reserveren via de Uitbalie, tel: 3505555.

Smaak en communicatie

Lezing door prof.dr. A. van der Meiden, em. hoogleraar communicatiewetenschappen, Un. Utrecht.

Als je over smaak niet kunt twisten, kun je er dan wel mee en over communiceren? Is smaak een medium waarmee een zender een boodschap overdraagt aan een ontvanger? Of is de smaak boodschap en medium in één? Communiceert mijn voorkeur voor gedachten, kleding, kunstuiting of leefstijl met mijn 'diepste' ik? Laermans zal trachten op deze en andere vragen een antwoord te geven.

14 december, 20.00u, Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4. Toegang: gratis

Gnosis: het religieuze alternatief

Lezing door prof.dr. R. van den Broek, hoogleraar kerkgeschiedenis, Un. Utrecht. In de westerse cultuur is er altijd een onderstroom geweest die zich zowel afzette tegen het rationalisme als tegen het geloof in een onbetwifelbare bijbelse openbaring. Van den Broek bespreekt een aantal aspecten van deze manier van denken en geloven.

16 december, 20.00u, Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4. Toegang: gratis.

Het gehele SG-programma is te zien op: <http://www.unimaas.nl/~generale/>

WETENSCHAPSWINKEL

Diverse maatschappelijke organisaties zoeken student-onderzoekers die hun scriptie of stage aan hun vragen en problemen willen wijden.

Voor een totaaloverzicht van het aanbod zie Internet: <http://www.unimaas.nl/~swinkel>

Een kleine selectie:

- Het Limburgs Museum wil ondersteuning bij de voorbereiding van een tentoonstelling over voeding in Limburg in de 19e eeuw (Cultuurwetenschappen).
- Een commissie die een symposium over kanker voorbereidt, zoekt studenten die literatuurstudies willen verrichten naar o.a. de preventieve en curatieve werking van vitamine B17 bij verschillende vormen van kanker (BGK/Geneeskunde).

- De SOS Telefonische Hulpverlening wil weten hoe het gesteld is met hun bekendheid in Limburg (GW/Bedrijfsconomie).

Verder zijn er o.a. vragen m.b.t. compatibiliteit, de concurrentieverhoudingen op de markt voor kalk en cement, de maatschappelijke carrières van ex-asielzoekers, de toekomstige rol van VIDO Nederland en zo meer.

Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 3883120, fax 3257428, internet: <http://www.unimaas.nl/~swinkel/>

HOVO

Universitaire cursussen voor vijftigplussers, zonder toelatingseisen en zonder examenplicht; informatie/aanmelding bij coördinator HOVO-UM, tel: 3883550 of het

secretariaat, tel. 3882682.

* 13 dec: 10.30-12.30u, aanschuifcursus "Renaissance en Natuurwetenschap", door prof.dr. R. Zwijenenberg, Aula Minderbroedersberg 4-6.

* 13 dec: 15.00-17.00u, werkgroep "men over het jaar 2000", door dr. R. Wilde, k.0.007, Zwingelput 4.

* 15 dec: 13.00-15.30u, werkgroep "A teles' Ethica", door prof.dr. L.M. de Rijnpoenstr.2, k.0.019.

* 15 dec: 15.00-17.30u, werkgroep "telijke Archieven Maastricht", door prof. A.F.I. Gehlen, k.0.006, Minderbroedersberg 4-6.

* 20 dec: 13.00-15.30u, werkgroep "zondheidsrechtelijke vragen omtrent beschikking", door prof.mr. F.C.B. van men, K.1.205, Universiteitssingel 50.

UM-SPORT

Afhalen sportkaarten

Met blauwe machtiging aangevraagde sportkaarten afhalen in sporthal Randwijck, Sorbonnelaan 180, van 12.00-19.00u. (vrijdag tot 18.00u)

Het aanvragen van sportkaarten en schrijven/betalen (uitsluitend via pin) cursussen kan men terecht bij de Informatiebalie, Zwingelput 4. Openingstijden: ma t/m do van 11.00-12.30 en 13.00-16.00u, vrij. 10.00-12.00u.

Gratis sportfysiotherapeutisch consult: iedere maandag en dinsdag van 19.00u is er een gratis consult voor sporters/leerlingen in de EHBO-ruimte sporthal Randwijck.

Geen programma ivm kerstvakantie: Van 20 december t/m 1 januari is er geen kerst geen programma m.u.v. 21 en 23 december dan is er een beperkt programma. Voor info zie folder.

Looptraining maandag

Per 01-01-2000 start de looptraining maandagavond om 18.30 i.p.v. 19.00. De woensdagavond blijft 19.00 uur.

Nieuw

Per 1 januari start er op woensdagavond van 18.30-19.30 uur een extra uur hockey.

Start nieuwe cursussen

Vanaf maandag 10 januari starten er nieuwe cursussen jazz-en moderne dans. tijd inschrijven geeft geen teleurstelling!

MUSST

Zwingelput 4, k1.033b, postbus 616, MD, Maastricht, 043-3883080, MUSST@sz.unimaas.nl, info-uren ma t/m do 12.00-14.00u.

Het MUSST-bestuur zoekt enthousiaste mensen voor het organiseren van jaarlijks internationaal MUSST-toernooi. Ben je geïnteresseerd bel ons dan!

Laatste kans voor deelname aan **bata44race**. Neem zo snel mogelijk contact op met de musst! Een team opgevoerd is niet noodzakelijk. Dus schrijf je in, of in een groep!!

Stennis

Ben je op zoek naar veel lol en tenen kom dan gezellig bij Stennis! Wij borrelen in Café Frats op ma 13/12. Nieuwjaarsactieviteit op 31/00. Conditietraining elke 19.00-20.30 in sporthal Randwijck. Voor meer info bel Karlijn (3256601).

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES

E AEGEE-Maastricht is the local branch of a Pan-European

AGENDA

03-12 Promotie drs. J.H.J. Lenting, 12.00 uur, Aula MBB 4-6
03-12 Promotie mw. drs. S.C. Tromp, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
03-12 Inauguratie prof. dr. A. Bast, 16.30 uur, Aula MBB 4-6
08-12 Promotie mr. W. Cortenraad, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
09-12 Promotie mw. drs. E. Koerts-de Lang, 12.00 uur, Aula MBB 4-6
10-12 Promotie mw. mr. M. Koelemeijer, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
10-12 Afscheidscollege Prof. dr. A. van Witteeloostuijn, 16.00 uur, Aula MBB 4-6
10-12 Inauguratie prof. dr. C.A.J.J. Boone, 16.00 uur, Aula MBB 4-6
15-12 Promotie Mrs. Fengling Li, 16.00 uur, Aula MBB 4-6
16-12 Promotie A. Nabar, 10.00 uur, Aula MBB 4-6
16-12 Promotie drs. H.L.I. Nijman, 12.00 uur, Aula MBB 4-6
16-12 Promotie drs. K.Y.J.A.M. Ho, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
16-12 Promotie drs. R.J.T.J. Houben, 16.00 uur, Aula MBB 4-6

17-12 Promotie drs. N.J.C. Bauer, 10.00 uur, Aula MBB 4-6
17-12 Promotie drs. ing. M.P.G. Leers, 12.00 uur, Aula MBB 4-6
17-12 Promotie drs. M.H.L. Christiaans, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
17-12 Promotie mw. drs. V.K. Bröcheler, 16.00 uur, Aula MBB 4-6
17-12 Lezingencyclus: Ideaalbeelden langs de meetlat: "De ideale arts", 20.00 uur, Tongersestraat 53; info tel. 3883370
22-12 Promotie drs. L.J. de Windt, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
22-12 Promotie drs. P.S. Beisser, 16.00 uur, Aula MBB 4-6
25-12/02-01 Universiteit gesloten
02-01 Dies Natalis, 15.30 uur, St. Janskerk
07-01 Promotie mr. L.P.W. van Vliet, 16.00 uur, Aula MBB 4-6
14-01 Lezingencyclus: Ideaalbeelden langs de meetlat: "De ideale journalist", 20.00 uur, Tongersestraat 53; info tel. 3883370

21-01 Promotie drs. L. Hoekema, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
21-01 Promotie drs. P.J. Zwietering, 16.00 uur, Aula MBB 4-6
28-01 Promotie C. Timmermans, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
04-02 Inauguratie Prof. dr. G. Ramsay, 16.30 uur, Aula MBB 4-6
11-02 Promotie drs. P.L. Kocken, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
18-02 Promotie mw. drs. I. Saleminck, 14.00 uur, Aula MBB 4-6
18-02 Inauguratie Prof. dr. A. Scherpier, 16.30 uur, Aula MBB 4-6
25-02 Promotie drs. R. Al Dieri, 12.00 uur, Aula MBB 4-6
05/07-03 Carnaval
07-04 Onderzoekschooldag CaRe 2000; Info: Hanny Prick, tel. 043-3882319
21-04 Goede vrijdag
24-04 Pasen
30-04 Koninginnedag
01-06 Hemelvaartsdag

MEDEDELINGEN

an Students association. We, like any other students-association, organise parties, weekends, and many other activities. But we have more! We have a European link to 180 other AEGEE-locals, and through that network a lot of activities are organised, from a cake baking congress in Szeged to a more serious conference on Peace-keeping in Rotterdam or a masked Ball in Heidelberg. If you're interested, you should come to our weekly drink, Tuesday 22.00h at D'n Avanceur (Helmstraat 10, next to the Randstad-uitzendbureau). We can also be contacted at 3883465 (11.30h-13.30h).

Studententoneelvereniging Alles = Drama presenteert Engelstalig toneelstuk 'Play Station' op wo 15 en do 16 december in de Aula, economische faculteit (TS 53). Aanvang 20.00u. Toegangsprijs f10,- niet-leden; f7,50; leden f5,-. Reserveren via uitbalie 043-3505555. Theatersportwedstrijd 'Met Vleugels'(Maastricht) tegen 'Zonder Voorbehoud'(Nijmegen) op za.11 dec. In het Kumulustheater. Aanvang 20.00u. Toegangsprijs: f7,50 niet-leden, f5,- leden.

E Student Drama Association All(es) is Drama presents English one act play 'Playstation' at 15th and 16th of December. In the aula, faculty of economics and business administration (TS 53). Begins at 20.00h. Ticket-price: f10,- non-students; f7,50 students; f5,- members. For reservations call uitbalie Maastricht: 043-3505555.

NSEM De Studentenvakbond die zich voor jou inzet! Dit doen wij niet alleen als grootste studentenfractie in de universiteits- en faculteitsraden maar ook d.m.v. activiteiten daarnaast. Op 10 dec. heb je de mogelijkheid met het College van Bestuur te ontbijten; niet alleen om kennis te maken maar vooral om je mening over het reilen en zeilen op de universiteit kwijt te kunnen. Voor andere activiteiten, informatie over je rechten als student en nuttige links kun je terecht op onze homepage (www.unimaas.nl/~nsem). Als je niet langer als 'passieve' student op de universiteit rond wilt lopen, als ideeën of bezwaren hebt of als je informatie wilt neem dan contact met ons op: Zwingelput 4, k2.024, 043-3883142 of stuur een mailtje naar NSEM@studver.unimaas.nl

JFV Ouranos Bezoekadres: Grote Gracht 90, k0.005. Spreekuur van ma t/m do van 12:30-13:30u. Tel. 3883071.

16 december kerstborrel in de John Mullins. Op 6-01-2000 organiseert Ouranos een excursie naar het stadhuis in Maastricht waar burgemeester Houben ons iets zal vertellen over het burgemeestersambt. Mensen die meewillen kunnen zich tijdens spreekuren inschrijven op de Ouranos-kamer. Voor de locaties van de tentamentraining: zie publicatiebord.

Wij zijn op zoek naar nieuwe leden voor onze commissies. Interesse? Kom langs op ons bezoekadres tijdens spreekuren.

Tafelstraat 13 Een mens is meer dan alleen logische gedachten. Dat merk je wanneer je je handen in de klei zet, en reageert op een verhaal dat je net hoorde. Bijv. bij 'de kern in klei' op 15 dec.; ook voor wie het eens een keer wil proberen.

12 dec. 11.00 langs kerk en kroeg: Theresiakerk

13 dec. 19.45 literatuurkring

14 dec. 18.00 koor, 19.45 filosofisch leren

15 dec. 14.00 de Dertiende vrouwen; 16.30 koken voor beginners; 19.45 de kern in klei, f.5.-; 19.45 een zwaluw en de poëzie

16 dec. 18.00 tafelen: kerstdiner, f.7,50; 19.45 leef je innerlijke natuur.

Pastores: Roel Bosch (prot.) en Lien Willems (r.-k.). Secretaresse/gastvrouw: Thecla van Marrelo.

Tafelstraat 13, 6211 JD Maastricht, tel. 3215651. Tafelstraat13@SZ.unimaas.nl

<http://fly.to/tafelstraat13>

CWSv. ORAKEL

De Orakelkamer is van 12.30-13.30 uur geopend op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag.

Telefoon-nr.: 043-3883335

E-mail adres: orakel@cws.unimaas.nl

Orakel op INTERNET. Bezoek onze home

page. Je kunt ons vinden op <http://www.unimaas.nl/~orakel>.

EFM

De Economisch Faculteitsvereniging Maastricht bestaat uit een aantal studieverenigingen die als doel hebben het behartigen van de belangen van de studenten economie, econometrie, fiscale economie en internationale bedrijfskunde. Hieronder vindt je een overzicht van de verenigingen die bij de EFM aangesloten zijn en de activiteiten die door hen georganiseerd worden.

EFM Alfa

17 december: tentamenborrel in "Twee Heeren" vanaf 12:30

Argyris, Comax, Future, EFM Imperator, MMA, Vectum

First Maastricht

First is een Fiscaal Rechtelijke Studievereniging wat ondermeer belangenbehartiging voor studenten Fiscaal recht en Fiscale economie tot doel heeft. Dit doel wordt onder andere bewerkstelligd door het organiseren van bedrijfsbezoeken, lezingen, studiereizen, seminars, het onderhouden van contacten met fiscale instellingen en het bedrijfsleven, en tevens het kritisch in het oog houden van de ontwikkelingen aan de Universiteit Maastricht. Verder is First actief binnen het Landelijk Overleg Fiscalisten. (LOF).

CULTUUR- WETENSCHAPPEN

Voor kopij: Ine Mourmans, Bur. Onderwijs, Kapoenstraat 2, tel. 3883946, e-mail: I.Mourmans@FacBurFdeW.Unimaas.nl, voor maandag 9.00 uur.

Raadpleeg regelmatig de publicatieborden in de hal bij de onderwijsbalie. Zo mis je geen informatie over roosterwijzigingen, inschrijfprocedures, deadlines, etc.

Openingstijden Onderwijsbalie

De onderwijsbalie is wekelijks geopend op de volgende tijden:
maandag: van 15.15 -15.45 uur;
dinsdag: van 10.00 -10.30 uur;
donderdag: van 15.15 -15.45 uur.

Studieadviseur

De studieadviseur van CWS is Thijs Hoex. Bij hem kun je terecht op het inloopspreekuur elke dinsdag van 9.30 - 10.30 uur in kamer 0038. Een afspraak voor een gesprek buiten het spreekuur kun je maken via telefoonnummer 3883486.

Mededelingen van de examencommissie

De secretaris van de examencommissie is mevrouw Resi Peters. Het wekelijks spreekuur is op woensdag van 09.00-11.00 uur, kamer 0034a. Zij is telefonisch bereikbaar via telefoonnummer 043-3883487 op woensdagochtend, donderdag en vrijdag.

Computerlandschap CWS

Het computerlandschap CWS is geopend van maandag tot vrijdag van 09.00-22.00 uur en op zaterdag van 10.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

Postvakjes

De nieuwe nummers van de postvakjes zijn toegekend. De enveloppes met inhoud zijn vanaf 1 december niet meer te verkrijgen. Medewerkers van Buro Onderwijs kunnen geen verantwoordelijkheid dragen voor de inhoud en ontvreemding uit de postvakjes.

Roostervoorkeur

Het aanvragen van een roostervoorkeur voor blokperiode 4 kan via de studieadviseur tot uiterlijk maandag 3 januari 2000. Ben je dubbelstudent dan volstaat een briefje aan Buro Onderwijs t.a.v. Mw. Denise Villerius, voorzien van een kopie van het inschrijfbewijs van de andere opleiding. Geef duidelijk aan wanneer je voor CWS beschikbaar bent. Ook hier geldt uiterlijk 3 januari aangeven.

Herkansingen

De herkansing van blok 1.1 is op maandag 20 december van 10.00-12.30 uur. Lokatie wordt nog nader bekendgemaakt. Inschrijven is verplicht en kan uiterlijk tot 1 december bij de onderwijsbalie.

De herkansing van blok 2.1 is een take-

home dat opgehaald dient te worden op maandag 20 december tussen 10.00-11.00 uur op kamer 0029 en dient ingeleverd te worden op donderdag 23 december eveneens tussen 10.00-11.00 uur op kamer 0029. Ook hiervoor geldt: inschrijven is verplicht en kan tot uiterlijk 1 december bij de onderwijsbalie.

Engelstalig onderwijs

CWS studenten die geïnteresseerd zijn in het volgen van blokken in het Engels samen met internationale uitwisselingsstudenten, kunnen zich tot 3 januari 2000 opgeven aan de onderwijsbalie voor de volgende blokken:

Enlightenment and Romanticism (blok 1.4).
The Representation of Power (de verbeelding van de macht Blok 3.4.IV)
Research Skills: Old and New Media (Blok 3.4.V)

Bureau Internationalisering

Het Bureau Internationalisering/ESST Bureau (kamer 0.027) heeft spreekuur op de maandagen tot en met de donderdagen van 10.00-12.00 uur. Buiten deze tijden kunnen telefonisch afspraken worden gemaakt via tel. nr: 043-3883384. Nieuw faxnr: 043-3884900.

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN EN BEDRIJFSKUNDE

Judith Buddenberg, Fac.Bur. Tongersestraat 53, tel. 3883705, voor donderdag 17.00 uur, e-mail: j.buddenberg@FacBurFdeW.Unimaas.nl

Sluiting SMR Grote Looiersstraat 17 in de weken 50, 51 en 1

In verband met de vakantieperiode zal het gebouw aan de Grote Looiersstraat 17 gesloten zijn in de weken 50, 51 en 1. De SMR in het gebouw aan de Tongersestraat 53 zal in deze weken wel open zijn.

Bereikbaarheid Consulenten in de weken 50, 51 en 1

De Consulenten zijn in de weken 50, 51 en 1 telefonisch bereikbaar op nummer 043-3884814. Via dit telefoonnummer kunnen zij je informeren waar ze tijdens de sluiting spreekuur houden.

Compulsory literature Training Applied Psychology (IB propedeuse)

Robert A. Baron and Donn Byrne, Social Psychology (9th Edition), 2000, London: Allyn and Bacon, ISBN 0-205-27956-2. Available at the Reductiebureau and/or Academic Bookshop

International Internship Office for IB and IM:

Request Ltd. in Wisconsin USA is looking for a trainee to investigate the (im)possibilities for Dutch dairy farmers to invest in Wisconsin, USA. Academic level of this internship is assured; period 2-6 months, starting in February/March 2000. **Interested?** If you are an IB student who has statistical and practical research skills combined with a strong financial emphasis, hand in your letter of application and CV at the International Internship Office for IB and IM. **Deadline: December 10th, 1999!**

The Cumberland Group, Inc. in New York

is a public relations and marketing communications firm with the objective of providing strategic media and consumer product programs for its quality oriented customers. The Cumberland Group is looking for a trainee for an internship of 3-6 months, starting March/April 2000. Requirement: Fluent German is absolutely necessary! (preferable native speaker). **Interested?** For more information come to the open office hours of the International Internship Office for IB and IM. **Deadline for application: 5 January 2000!**

VISA USA

If the employing organization cannot assist in obtaining a J-1 visa, please contact the International Internship Office for IB and IM. Ask for more information, during open office hours.

Open Office Hours International Internship Office for IB and IM:

Monday, Tuesday and Thursday: 10.15 - 11.15 hours

Ms. N. Weerts: room 0066

Quantitative Methods 2.2 for IB

Important information can be found on the QM 2.2 homepage www.unimaas.nl/~hdgraaff/qm22.

This homepage contains a general introduction about objectives and subjects of the course, required foreknowledge, the literature used, the character and frequencies of the educational meetings, the examination and special information for **recidivists**. We suppose, that you read this information carefully!

H. de Graaff, KE, coordinator QM 2.2.

New block: The International Classroom (7036K)

This new block will be given in the 3rd block period and is open to a restricted number of students: 15 students from the Faculty of Economics and Business Administration and 15 students who are visiting the Faculty of Economics and Business Administration as Erasmus-students or alike (IMEP).

Study points: 4,5 (7 ECTS)

Lecturers: Prof. Dr. Maaikje Meijer (block co-ordinator), Dr. Maarten Vendrik, Dr. Carina Furnee, Dr. Mineke Bosch, and guest-teacher

Block period: 3 (Tuesday afternoon and Thursday afternoon)

Teaching method: lectures, discussions, practical group work, small presentations, assignments

Examination method: paper, presence (≥ 80%) and level of assignments during the course

Description: This block invites students in Economics and International Business Studies from different backgrounds to become critical citizens of the world. The international classroom is a space in which personal international experiences and cultural differences can be reflected upon, analysed and studied from a critical and theoretical perspective. The approach is inter- and multidisciplinary. You will get acquainted with concepts such as management of diversity, culture shock, Orientalism, identity politics, fragmented identity, globalisation and regionalisation, gender, ethnicity, multiculturalism, post-colonialism, intercultural communication. Literature: reader

Language: English

Registration: Registration can take place until December 15, 1999. Regular students can register in ISS. Exchange students are required to contact C. van Meurs (see below) if they want to follow this block.

Note: Only a limited number of students can participate in this block. Registration will take place on a first-come first-serve basis.

For more information contact:

Cisca van Meurs (Monday morning, Tuesday, Wednesday morning, Friday), Room 4.088, Tel. 043 - 388 36 20, e-mail c.vanmeurs@facburfdew.unimaas.nl.

Aan alle 3^e en 4^e jaars studenten Fiscale Economie

Hierbij nodig ik jullie uit voor een doctoraalscriptie-voorlichtingsuur, waarbij verschillende docenten aanwezig zullen zijn. Datum: vrijdag 17 december. Lokatie: Tongersestraat 53, kamer 1013. Tijdstip: 10.30-11.30 uur.

Aanwezig zullen zijn: Dr. J.G.A. van Mierlo, Hoofddocent Openbare Financien en Opleidingsdirecteur, Prof. Dr. R. Niessen, Hoogleraar Belastingrecht, Drs R. Eken, Docent Berichtgeving

GENEESKUNDE

Voor kopij: Jo Stallinga, Fac.Bur. niveau 5, kamernr. 5002, DOT10, tel. 3881448, voor woensdag 12.00 uur.

4^e MMSRC-Studentencongres

Op 15 maart 2000 vindt de 4^e keer het Maastricht Medical Student Research Conference plaats. Het MMSRC is een internationaal congres georganiseerd voor en door geneeskunde-studenten. Als je onderzoek doet in het kader van een wetenschappelijke stage, een student-assistent-schap of OTG en het lijkt je leuk om dit onderzoek te presenteren op het 4^e MMSRC, stuur dan je abstractformulier vóór 7 januari 2000 naar onderstaand adres. Als je nog geen abstractformulier

hebt, kun je deze ophalen bij bureau onderwijs of downloaden van onze homepage. Alle geaccepteerde abstracts zullen in de vorm van een poster worden gepresenteerd. Daarnaast zullen 16 studenten de mogelijkheid krijgen om via een voordracht hun onderzoek aan mede-studenten te presenteren. Voor de beste voordracht en posterpresentatie worden prijzen uitgereikt van f 2500,- en f 1000,-. Voor vragen over het maken van je abstract kun je contact opnemen met Sabine Snieders (043-3215045) of Judith Dortmans (043-3625420).

MMSRC, Postbus 616, 6200 MD Maastricht

E-mail: mmsrc@hotmail.com

Home-page: www.unimaas.nl/~mmsrc

Cursus Spaans

De Tropencommissie van Reflex organiseert in januari een cursus Spaans voor alle geïnteresseerden (dus ook voor mensen die geen geneeskunde doen). Erg handig voor mensen die stage in een Spaanstalig land gaan doen. Het is een beginnerscursus van 10 lessen, die elk anderhalfuur duren.

De cursus zal op maandag 17 januari 2000 beginnen. Er zijn twee rondes:

Groep 1: maandagavond van 19.00-20.30 u.

Groep 2: maandagavond van 20.30-22.00 u.

De inschrijffijsten hangen aan de Reflex-deur. Inschrijftijd loopt ten einde op 12 januari 2000. Er kunnen zich max. 20 man inschrijven per ronde. Dus wees er snel bij.

De kosten voor deze cursus Spaans zijn (lesmateriaal bij inbegrepen): 80 gulden voor Reflexleden en 85 gulden voor niet-Reflexleden. De cursus zal waarschijnlijk gehouden worden in de rode of de groene zaal op Universiteitssingel 50. Verdere informatie volgt na inschrijving. Je kunt ook bellen: 043 - 3214968 (Ronald van Norderen) of 043 - 3257362 (Anita Poodt).

Stage

Bij het Instituut Hersenen & Gedrag gaat per 1 januari 2000 een onderzoek van start naar de invloed van MDMA (ecstasy) op rijvaardigheid en cognitieve functies. Neurofarmacologisch kan MDMA getypeerd worden als een serotonerge agonist, ofwel een stof die hoofdzakelijk de werking van serotonine nabootst. Uit eerder onderzoek is gebleken dat zowel verhoging als verlaging van serotonine invloed kan hebben op aspecten van geheugen, aandacht en waarneming. Een nadelige invloed op rijvaardigheid wordt vermoed en het is dan ook de bedoeling van dit onderzoek deze invloed aan te tonen met behulp van cognitieve en psychomotorische tests na inname van MDMA, alcohol en placebo. Bij deze studie zijn 2 stage plekken vacant. Hiervoor zijn wij op zoek naar 2 studenten Psychologie (biologische psychologie) of Gezondheidswetenschappen (BGK, BW of GKG).

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met Caroline Lamers (tel: 3881901).

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Voor kopij: L. Hagens-Hoogsteder, Fac.Bur. niveau 1, UNSSO, tel. 3881851, voor woensdag 12.00 uur.

Spreekuur Bureau Onderwijs GW

Het spreekuur van Bureau Onderwijs is van maandag t/m donderdag van 10.00 - 11.00 en 15.00 -16.00 uur. Op de vrijdag van 09.00 - 10.00 uur en 13.00 - 14.00 uur. De Gids Algemene Regels voor Stages en Afstudeerwerkstuk is verkrijgbaar bij het Secretariaat van Bureau Onderwijs GW (UNSSO, kamer 1.239). De Gids Keuze-Onderwijs 2000 is nog verkrijgbaar bij het Reductiebureau van Agora.

Internet-site Bureau Onderwijs

Sinds 3 november 1999 heeft Bureau Onderwijs een eigen Web-site. Zaken als de studiegids, keuzegids, stagebrochure, examenreglement, roosterwijzigingen en het laatste actuele nieuws kunnen op deze site worden geraadpleegd. Het adres luidt: www.facburfdgw.unimaas.nl/studiegids

Mededelingen Bureau Internationale Betrekkingen

Spreekuur voor studenten iedere dinsdag en donderdag van 10.00 - 11.00 uur en van 15.00 - 16.00 uur.

WISSELWAARDE

EEN TONEELDOCUMENTAIRE RONDOM DE EEUWISSELING

1999	2000
8-12 t/m 12-12	5-1 t/m 9-1
15-12 t/m 19-12	12-1 t/m 16-1

Op de drempel van de eenentwintigste eeuw kijken Jan van den Berg en Rien Stegman met een aantal markante gasten vooruit naar de volgende en blikken zij terug op de vorige eeuw. Met o.a. Job Cohen, Baron van Voorst tot Voorst, Chriet Titulaer, Arnold Heertje, Patsy Sørensen, Willy Claes, Anton van Kalmthout, Hans Visser en Vincent Icke.

het Huis van Bourgondie
Hoogfrankrijk 27
Maastricht
reserveren: 043-350555
aanvang: 20.30 u.
zo. 15.00 u.

SQUASH
CENTRUM

Erik en Pluim

Brusselsestraat 74a
6211 PG Maastricht
Tel. (043) 3216387

Elke student of scholier
krijgt een geweldige korting

Door inlevering van je collegekaart
of OV-kaart, kun je voor de
volgende prijzen SQUASHEN:

- vóór 18.00 uur: f6,- per persoon per 30 min.
- ná 18.00 uur: f7,50 per persoon per 30 min.

Deze prijzen zijn incl. rackethuur

SQUASH

de sport voor jón

Bel voor het boeken van een squashbaan: 3216387

PROEFSCHRIFTEN GOED EN GOEDKOOPT!

formaat proefschrift 16,5 x 24 cm

omslag gedrukt in zwart met een steunkleur
op 250 grams gestreken papier (glans of mat)

binnenpagina's geprint (600 dpi) in zwart
op 90 grams houtvrij offset papier

afwerking garenloos verlijmd

aanvraag isbn nummer wordt door ons verzorgd

de levertijd bedraagt 15 werkdagen, na aanlevering pagina's

uitnodigingskaartjes en stellingen zijn bij de prijs inbegrepen

ontwerp omslag op basis van nacalculatie

onderstaande prijzen zijn excl. 6% btw en gebaseerd op
aanlevering van kant en klare pagina's,
dit kunnen zowel prints als digitale bestanden zijn.

oplage	stuksprijs per proefschrift					
	300	400	500	600	700	800
pag. 96	6,70	5,50	4,95	4,55	4,20	4,00
112	7,50	6,30	6,00	5,60	5,20	4,80
128	8,40	7,60	7,30	6,60	6,00	5,50
144	9,30	8,90	8,20	7,90	7,10	6,20
160	10,15	9,10	8,80	8,10	7,90	6,80
176	11,00	9,90	8,95	8,30	8,00	7,50
192	12,00	11,10	9,90	8,60	8,10	7,70
208	12,80	11,40	10,50	9,90	8,50	7,90
224	13,70	11,70	10,60	10,20	8,80	8,10
240	14,50	13,10	11,60	11,10	9,20	8,90
256	15,55	14,00	12,80	11,80	10,90	9,30
272	16,45	14,50	13,00	12,10	11,20	10,20
288	17,35	16,50	15,20	13,50	12,00	10,90
304	18,20	16,90	14,80	14,00	12,80	11,50

Unigraphic

design, photography and print

Peter Debyeplein 15, 6229 HA Maastricht
telefoon 043 38 83 970, telefax 043 36 13 824

Universiteit Maastricht

Langs de meetlat: Professionals in beeld en praktijk

een serie Opzij-lezingen van het Centrum voor Gender en Diversiteit.

Clichébeelden over beroepen komen aan bod in de serie avonden die het Centrum voor Gender en Diversiteit u aanbiedt. Maar ook kijken we met u naar de achterkant van die clichés. Een vrouwelijke arts met drie kinderen, kan dat? Een zwarte journalist? Vertegenwoordigers uit de bovengenoemde beroepsgroepen die niet of nauwelijks voldoen aan het ideaalbeeld vertellen hoe zij hun positie bereikt hebben, wat ze er voor hebben moeten doen of laten. Wie waren hun voorbeelden? Hoe maakten zij van nadelen voordelen? Verhalen die voor artsen en journalisten, zij die dit willen worden of zij die het al zijn een steuntje in de rug kunnen zijn. Avonden die iedereen die geïnteresseerd is in gender en diversiteit niet mag missen.

De lezingencyclus 'Ideaalbeelden langs de meetlat' wordt georganiseerd in het kader van de Opzij-leerstoel, het te Maastricht gevestigde bijzonder hoogleraarschap. Het idee van de 'meetlat' is ontleend aan de bekende Opzij-interviews waarin steeds een man langs de emancipatiemeetlat wordt gelegd. Tijdens de avonden wordt niet zozeer een persoon kritisch de maat genomen, maar een beroepsbeeld. Op die manier worden machtige processen van beeldvorming belicht die de status van beroepen en ook de toegang tot deze beroepen reguleren. Het zijn deze processen die in hoge mate getallen en percentages bepalen: hoeveel autochtonen en allochtonen er in die beroepen werkzaam zijn, hoeveel vrouwen en hoeveel mannen?

Vrijdag 17 december 1999 20u

Ideaalbeelden langs de meetlat: de ideale arts.

sprekers: Yvonne Winants en Gunilla Kleiverda

discussieleider: Maaik Meijer

Aula UM Tongersestraat 53 Maastricht.

Vrijdag 14 januari 2000 20u

Ideaalbeelden langs de meetlat: de ideale journalist.

sprekers: Marysa Demoor, Anil Ramdas, Harriet Salm

discussieleider: Ciska Dresselhuys

Aula UM Tongersestraat 53 Maastricht.

Toegang is gratis.

voor meer informatie/posters/programmaboekjes: Chantal Dijkman
Centrum voor Gender en Diversiteit (UM) 043-3882669

c.dijkman@genderdaw.unimaas.nl www.unimaas.nl/~gender

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8-10

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 325 19 78

Husk Last minute Top V1

- 1) Pra Loup, 25 dec, 10d f1 499
- 2) Les Menuires, 25 dec, 10d f1 699
- 3) Val Thorens, 25 dec, 10d f1 789
- 4) Pra Loup, 1 jan, 9d f1 419
- 5) Serre Chevalier, 1 jan, 9d f1 569

Prijs incl. bus, app en skipas. 93%
Bel 030-28.46.000 of www.husk.nl

Leren mediteren & levensfilosofie

"Meditatie is geen 'stress-management' maar
'stressless-management'"

Beginnerscursus (start: 11 januari 2000)

Gevorderdencursus (start: 21 maart 2000)
7 bijeenkomsten per cursus

Dinsdagavond van 19.45 - 22.00 uur

f250,- (f175,- studenten) per cursus

f450,- (f325,- studenten) voor beide cursussen

Telefoon: Guido Sijbers (3261641) of Tineke Breukers (3260668)

**Gezocht met spoed een afgestudeerde
GW-er (MGK, BGK) of basisarts**

voor een periode van 6 maanden tot een jaar
om een veldonderzoek uit te voeren naar
effecten van luchtverontreiniging, en
name fijnstof, bij kinderen en hun moeders.
Gebruikte technieken: neuslavage, neus-
brush, ELISA, immunohistochemie.
Kandidaat moet in internationaal team
band kunnen werken, goed met kinderen
kunnen omgaan en een beetje Duits spreken.
Salaris en reiskosten in overleg.
Start: uiterlijk 1 februari 2000.

Voor meer informatie: Paul J.A. Borm
Dept of Fibre & Particle Toxicology
Medical Institute for Environmental Hygiene
Po Box 103571 D-40028
DUSSELDORF GERMANY
Phone: 00-49-211-3389-269
Na 19.00 uur: 043-3648753
Fax: 00-49-211-3389-331
Email: paul.borm@uni-duesseldorf.de
http://www.miu.uni-duesseldorf.de

Friandises

Chocolatier

**De vermaarde pralines
van Maastricht**

**Wycker Brugstraat 55
Maastricht**

Het Psycho Medisch Streekcentrum "Vijverdal" en de Universiteit Maastricht hebben een samen-werkingsverband op het gebied van onderzoek en onderwijs. In het kader hiervan verricht het onderzoeksinstituut Hersenen & Gedrag van de Universiteit Maastricht onderzoeksprojecten op het gebied van hersenen-gedragrelaties bij veroudering.

Het instituut omvat gedragswetenschappelijke klinische en medische onderzoekprogramma's.

"Vijverdal" is een algemeen psychiatrisch ziekenhuis waarin 700 medewerkers zorg verstrekken aan 410 klinische en 600 poliklinische patiënten. De hoofdvestiging is gelegen aan de rand van Maastricht. "Vijverdal" werkt nauw samen met de Universiteit Maastricht, het academisch ziekenhuis Maastricht, de RIAGG's Maastricht en Westelijke Mijnstreek en andere instellingen op het gebied van geestelijke gezondheidszorg.

Wij zijn op zoek naar een

AIO (ARTS of PSYCHOLOOG) M/V

die onderzoek doet naar de serotonine - immunologische interacties bij verschillende psychiatrische toestandsbeelden.

Betrokkene zal deel uitmaken van een multidisciplinair team van onderzoekers met internationale erkenning.

TAKEN:

De AIO zal onderzoek doen naar de serotonerge en immunologische pathofysiologie van psychiatrische ziektebeelden, zoals depressie, gedragstoornissen en angststoornissen. Speciale aandacht wordt gegeven aan de effecten van antidepressieve behandelingen op het immunologische systeem.

FUNCTIE-EISEN:

Hij of zij is een afgestudeerd arts of psycholoog en heeft een grote belangstelling voor biologische, patiëntgebonden wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de psychopathologie en immunologie.

SALARIËRING EN OVERIGE ARBEIDSVOORWAARDEN:

Aanstelling zal plaatsvinden voor een periode van vier jaar bij het Psycho Medisch Streekcentrum "Vijverdal" conform de CAO GGZ en FWG in de aanloopsschaal 44, minimaal f1 2.993,- en maximaal f1 3.908,-. U krijgt dezelfde opleidingsfaciliteiten als een AIO aangesteld bij de Universiteit Maastricht. Artsen hebben aansluitend de mogelijkheid een AGIO-plaats voor de opleiding psychiatrie te bekomen.

INFORMATIE:

Voor meer informatie over de AIO plaats kunt u contact opnemen met Prof. dr. M. Maes, tel. 043-387744; en over de AGIO plaats met dr. A.L. van Bemmel, tel. 043 - 3685329.

SOLLICITEREN:

Belangstellenden worden verzocht om hun schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen te sturen aan de dienst Personeel & Organisatie van PMS Vijverdal, postbus 88, 6200 AB Maastricht, onder vermelding van vacaturenummer 9976. Sollicitatiegesprekken zullen in januari 2000 plaatsvinden.

MEDEDELINGEN

PSYCHOLOGIE

Voor kopij: Y. Mordang/W. Schipper, Bur. Psych., UNS 40, tel.: 3881886, voor vrijdag 12.00 uur.

Bureau Onderwijs

Openingstijden Bureau Onderwijs
Bureau Onderwijs is wekelijks geopend op de volgende tijden:
Maandag t/m donderdag van 10.00-11.00 uur en van 15.00-16.00 uur. Vrijdag van 10.00 - 11.00 uur.
Op maandag 20, dinsdag 21 en woensdag 22 december 1999 heeft Bureau Onderwijs alleen 's morgens spreekuur.
Op donderdag 23 en vrijdag 24 december 1999 is er geen spreekuur.

Logistiek en planning

In week 50 vinden jullie de roosters en blokboeken in jullie postvakjes. Voor diegenen die nog geen postvakjes hebben: Jullie kunnen terecht bij Bureau Onderwijs. De groepsindelingen hangen in week 50 in de roosterborden.

Secretariaat

Lever de briefjes voor InterUm van blok 1.3, 2.3, 3.3a en 3.3b in uiterlijk op vrijdag 17 december 1999 in. Voor statistiek I zal ik de briefjes voor InterUM weer in jullie postvakjes leggen.

Examenadministratie

Bloktoetsen op vrijdag 17 december in sporthal De Heeg.
Toets Stat1A deel 1 is op maandag 10 januari 2000 van 13.30 - 15.30 uur, sporthal De Heeg.
Herkansing 1.2 is op maandag 17 januari 2000 van 13.30 - 15.30, Uns50 - 0.406.
Herkansing 2.2 is op dinsdag 11 januari 2000 van 13.30 - 15.30 uur, Uns50 - 0.406 en 0.480.
Herkansing 3.2A en 3.2B is op woensdag 12 januari 2000 van 08.30 - 10.30 uur, Deb1 - 0.122.

Responsiecollege herkansing Pascal is op woensdag 12 januari 2000 van 13.30 - 15.30 uur, Uns50 - 0.402.
Herkansing Pascal is op dinsdag 18 januari 2000 van 16.00 - 18.00 uur, Uns50 - 0.402.

Raadpleeg regelmatig de roosterborden tegenover de postvakjes in de gang op de begane grond. Zo mis je geen informatie over roosterveranderingen, toetsuitslagen etc.

Medewerkers Bureau Onderwijs

Hoofd Bureau Onderwijs: Irma Kokx volgens afspraak
Medewerker logistiek en planning: Harrie Timmers, kamer 5.773
Medewerkers examenadministratie: Manon Ackermans, kamer 5.765, Lien Baars, kamer 5.765
Medewerker stages: Ellen Croes, kamer 5.761
Secretariaat: Karin Knoops, kamer 5.761

Gezocht : stagiaire psychologie of gezondheidswetenschappen

De afdeling psychiatrie-neuropsychologie (kinderen) van het Academisch Ziekenhuis Maastricht biedt een stageplaats aan. De stagiaire moet in het kader van een longitudinaal onderzoeksproject naar ADHD, georganiseerd vanuit psychiatrie, neuropsychologie en neurologie, een gestandaardiseerd interview afnemen bij circa 400 ouders van kinderen met mogelijke kinderspsychiatrische aandoeningen. Er is binnen het onderzoeksproject ruimte om een eigen onderzoek op te zetten.
Duur: januari tot juli 2000. Inlichtingen en aanmelding: J. Steyaert, vakgroep psychiatrie, dr. Tans-gebouw azM.
Tel: 043-3874119. E-mail: jean.steyaert@spsy.azm.nl.

RECHTS-GELEERDHEID

Voor kopij: Liesbeth Fiddelaers, Bur. Onderwijs, Lenculenstraat 26, tel. 3883003, voor vrijdag 12.00 uur.

Actuele informatie van Bureau Onderwijs kun je raadplegen via Internet op: <http://www.unimaas.nl/~ondwfd/r/actuele.htm>

Voorlichtingsbijeenkomsten voor ERTS- / ELS- / Nederlands- / Fiscaalrecht - studenten die in 2000/2001 in het buitenland willen studeren

Donderdag 16 december 1999: voor ERTS-studenten
Donderdag 24 februari 1999: voor ELS-, Nederlands- en Fiscaalrecht studenten
De bijeenkomsten zijn van 17.30 - 18.30 uur in de Collegezaal Nieuwenhof

Wegens te weinig aanmeldingen gaat het **blok onderhandelen** in blokperiode 2 niet door. Studenten die in blokperiode 4

het blok onderhandelen willen volgen dienen zich opnieuw hiervoor aan te melden bij de onderwijsbalie.
Studenten die zich aanmelden omdat zijn de studiepunten nodig hebben i.v.m. afstuderen moeten dit uitdrukkelijk erbij vermelden. Zij worden dan met voorrang ingeroosterd.

Hoorcolleges i.h.k.v. blok 1.2 op woensdagochtend in de collegezaal Tongersestraat, 9.00-10.30 uur:

08.12.1999: Bronnen van verbintenis door prof. mr. S. van Erp
15.12.1999: Open normen en uitleg van rechtshandelingen door prof. mr. S. van Erp
05.01.2000: Niet nakoming van verbintenissen door prof. mr. S. van Erp
12.01.2000: Vragenuur

Colleges blok 1.2 t.b.v. Practicum A2 m.b.t. casusoplossen in de collegezaal Nieuwenhof op woensdag 15.12.1999 en 05.01.2000 groep 1 t/m 11 van 12.15-13.15 uur en groep 12 t/m 22 van 13.30-14.30 uur.

Vakthematische richting Staats- en bestuursrecht

In de studiegids staat op pagina 59 een foute vermelding van de eisen voor de vakthematische richting Staats- en bestuursrecht. Het blok 'Capita selecta bestuursrecht' moet als verplicht blok in deze vtr staan opgenomen; het blok 'Rechtsbescherming tegen de overheid' is een van de keuzemogelijkheden voor deze vtr.

Bureau Stages kamer 0223 en 0224 Oud-Gouvernement.

Bureau Stages beschikt over een groot aantal stage-adressen. Actuele nieuwe aanbiedingen:
*Gemeente Valkenburg zoekt student-stagiaire voor de afdeling milieurecht.
*Kantongerecht Venlo en Rechtbank Roermond (bestuursrecht) hebben stageplaatsen van vijf maanden voor vier dagen per week. Sollicitatietermijn verlengd tot 1 december.
*Grote advocatenkantoren in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag hebben voortdurend plaats voor student-stagiaires. Bureau stages heeft folders en nadere informatie over de verschillende kantoren.
*Loeff Loyens Amsterdam zoekt met spoed stagiaire voor de Onroerend-goedpraktijk.
*Officier van Justitie Maastricht heeft bij expertise-centrum landbouw en visserij, stageplaats in blok 3. s.v.p. nu al reageren in verband met voorbereiding van de stage.
*Bouwbedrijf Den Bosch heeft plaats voor student-stagiair bouwrecht.
Spreekuur Nederlands recht en ELS: dinsdag 10-11 uur, (Ellen de Krom). Spreekuur Fiscaal recht: maandag 10-11 uur (Vivienne Hautvast). Voor afspraken bellen met Margot de Boer tel: 3883076.

zich met anderen vergelijken als het gaat om de inschatting van de eigen voedingsgewoonten en hoe die vergelijking met anderen kan worden beïnvloed.
Vind jij het leuk om je te verdiepen in sociale vergelijking en modeling en wil je hierover een jaarwerkstuk schrijven en een stageonderzoek doen, neem dan contact op met: Anke Oenema, capgroep GVO, tel. 388288.
E-mail: a.oenema@gvo.unimaas.nl

Herkansing periode 1 GW/MGK

Woensdag 8 december 1999 Blok 3.1.6/3.1.7 van 11.00-13.00 uur Uns 50-0406
Blok 3.1.9/3.1AH van 11.00-13.00 uur Uns 50-0480. Blok 2.1B/2.1G/2.1M/2.1K van 13.30-15.30 uur Uns 50-0402.
Dinsdag 14 december 1999 Blok 3.1AR van 10.00-12.00 uur DEB1-0124.
Woensdag 15 december 1999 Blok 3.1.5 van 09.00-11.00 uur Uns 50-0406. De inschrijvingstermijn is inmiddels gesloten. Studenten die zich alsnog willen inschrijven dienen contact op te nemen met de betreffende blokcoördinator.

Nieuw keuzeblok 3.7: The International Classroom This new block will be given from January 24 till March 24, 2000. For more information contact: Chantal Dijkman (Monday, Wednesday or Friday) Centre for Gender and Diversity Tongersestraat 6 Room 1.012 Tel. 043 - 388 3467 e-mail c.dijkman@genderfdaw.unimaas.nl

KENNIS-TECHNOLOGIE

Voor kopij: E. Charles/M. Geelen, Fac. Bur, Tongersestraat 6, tel. 3882669, voor woensdag 12.00 uur.

Openingstijden Bureau Onderwijs

De openingstijden van de balie van het faculteitsbureau/bureau onderwijs zijn: maandag, dinsdag en donderdag van 13.00 - 13.30 uur.

Studie en stage in Japan

Een unieke kans voor recent afgestudeerden

The Japan Prizewinners Program

Responding to the challenge of Asia

Het aanbod

- Met het Japan Prijswinnaars Programma biedt het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in samenwerking met de Universiteit Leiden afgestudeerden:
- een stageplaats, passend bij je academische achtergrond, in Japanse top-ondernemingen, overheidsorganisaties, onderzoeksinstellingen, en advocatenkantoren.
 - een intensieve taaltraining Japans.
 - een collegereeks over modern Japan: economie, politiek, recht, cultuur etc.
 - een kostendekkende (JPP) studiebeurs voor een jaar.

Het resultaat is een, voor je carrière, zeer waardevolle buitenland ervaring. Bekendheid met de Japanse "business culture" en basiskennis van de Japanse taal. Kortom: een unieke kans om je professionele en persoonlijke kwaliteiten verder te ontwikkelen.

De ideale kandidaat

Deelnemers aan het Japan Prijswinnaars Programma moeten met succes een zeer intensieve training kunnen afronden en in staat zijn om zich in een andere cultuur te handhaven. Uit je CV, studieresultaten en toekomstvisie blijkt dat je de ambitie hebt om in een internationale omgeving op hoog niveau te slagen. Natuurlijk ben je geïnteresseerd in Japan en de Aziatische regio. Kandidaten moeten voor 1 september 2000 afstuderen aan een Nederlandse universiteit.

Het programma

- 4 maanden studie in Nederland verzorgd door de Universiteit Leiden (aanvang september 2000)
- 7 maanden studie en stage in Japan verzorgd door het Japan-Nederland Instituut (aanvang januari 2001)
- 1 maand afrondend programma in Nederland (augustus 2001)

日本留学賞

Aanmelden vóór 1 maart 2000

Folders met aanmeldingsformulieren zijn bij de Nederlandse universiteiten te verkrijgen. Vraag informatie bij het Bureau Buitenland van je universiteit of je faculteit. Tevens kan informatie worden verkregen bij: Mw. M.F. ter Kuile-Langehenkel Tel: 071 527 2949 Fax: 071 527 2991 E-mail: jip@rullet.leidenuniv.nl

RADIO MAASTRICHT

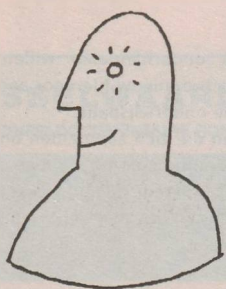
Studenten-nieuws
dinsdag en donderdag
19.00 - 19.30 uur

107.5 FM ether 93.7 FM kabel

Antieke Prenten
en Gravures

Kunsthistorisch Kabinet
Drs. De Bruijn c.s.

Rechtstraat 66
6221 EK Maastricht
Tel: 043 325 06 23

PAARTJES

Per letter, leesteken of spatie een apart hokje gebruiken. Regels volschrijven tot het einde.

Paartjes thuis invullen. Eventueel rooster kopiëren. Inleveren dagelijks (behalve donderdag) van 09.00 tot 17.00 uur bij de redactie, Keizer Karelplein 10. Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paartjes verschijnen de donderdag daarop in de krant. Paartjes moeten contant betaald worden. Voor langere teksten geldt het advertentietarief.

Prijs	
3,00	
5,00	
7,50	
10,00	
12,50	
15,00	

Wil je van autorijden je werk maken? Bel dan zat. 11-12 tussen 9 en 12 uur zodat we nog dezelfde dag kunnen kennismaken. FAR COURIER 043-3586200

STAAT EEN TENUE DE VILLE JE GOED? BB-FEEST 31 DEC

ALLES = DRAMA presenteert THEATERS-PORTWEDSTRIJD met VLEUGELS VERSUS ONDER VOORBEHOUD 11 dec 20.00 Foyer Kumulus Herbenusstr 89 Leden 5; niet-leden 7,50

Koers gedaald?? Bel Mise en Place 3500350

Wil je het MUSSTtoernooi organiseren? Bel 3883080

DUTCH MOUNTAINS wint het Nachtvolleybaltoernooi!!!

KARIN EEN SNOB? DOE HET BETER OP 31 DEC IN DE META!

****KUIL IN DE WEG**** 3e jrs student verongelukt**GEM. MAASTRICHT ON-SCHULDIG?

FEEST? BULLETJE GEHAALD!! HUUR DE SAURUSKROEG! BEL! MAST: 3636275 / 06-26462568

Gevraagd: POETSHULP voor 1 dagdeel per week in Amby. Tel. 3520616; e-mail: fvo@sybiose.nl

Schrijf je in voor het ZINGEN MET EEN LIVE-BAND in het Café Chantant voor studenten. Vr. 21-1 Kumulus, 20.30 uur. Tel. 3883193

MARABOES-OBELIX = 57 - 0

BIG BROTHER GAAT DOOR NA 24.00 31 DEC IN DE META!!

14-12: Kerstmensa ICHTHUS. Opgave: Mirjam (3613063)

POSTBEZORGERS gezocht 20 uur p. week van 9/12/99 t/m 28/12/99. Bel TEMPO-TEAM 043-3516184, Karin

BUBU-STUDENTEN BUDGETBUS. Vakantie te duur? Kruip bij BUBU achter het stuur! Tel: 043-3256162

STUDENTENMIS ADVENT ZONDAG 12 DEC 12.30u Crypte O.L.V. Basiliek. Brunch Excursie Dom Aken. Geen kosten

Bij aankoop van drie kratten Heineken een Heineken paraplu kado! Bel de HEINEKEN STUDENTEN SERVICE voor het thuisbezorgen van bier. Pinnen kan! 3218163

BIG BROTHER GAAT DOOR NA 24.00 31 DEC IN DE META!!

Alleen voor echte studenten!! Bel Mise en Place 3500350

Te koop EETHOEK, HOEBANK en KASTEN. Info bel Sharon 3471518

Met recht iets te vieren? Huur de Oase! Voor info bel Roos: 043-3210278

***** BIG BROTHERS "Maarten en Ruud" are watching us: Gelukkig maar!!!! *****

Wat nou onder de kerstboom zitten? BBB/BWS STUDENTENUITZENDBUREAU zoekt studenten die in de kerstvakantie willen werken. Bel: 3212115

GEEN CAMERAVREES? KOM NAAR DE META OP 31 DEC!!

Gevr. SPONTANE en REPRESENTATIEVE SERVEERSTERS. Grill-restaurant "LOS ARGENTINOS", Staatsbaan 75, Lanaken (B) 0032-89-733000. Voor vervoer wordt gezorgd

EEN LEKKERE KNUFFEL VAN RUUD? 31 DEC METAMORFOOS!!

Te koop EETHOEK, HOEBANK en KASTEN. Info bel Sharon 3471518

Kasteel Oost-Valkenburg PARTYCENTRUM, GALAFEESTEN, VERGADERCENTRUM, BRUNCHEN, MILLENNIUMPARTY, KERST-BRUNCH, KERSTDINER. Tel 043-6090099 fax 043-6090344

DOE JE HET GOED VOOR DE CAMERA? KOM NAAR DE META!!

Information Evening AIESEC International Traineeships. 12th of January Room 1001

Wie komt bij ons SCHOONMAKEN 1x p.w. Tel (avond)? 4093498 (Eijdsen). Evt. ook OPPAS

Te koop! In Boschstraat-kwartier; ruim, licht APPARTEMENT. Prijs n.o.t.k., k.k. Tel. 043-3215105

De MUSST zoekt enthousiaste mensen voor het organiseren van het MUSSTtoernooi. Bel de MUSST: 3883080

Ben je heteroseksueel en heb je regelmatig wisselende seksuele contacten? Bel de GGD voor een GRATIS HEPATITIS B VACCINATIE. Marga: 043-3821798

WIL JE WETEN WAT SABINEREN BETEKEN? META 31 DEC!!

ALLES IS DRAMA presenteert Engelstalig stuk: PLAYSTATION 15 en 16 dec. 20.00u in Aula Tongersestr. 53. Voor reserveren bel de Uitbalie: 043-3505555

CONSUMPTIES, CHAMPAGNE, ONTBIJT f75 IN DE META 31 DEC

Begin je week goed op zondagavond. Speciale biertjes in de Oase

26 jan *GROOT-KOKKEPEL-FEEST* Bonbonnière Band: Tramalam en DJ Huus! 5 piek

HORECA MEDEWERKERS gezocht voor weekenden! Bel snel met TEMPO-TEAM 043-3516184

FAR COURIER zoekt koeriers. Heb jij al min. 1 jaar rijervaring? Ben je klantvriendelijk en flexibel? Zoek je leuk werk? Bel ons zat. 11/12 043-3586205

MET STUDENTEN HET NIEUWE MILLENNIUM IN? META 31 DEC

TEMPO-TEAM UITZENDBUREAU zoekt studenten voor tel.klantenservice LIBERTEL V&S Maastricht. 12 tot 24 uur/week. Zelf in te delen. Info: Denise 043-3516190

HEEFT EEN BLACK TIE JOUW VORKEUR? META 31 DEC!!

SPAAR SELECT zoekt enthousiaste CALL-CENTER AGENTS. BETALING: f15,- p/u + bonus. Min. 2 avonden p/w. vanaf 17 jr. Bel voor info: 043-3512521 (Barbara).

VOOR f75 HELE JAARWISSELING FEESTEN IN DE META!!

Geen geld voor huur?? Mise en Place gaat voor je door het vuur! Bel 3500350

Afgestudeerd? Denk economisch; huur de Oase. Voor info: bel Roos 043-3210278

FEEST? BULLETJE GEHAALD!! HUUR DE SAURUSKROEG! BEL! MAST: 3636275 / 06-26462568

Wil je van autorijden je werk maken? Bel dan zat. 11-12 tussen 9 en 12 uur zodat we nog dezelfde dag kunnen kennismaken. FAR COURIER 043-3586200

HET ECHTE STUDENTENFEEST SPEELT ZICH OP 31 DEC AF!!

Het actuele aanbod van STUDENT&KAMER is te vinden op internet. Kijk snel op: www.maaslandbeheer.nl

***** NU GRATIS AF TE HALEN IN HET ASIEL:** lichtelijk verminkt puppy. Blaft hard, bijt niet!!!!

AFGESTUDEERD?? Geef je borrel in sociëteit in de Olifant. Meer weten, bel Lucas 3252656 / 0621978364

De HEINEKEN STUDENTEN SERVICE brengt BIER, FRIS en WIJN aan huis. Geen bezorgkosten. Sparen voor originele Heineken gadgets. Pinnen kan! Bel: 043-3218163

NIET BANG OM VOOR f75 DE HELE AVOND TE DRINKEN?

EEN LEUK BIJBAANTJE? Martinair Promotion zoekt vlotte dames/heren vanaf 20 jr. voor beurs- (BBB) en promotiewerkzaamheden. Bel voor info: 0252-660160

STAP HET NIEUWE MILLENNIUM IN BIJ DE METAMORFOOS!!

Probeer eens iets anders! INDONESISCH EETHUIS RUMIJATI, Brusselsestraat 33. Tel. 3252972 (naast Café De Uni)

T/m 31 dec een LARGE PIZZA voor een MEDIUM PRIJS. Zie KPN gids roze blz. Bel gratis 0800022282 AL CAPONE'S PIZZA'S Kon. EmmaPln 18 open van 16.00 tot 22.00u

KERSTBUFFET 21 dec. Tafelstraat 13. Neem je eigen eten mee en deel met de anderen. 18.30, vanaf 20.00 lersedozakmuziek

ADREM AUTO- EN BUSVERHUUR incl. brandstof! Auto v.a. f49 pd. Bestelbus v.a. f59 pdagdeel. Personenbus v.a. f91 pd. Heerderweg 33. www.ad-rem.nl 043-3521100

VOOR f75 HELE AVOND GRATIS CONSUMEREN OP 31 DEC??

Information Evening AIESEC International Traineeships. 12th of January Room 1001

Met Mise en Place op wintersport naar SERRE CHEVALIER. 850 PIEK ALL IN! Bel: 3500350

31 DEC IN DE META HET GROTE BIG BROTHERFEEST!!

Uw piano vakkundig gestemd. Ook klein onderhoud. Gunstige prijs: f35,- p/u. Tel. 043-3431335

Hoezo prijskwaliteitverhouding? Bier 1 piek, da's pas een Oase. Iedere do tussen 22.30 en 23.30

LEKKER KNUFFELN IN DE META TIJDENS STUDENTENFEEST?

BUBU-STUDENTEN BUDGETBUS. Verhuizen te duur? Kruip bij BUBU achter het stuur! Tel: 043-3256162

Studentenhap f12,50 INDONESISCH EETHUIS RUMIJATI, naast Café De Uni! Ook voor groepen tot 30 personen

f250 VERDIENEN? KOM NAAR DE META OP 31 DECEMBER!!

KAMERS TE HUUR in centrum e.o. Wekelijks nieuw aanbod. STUDENT&KAMER 3215913 of www.maaslandbeheer.nl

FAR COURIER zoekt koeriers. Heb jij al min. 1 jaar rijervaring? Ben je klantvriendelijk en flexibel? Zoek je leuk werk? Bel ons zat. 11/12 043-3586205

B11-12 tussen 9 en 12 uur zodat we nog dezelfde dag kunnen kennismaken. FAR COURIER 043-3586200

STAAT EEN TENUE DE VILLE JE GOED? BB-FEEST 31 DEC

ALLES = DRAMA presenteert THEATERS-PORTWEDSTRIJD met VLEUGELS VERSUS ONDER VOORBEHOUD 11 dec 20.00 Foyer Kumulus Herbenusstr 89 Leden 5; niet-leden 7,50

Koers gedaald?? Bel Mise en Place 3500350

Wil je het MUSSTtoernooi organiseren? Bel 3883080

DUTCH MOUNTAINS wint het Nachtvolleybaltoernooi!!!

KARIN EEN SNOB? DOE HET BETER OP 31 DEC IN DE META!

****KUIL IN DE WEG**** 3e jrs student verongelukt**GEM. MAASTRICHT ON-SCHULDIG?

FEEST? BULLETJE GEHAALD!! HUUR DE SAURUSKROEG! BEL! MAST: 3636275 / 06-26462568

BART EEN EIKEL? DOE HET BETER IN DE META OP 31 DEC

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8-10
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 325 19 78

PLAKA GRIEKS RESTAURANT

O.L. VROUWEPLEIN
Parkeergarage van de O.L. Vrouwekerk

speciaal studentenmenu voor f23,-

St. Bernardstr. 4a, 6211 HL Maastricht

043-325 42 56

WASMACHINE HUREN!
0800-0220202
Studenten huren hun wasmachine bij: SPLASH LEASE
Internet: www.splash.nl - E-mail: info@splash.nl

Rijles
Erkende rijsschool
Jo Jacob

* Vaste instructeur
* Versnelde opleiding mogelijk
* Hoog slagingspercentage

Info: 043-4082618

Rijles
Versnelde opleidingen,
diverse mogelijkheden.

erkende rijsschool
Ed Godding

Zeer hoog aantal
eerstgeslaagden.

Info: 043-3541330

Verkeersschool Bob van Tienen - Maastricht

Kerstaanbieding
geldig tot 15-1-2000

praktijklessen
van 60 minuten

mogelijkheid voor tussentijdse toets

totaalpakketten reeds vanaf f 1.320,-

Gespreide betaling mogelijk

bel voor onze gratis informatiemap 043 - 3613192

CINÉ-K SAINT BERNARDUSSTRAAT 13
Aimée & Jaguar: dag. 21.00

CINEMA PALACE WYCKER BRUGSTRAAT 1

Tarzan (Ned): za, zo en wo 14.30

Blue Streak: dag. (beh. ma) 18.30

The World is not enough: dag. 18.00 en 21.00; za, zo en wo ook 14.30

End of Days: dag. 18.00 en 21.00

Kruimeltje: dag. 18.00; za, zo en wo ook 14.30

Sneak Preview: ma 21.00

LUMIÈRE BOGAARDENSTRAAT 40b

The Straight Story: dag. 20.00

Mifunes Last Song: dag. 20.30

The Legend of 1900: dag. 21.30; do, za en zo ook 19.30

Hideous Kinky: dag. 22.00

Un Chapeau de Paille d'Italie: vr 19.30

De Valkenvallei en Turkse koffie: zo 14.00

Porco Rosso: ma 19.30

Memories: di 19.30

End of Evangelion: wo 19.30

MINERVA WILHELMINASINGEL 39

Star Wars - Episode 1: dag. (beh. zo) 14.30; zo 13.00

The General's Daughter: dag. (beh. za) 21.30; za 22.00

Inspector Gadget: zo 13.30

Deep Blue Sea: do en zo 18.15; ma, di en wo 21.15

Notting Hill: zo 15.45

Fight Club: do, vr en zo 21.15; za 21.45; ma, di en wo 18.15

The Blair Witch Project: dag. (beh. za) 22.00; za 22.30

Mickey Blue Eyes: dag. (beh. za) 18.45; za 19.15

Tarzan (Ned): dag. (beh. zo) 14.15; zo 13.00 en 16.00

Tarzan (org): dag. (beh. za en zo) 18.15 en 20.15; za 18.45 en 20.45; zo 16.00, 18.15 en 20.15

Blue Streak: dag. (beh. za en zo) 14.30, 18.45 en 21.45; za 14.30, 19.15 en 22.15; zo 12.45, 18.45 en 21.45

End of Days: dag. (beh. za en zo) 14.15, 18.30 en 21.30; za 14.15, 19.00 en 22.00; zo 15.30, 18.30 en 21.30

The World is not enough: dag. (beh. za en zo) 14.15, 18.15 en 21.15; za 14.15, 18.45 en 21.45; zo 12.30, 15.30, 18.15 en 21.15

Kruimeltje: dag. (beh. zo) 14.30; zo 12.45 en 15.45; vr ook 18.15; za ook 18.45

Speelweek: 9 t/m 15 december

Filmfestival "Made in Japan"

Japanse animatie is meer dan porno en geweld

Bij Japanse animatie zullen veel mensen meteen aan Manga denken, animatiefilms vol grenzeloos geweld en harde porno. Volgens Stichting Animo Maastricht heeft anime (een ander woord voor Japanse animatie) echter veel meer te bieden. Vanaf maandag 13 december vertoont Animo in Filmtheater Lumière drie avonden achter elkaar Japanse animatiefilms. De naam van het festival? Hou je vast: Made In Japan.

Animo bestaat uit een groep van zeven studenten afkomstig van verschillende faculteiten, waaronder geneeskunde, internationale bedrijfskunde en CWS. In 1997 organiseerden zij een klei-animatie filmfestival, met als hoofdt thema Wallace & Gromit. Vanwege het grote succes (een uitverkochte zaal 1 in Pathé Cinema's) besloten ze dit jaar een nieuw festival te organiseren, maar nu over Japanse animatie. Antoon van Baars (6e jaars geneeskunde) licht toe: "Wij vinden het jammer dat bijna nie-

mand Japanse animatie kent, terwijl het zulk mooi materiaal is. Japan loopt op animatiegebied op dit moment voorop. Dat heeft een historische oorzaak. Na de Tweede Wereldoorlog was er in Japan geen geld voor dure filmstudio's. Toch was er vraag naar Hollywood-achtige films, waar mensen bij weg konden dromen. De oplossing werd gevonden in de animatiefilm. Die kon in kleine studio's goedkoop met de hand getekend worden. Bijkomend voordeel is dat je de meest fantastische dingen kunt verbeelden, die met echte acteurs niet mogelijk zijn." Volgens Antoon zijn de films van hoog niveau, met veel aandacht voor grafische details. De verhaallijn is genuanceerd en de karakters zijn geïllustreerd en complex. Geen simpele zwart-wit typetjes, zoals in de meeste Amerikaanse tekenfilms. De films die Animo vertoont zijn dan ook niet voor kinderen bedoeld. Alleen *Porco Rosso*, maandag 13 december te zien, is een echte familiefilm. Suzanne Plaum, (3e jaars CWS-student en voorzitter van Animo) vult aan: "Dit is zoals een goede Disneyfilm zou moeten zijn, in plaats van al dat moralistische en politiek-correcte gedoe." Dinsdagavond draait *Memories*: drie korte films, variërend van poëtische science-fiction tot karikatuurale slapstick. Op de laatste avond is er de zeer onconventionele film *End of Evangelion*. Kenners noemen dit de beste anime-film aller tijden. Boven-

dien is het de duurste animatiefilm die ooit gemaakt is. Omdat het meer dan drie uur durende verhaal erg ingewikkeld is, geeft anime-deskundige Robert Bogle van te voren een korte inleiding.

Suzanne en Antoon zijn niet bang dat er niemand komt kijken. "Japan komt steeds meer in de belangstelling te staan. In 2000 is het precies vierhonderd jaar geleden dat Nederland en Japan handelspartners werden. Om dit te vieren wordt er van alles georganiseerd. Zo is het centrale thema van het Rotterdam International Film Festival dit jaar de Japanse film. Met ons festival bieden we alvast een voorproefje. Er zijn trouwens voor elke film maar tachtig kaartjes. We verwachten dat die erg snel op zijn."

Stefan Verhaegh

"Made in Japan", anime-filmfestival in Filmtheater Lumière, maandag 13 dec *Porco Rosso*, dinsdag 14 dec *Memories*, woensdag 15 dec *End of Evangelion*. Kaarten kosten fl 8,00 en fl 20,00 voor een *passe-partout*. Voor info en reserveringen: 321 40 80.

Maastrichts eigen dino's

De Mosasaurus met geoloog en begeleider van de opgravingen, John Jagt (foto Philip Driessen)

Maastricht heeft alles. Niet alleen een eigen dino, de Mosasaurus, maar ook een eigen tijdperk, het Maastrichtien, op z'n Frans uit te spreken. Het betreft de periode tussen 71 en 65 miljoen jaar geleden, toen de dinosauriërs op hun hoogtepunt waren. De naam komt van de Luikse geoloog André Dumont, die in 1849 een bepaalde gesteentelaag (en het daarbij horende tijdperk) in de Sint Pietersberg naar Maastricht vernoemde. De Mosasaurus komt ook uit het Maas-

trichtien. Er zijn er inmiddels twee. De een werd door de Franse bezetters rond 1800 naar Parijs vervoerd, de ander is vorig jaar gevonden. Op zijn vroegst in 2000 zal het publiek daar iets van kunnen zien. Nu al echter staat er in het Natuurhistorisch museum (NHM) een expositie met ander materiaal uit het Maastrichtien. "Dinosaurs, ammonites and asteroids is de grootste en meest internationale tentoonstelling die het NHM tot nu toe gedaan heeft" vertelt de projectcoördinator, Anne Schulp.

Musea uit half West-Europa nemen er aan deel, naast landen als Polen, Roemenië, de Verenigde Staten en Oman. De tentoonstelling is nog te zien tot 13 februari 2000. Daarna gaat hij naar het buitenland. (RD)

Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7, vlakbij de rechtenfaculteit. Ook op internet, www.nhmmaastricht.nl.

Nieuwe Bond is gewoon Bond

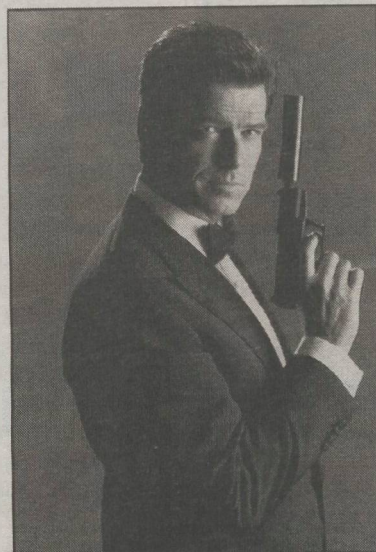
★★★

James-Bondfilms zijn geen gewone films. Van 007 als geheim agent weet je namelijk wat je kunt verwachten. Exotische locaties, meedogenloze tegenstanders, snelle auto's, actie met gebruik van hi-tech snuffjes en een 'British gentleman' die zorgt voor een goede afloop en iedere vrouw die hij op zijn pad tegenkomt uiteindelijk weer tussen de lakens terugvindt. In *The World is not enough*, de negentiende 007, is het niet anders. Bond, voor de derde keer sterk gespeeld door Pierce Brosnan, bemoeit

dreigende ontploffing van een plutoniumbom te voorkomen met. Uiteraard met de hulp van een -wie had anders verwacht- aantrekkelijke vrouwelijke kerngeleerde, weinig overtuigend gespeeld door Denise Richards.

Hoewel het acteerwerk over het algemeen niet slecht is -vooral Brosnan en Moreau zitten ruim boven het gemiddelde- haalt *The World is not enough* de echte top niet. Het lijkt erop dat regisseur Michael Apted, bekend als documentairemaker, niet kon kiezen tussen actie en meer psychologische diepgang. Deze twijfel is de film niet ten goede gekomen. HP/ de Tijd heeft het over 'een inschattingsfout', omdat die diepgang, meer verhaal dus, eigenlijk helemaal niet nodig is. "Het gaat om de actie. Maar Apted (...) is op dat terrein niet op z'n best", meent HP / de Tijd. De Volkskrant benadrukt vooral het sterke optreden van Brosnan en vindt verhaal en actie hieraan ondergeschikt: "Pierce Brosnan wordt steeds sterker als agent 007. Niets aan de hand dus."

Roel Willems

(foto Keith Hamshire)

Koffieshop

Tegenover koffieshop 'Easy', naast die afschuwelijke bruidsjurkenwinkel die maar niet failliet wil gaan, staat een jonge man met donkere krulletjes en een leren jas schichtig om zich heen te kijken. Als hij mij ziet, klaart zijn gezicht op en met forse stappen komt hij op mij af.

"Pardon, monsieur," zegt hij hees, "Parlez-vous français?"

"Un petit peu," antwoord ik moeizaam. Je hoeft als academicus tegenwoordig alleen nog maar Engels te spreken.

Dat ik echter een Franstalig antwoord geef, lucht hem op. "Je cherche un heu..." Hij kijkt om zich heen alsof de Franse geheime dienst hem in de gaten houdt en fluistert: "Coffeshop."

"Pour boire un café?" informeer ik.

"Non, non, pour le marihuane!"

Let wel, wij bevinden ons tegenover café Easy. Op het raam zie je een relaxte schildpad naast een poolbiljart. Er hangt luxaflex voor de ramen. "Ça, c'est un coffeshop," zeg ik behulpzaam, en hij steekt blij de straat over, al bij voorbaat enigszins high.

Om de één of andere reden vragen Fransen altijd de weg naar de koffieshop als ze er een steenworp afstand van verwijderd zijn. Kunnen ze geen namen aanvoelen? Café Easy, Heaven 69, Route 66, High time, noem maar op. Nederlanders weten wat je daar kunt krijgen. Fransen niet. Ze weten alleen dat je hier iets kunt krijgen wat in Frankrijk verboden is. Als verkouden speurhonden snuffelen ze alle straten af, maar lopen de koffieshops voorbij. Alsof heel wiet-rokend Frankrijk bestaat uit Rataplans die de Daltons zoeken.

Ik vraag me af waarom ze überhaupt de moeite nemen naar Nederland te gaan. Toen ik van de zomer in Frankrijk een alternatief kledingwinkeltje binnenging, zag ik daar tot mijn verbazing artikelen als Bob-Marleyposters, een rugzak met wietbladeren erop getekend, een poster met een buitenaards wezen dat 'Bring me to your dealer' zegt, lange vloei, hashpijpjes etcetera. Je kon je er ook laten piercen, getuige de vele enge foto's van tevreden klanten. Achter de toonbank stond een meisje met zwart geverfd haar en gebatikt T-shirt.

"Marihuana is toch niet gelegaliseerd hier?" vroeg ik.

"Nee," zei het meisje vriendelijk, "maar je kunt er natuurlijk altijd aankomen." Als je er een neus voor hebt.

Een paar uur later kom ik de Fransman weer tegen. "Alors," vraag ik, "déjà fumé?" Het duurt even voor hij me herkent. Dan begint hij hard te lachen.

Belleman

De lamp doet het niet. In het schemerdonker wordt er gezocht naar een nieuwe, want met alleen een paar kaarsjes kun je geen interview afnemen. Er is koffie. Dit is Plutarchus, en dus kwalitatief hoogstaand. Ze gaan er goed voor zitten: het actief lid, de tertius inter pares en de secundus inter pares. De rest inter pares staat in de keuken van Stationsstraat 48B pannenkoeken te bakken.

Ze ondernemen überhaupt niets dat al door anderen is gedaan of wordt gedaan. Nieuw moet het zijn, en van kwaliteit. Er is nooit een borrelavond, maar een dispuutsavond. Of beter: een avond van het genootschap. Want een dispuut is oorspronkelijk een onderdeel van een vereniging, en Onafhankelijk Maastrichts Studentengenootschap Plutarchus is dat niet.

In 1984 opgericht en vernoemd naar de Griekse wijsgeer zijn ze het oudste mannelijk studentengezelschap van Maastricht. Bij Prometheus denken ze daar anders over, maar daar zijn de drie heren het niet mee eens. "Zij waren eerst nog gemengd."

Traditie is belangrijk voor ze. "Ik ken het niet precies uit mijn hoofd," zegt actief lid Johan van As, die vervolgens Plutarchus gaat citeren: "Die toestand is het gelukkigst, waar het noodzakelijke niet ontbreekt en het overvloedige niet verlangd wordt." Dat proberen we altijd na te streven.

Ze spreken nooit in de kroeg af, maar altijd hier in het dispuutshuis. Want met

Plutarchus doet niets dat anderen al gedaan hebben

Leden oudste herendispuut geloven in synergie

Traditie is belangrijk voor Plutarchus (foto Philip Driessen)

alleen een kroeg, bier en een trui met opdruk, ben je er nog niet. Bij Plutarchus zijn de verwachtingen hoog. Veel

inzet, veel energie en activiteiten die tot in de puntjes verzorgd zijn. Ze willen leren van elkaars interesse, al is het

maar om elkaar op weer een andere manier te leren kennen en de vriendschap te versterken. "Wij geloven in synergie," vertelt secretaris Freek Daams. "Eén plus één is drie."

Dus gaan ze niet zomaar naar het congres. Nee, ze gaan er naar toe omdat er van de mannen daar als croupier werken en hen alles wil leren over het gokken. En als een lid een dineetje geeft, wordt de menukaart keurig opgemaakt en uitgeprint.

Deze zomer zijn ze ter ere van hun derde lustrum naar Ierland geweest. Drie maanden voorbereidingen gingen eraan vooraf, van het uitgebreid inlezen tot aan de bus die hen voor de deur kwam afhalen. "Ik denk wel dat ik één van de beste disputen van Maastricht richt zijn," aldus Van As.

De kwaliteit gaat ook boven het image. Ze zijn vooral 'intern gericht'. Geen lidadigheid, maar ook geen bierestafettes, niet naar een borrel gaan om alleen maar je gezicht te laten zien. Aspirant-leden komen voornamelijk op uitnodiging van het genootschap. De drempel om lid te worden, houden de mannen bewust hoog. "Het is een zware omgroening, meer psychologisch dan intellectueel gericht," zegt Van As. Meer willen ze er niet over kwijt. Maar daardoor zijn er nu dan ook achttien leden die goed bevriend zijn en op elkaar kunnen rekenen. "Veel groter willen we ook niet worden," zegt penningmeester Marc Neuse. "Dat zou ten koste gaan van de kwaliteit."

Marjan van den Bergh

Een keer in de veertien dagen besteedt Observator op deze plek aandacht aan een Maastrichts dispuut

15

"En wat moet ik in godsnaam met dat melkkloppertje?" zuchtte Naomi.

"Je kan het toch ook voor sausjes gebruiken?" opperde Hans.

"Ik heb al drie melkkloppertjes. Wil jij hem niet hebben?"

"Ik heb er ook al twee, en een kleintje bovendien."

Naomi schudde haar hoofd: "De hele wereld heeft volgens mij al twee melkkloppertjes in de bestekla liggen en toch blijft Sinterklaas ze uitdelen."

"Ondankbare hond," zei Hans. Hij trok zijn legging aan.

Naomi keek naar het ijzeren apparaatje en stopte het terug in het papiertje. "Misschien moet ik ze maar gaan sparen."

Hans trok nu ook zijn handschoenen aan, zette een muts op en liep naar de hal om zijn ligfiets in orde te maken.

"Pas je een beetje op?" Hans gaf Naomi een kus op haar mond. "Doe je de groetjes aan Jelle?"

"Hoe is het met je heup?" vroeg Naomi toen Jelle met zijn krukken bij de deur was gekomen.

"Nog vier weken in het gips. Dus de wintersport kan ik wel vergeten."

"Met wie zou je op wintersport gaan dan?"

"Paulien."

"Dus dat ging toch al niet door."

Naomi schonk de waterkoker vol.

"Heb je nog iets van haar gehoord?"

"Ze belde gisteren."

"En?"

"Ze was nog steeds beledigd dat ik jou en niet haar had gebeld toen ik uit de hoogslaper was gevallen."

"En daarom heeft ze het uitgemaakt."

"Ja, ze had toch al zitten twifelen of we wel bij elkaar pasten."

"En jij?"

"Wat?"

"Wat vind jij er van?"

"Ach, volgens mij pasten we wel bij elkaar."

"Dat klinkt ook niet erg gepassioneerd."

"Begin jij nu ook al?"

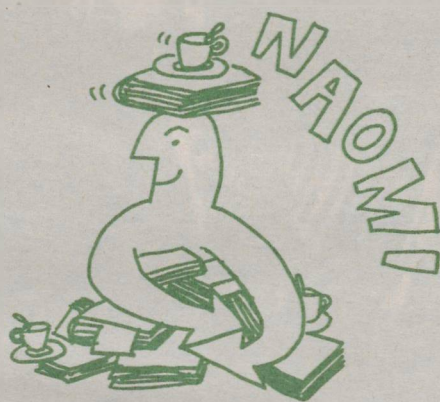
"Nou, ik kan wel begrijpen dat Paulien beledigd was dat je haar niet belde toen je naar het ziekenhuis moest."

"Jij was er toch."

"Ja, maar ik ben je vriendin niet."

"Ga jij nu ook boos worden."

"Nee, maar ik snap Paulien wel."

"Als Hans straks uit zijn hoogslaper valt, en hij vergeet jou meteen te bellen, maak jij het dan ook uit?"

"Hans heeft geen hoogslaper."

"Goed en als hij van die rare fiets af valt?"

"Dat is een ligfiets."

Naomi zag dat het water kookte. "Wil je gewone thee of met een smaakje?"

"Doe maar E 604, die vind ik altijd erg lekker."

"Het is wel onhandig," zei Jelle terwijl Naomi naar koekjes zocht, "want ik had deze weken wel een assistente kunnen gebruiken."

"Dat komt dan goed uit, want Hans en ik hebben een maatje voor je gekocht." Naomi haalde de Furby uit haar tas en zette hem op tafel. "Als je hem aait gaat hij brabbelen."

Jelle gaf het beestje een draai om zijn oren, waarop het vrolijk neuriënd heen en weer begon te wippen.

"Hij kan ook slapen," zei Naomi.

"Als hij maar niet méér wil," zei Jelle. "want door die heup ben ik voorlopig toch tot het celibaat gedwongen."

"Ben je opgelucht?", vroeg Heleen en mepte het squashballetje tegen de muur.

"Hoezo?"

"Dat Paulien het heeft uitgemaakt."

Naomi raapte het balletje op en liep terug naar haar serviceplaats. "Waarom zou ik daar opgelucht over moeten zijn?"

"En met Hans?"

"Wat?"

"Gaaf dat goed?"

"Ja, ik geloof het wel."

"Je gelooft het."

"Is dit een squashbaan of een assessmentcenter?" Naomi pakte het balletje en gooide het naar Heleen. "Jij bent."

Toen Hans om half tien nog de telefoon niet op nam kreeg ze de pest. Om elf uur ging ze er van uit dat hij een ongeluk moest hebben gehad. Na twaalf uur had ze de begrafenis in haar hoofd al vier keer beleefd.

"Ik dacht, ach die komt heus wel weer thuis," zei Naomi toen Hans tenslotte om halfeen met zijn ligfiets bij haar voor de deur stond.

Micha Wertheim

(wordt vervolgd)